

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sijoituspalvelulakia, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettua lakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia, arvopaperimarkkinalakia sekä muutamaa muuta lakia. Ehdotuksilla tehtäisiin kyseisiin lakeihin lähinnä lakiteknisia muutoksia, joita ei ehditty huomioida hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain muuttamisesta ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 151/2017 vp) eduskuntakäsittelyn yhteydessä. Kyseisellä hallituksen esityksellä pantiin täytäntöön rahoitusvälineiden markkinoista annettu EU-asetus ja direktiivi (MIFID II). Kyseiset lait tulivat voimaan 3 päivänä tammikuuta 2018.

Sijoituspalvelulakiin ehdotetaan uutta säännöstä kolmansien maiden yritysten oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa sivuliikettä perustamatta. Kansallisen toimiluvan perustella sijoituspalvelua tarjoaville henkilöille asetettavia vaatimuksia vahvistettaisiin erityisesti sijoittajansuojan osalta. Sijoituspalvelua tarjoaville rahastoyhtiöille ja vaihtoehtorahastojen hoitajille ehdotetaan lisättäväksi velvoite noudattaa kaupparaportointisäännöksiä.

Arvopaperimarkkinalain julkista ostotarjousta ja tarjousvelvollisuutta koskevaan lukuun ehdotetaan kahta uutta säännöstä liittyen Finanssivalvonnan määräystenantovaltuuteen sekä äänioikeuden käytön kieltämistä koskevaan valvontavaltuuteen.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1 JOHDANTO.....	4
2 NYKYTILA.....	4
2.1 Yleistä.....	4
2.2 Sijoituspalvelulaki.....	4
2.2.1 Kolmansien maiden yritysten oikeus tarjota sijoituspalvelua sivuliikettä perustamatta.....	4
2.2.2 Kaupparaportointi.....	6
2.2.3 Sijoituspalveluiden tarjoaminen kansallisen toimiluvan perusteella.....	7
2.3 Arvopaperimarkkinalaki.....	7
2.3.1 Määräystenantovaltuus.....	7
2.3.2 Äänioikeuden käytön kieltäminen.....	8
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	9
3.1 Sijoituspalvelulaki.....	9
3.2 Arvopaperimarkkinalaki.....	10
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	10
5 ASIAN VALMISTELU.....	11
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	13
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	14
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	14
1.1 Sijoituspalvelulaki.....	14
1 luku Yleiset säännökset.....	14
2 luku Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa.....	15
5 luku Kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen.....	15
7 luku Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen.....	17
8 luku Tilinpäätös ja tilintarkastus.....	17
9 luku Asiakasvarojen säilyttäminen ja muu käsittely.....	17
10 luku Menettelytavat asiakassuhteessa.....	17
11 luku Sijoittajien korvausrahasto.....	17
1.2 Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä.....	18
1 luku Soveltamisala ja määritelmät.....	18
II OSA RAHOITUSVÄLINEIDEN KAUPPAPAIKAT.....	18
2 luku Säänneilyn markkinan ylläpitäminen.....	18
3 luku Säänneilyn markkinan toiminnan järjestäminen.....	19
4 luku Ulkomaisen pörssin toiminta Suomessa.....	20
5 luku Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset.....	20
6 luku Pk-yritysten kasvumarkkina.....	21
7 luku Rahoitusvälineiden kaupankäynnin läpinäkyvyysvaatimukset.....	21
9 luku Raportointipalvelun tarjoajan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset.....	22
10 luku Valvonta, salassapitovelvollisuus ja erityiset toimivaltuudet.....	22
1.3 Laki Finanssivalvonnasta.....	22
1.4 Arvopaperimarkkinalaki.....	23

HE 277/2018 vp

11 luku	Julkinen ostotarjous ja tarjousvelvollisuus	23
17 luku	Valvontavaltuudet.....	23
1.5	Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista	23
3 luku	Vaihtoehtorahastojen hoitajana toimiminen	23
7 luku	Toiminnan järjestäminen	23
1.6	Laki rahoitusvakausviranomaisesta	23
1 luku	Yleiset säännökset	24
1.7	Laki luottolaitostoiminnasta.....	24
5 luku	Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset.....	24
17 luku	Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen	24
1.8	Laki sakon täytäntöönpanosta.....	24
1 luku	Yleiset säännökset	24
2	VOIMAANTULO.....	24
3	SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	24
LAKIEHDOTUKSET		26
1.	Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta	26
2.	Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta	32
3.	Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	47
4.	Laki arvopaperimarkkinalain 11 luvun 31 §:n ja 17 luvun 1 a §:n muuttamisesta	49
5.	Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 3 §:n ja 7 luvun 11 §:n muuttamisesta.....	50
6.	Laki rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta..	51
7.	Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta	52
8.	Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	53
LIITE		54
RINNAKKAISTEKSTIT		54
1.	Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta	54
2.	Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta	65
3.	Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	93
4.	Laki arvopaperimarkkinalain 11 luvun 31 §:n ja 17 luvun 1 a §:n muuttamisesta	97
5.	Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 3 §:n ja 7 luvun 11 §:n muuttamisesta.....	98
7.	Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta	100
8.	Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	101

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 15 päivänä toukokuuta 2014 asetuksen (EU) N:o 600/2014 rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (jäljempänä *MIFIR* tai *asetus*) ja direktiivin 2014/65/EU rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (jäljempänä *MIFID II* tai *direktiivi*).

Hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain muuttamisesta ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 151/2017 vp) sisältyneillä lakiehdotuksilla kyseinen asetus ja direktiivi pantiin täytäntöön. Lait tulivat voimaan 3 päivänä tammikuuta 2018. Kyseisen hallituksen esityksen eduskuntakäsittelyn yhteydessä ei kuitenkaan ehditty huomioimaan kaikkia kyseisiin lakiehdotuksiin sisältyneitä teknisluonteisia muutostarpeita (TaVM 22/2017 vp). Hallituksen esityksen antamisen jälkeen eduskunta hyväksyi myös muuta lainsäädäntöä, jossa oli päällekkäisyyksiä kyseiseen esitykseen sisältyneen sääntelyn kanssa. Kaikkia kyseisiä muutoksia ei ehditty hallituksen esityksen käsittelyn aikana huomioimaan. Talousvaliokunta totesi mietinnössään pitävänsä lain oikean soveltamisen ja oikeusvarmuuden vuoksi välttämättömänä, että valtioneuvosto ryhtyy valmistelemaan erittäin pikaisesti silloin käsittelyssä ollutta sääntelykokonaisuutta koskevan uuden, teknisluontoisen hallituksen esityksen, jossa nämä tekniset, pääasiassa viittauksiin liittyvät virheet korjataan (TaVM 22/2017 vp, s. 7).

2 Nykytila

2.1 Yleistä

Hallituksen esityksen (HE 151/2017 vp) eduskuntakäsittelyn yhteydessä useaan lakiin jäi teknisluonteisia viittausvirheitä, jotka ovat tarpeen korjata. Nyt annettavat muutosehdotukset kohdistuvat ennen kaikkea sijoituspalvelulakiin (747/2012), kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettuun lakiin (1070/2017), Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008) ja arvopaperimarkkinalakiin (746/2012).

2.2 Sijoituspalvelulaki

2.2.1 Kolmansien maiden yritysten oikeus tarjota sijoituspalvelua sivuliikettä perustamatta

Sijoituspalvelulakia muutettiin lailla sijoituspalvelun muuttamisesta (1069/2017) ja muutokset tulivat voimaan 3 päivänä tammikuuta 2018. Lailla sijoituspalvelun muuttamisesta pantiin täytäntöön MIFID II:n IV luku, jossa on sääntelyä kolmansien maiden yrityksistä, sekä tehtiin luonteeltaan informatiivisia lakiviittauksia MIFIR:n VIII osaston kolmansien maiden yrityksiä koskevaan sääntelyyn.

Lakimuutoksen myötä kolmansien maiden yritysten oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja Suomessa riippuu siitä, mihin asiakasluokitukseen asiakas, jolle sijoituspalvelua aiotaan tarjota, kuuluu. Kolmansien maiden yritykset voivat tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja sijoituspalvelulain 1 luvun 23 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuille ei-ammattimaisille asiakkaille sekä asiakkaille, joita voidaan pyynnöstä kohdella ammattimaisina asiakkaina ainoastaan sivuliikkeen välityksellä. Kolmansien maiden yritykset voivat tarjota sijoituspalvelua luvun 23 §:n 1 momentissa ja 24 §:ssä tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille ja hyväksyttävillä vasta-

puolille perustamatta sivuliikettä vain MIFIR-asetuksen 47 artiklan mukaisen vastaavuuspäätöksen nojalla ja edellyttäen, että kolmannen maan yritys on rekisteröity Euroopan arvopaperiviranomaisen (jäljempänä *ESMA*) ylläpitämään rekisteriin. Vastaavuuspäätöksen puuttuessa kolmansien maiden yritykset eivät voi tarjota Suomessa sijoituspalvelua ammattimaisille asiakkaille ja hyväksyttävälle vastapuolille muutoin kuin sivuliikkeen välityksellä. Tällä hetkellä Euroopan komissio ei ole hyväksynyt yhtäkään vastaavuuspäätöstä.

Ennen MIFID II:n ja MIFIR:n voimaantuloa Euroopassa unionissa (jäljempänä *EU*) ei ollut sääntelyä, joka olisi yhdenmukaistanut kolmansiin maihin sijoittautuneiden sijoituspalveluyritysten ja sijoituspalveluita tarjoavien luottolaitosten pääsyä EU:n markkinoille. EU-jäsenmaat saivat itse määrittellä, miten sijoituspalvelua tarjoavat kolmansien maiden yritykset pääsivät niiden markkinoille, kunhan kansallinen sääntely oli yhdenmukainen EU:n perussopimusten yleisten periaatteiden kanssa eikä kolmansien maiden yrityksiä suosittu EU-jäsenvaltioihin sijoittautuneisiin sijoituspalveluyrityksiin nähden. Nykyisin kolmansien maiden yrityksiä koskeva sääntely on osittain yhdenmukaistettu EU-tasolla. MIFIR-asetuksen kolmansien maiden yrityksiä koskeva sääntely on jäsenmaissa suoraan sovellettavaa sääntelyä. MIFIR-asetuksen 46 artiklan 4 kohdan viidennen kappaleen mukaan jäsenvaltio voi kuitenkin sallia kolmannen maan yrityksille omalla alueellaan sijoituspalvelujen tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen sekä oheispalvelujen tarjoamisen ammattimaisille asiakkaille ja hyväksyttävälle vastapuolille kansallisen järjestelmänsä mukaisesti, jos komissio ei ole hyväksynyt yrityksen sijoitautumisvaltiota kohtaan vastaavuuspäätöstä MIFIR-asetuksen 47 artiklan 1 kohdan mukaisesti tai jos sen hyväksymä päätös ei ole enää voimassa.

MIFID II -direktiiviä ja MIFIR-asetusta täytäntöön pantaessa kyseistä MIFIR:n poikkeusmahdollisuutta ei huomioitu. Sen sijaan sijoituspalvelulain muutoksen yhteydessä poistettiin ennen muutosta voimassa olleen lain 5 luvun 5 §:n säännös kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen mahdollisuudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa perustamatta sivuliikettä tai tytäryritystä Finanssivalvonnan luvalla. Muutosta edeltäneen sijoituspalvelulain 5 luvun 5 § vastasi 46 artiklan 4 kohdan viidennen kappaleen mukaista kansallista järjestelmää Suomessa siltä osin kuin säännöksen nojalla oltaisiin voitu tarjota sijoituspalvelua ammattimaisille asiakkaille ja hyväksyttävälle vastapuolille. Muutosta edeltäneen sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ä ei sisällytetty muutettuun nykyisen sijoituspalvelulain uudistettuun 5 lukuun, koska lakia valmisteltaessa yksikään kolmannen maan sijoituspalveluyritys ei toiminut Suomessa kyseisessä pykälässä tarkoitettuna toimiluvan nojalla eikä pykälälle näin ollen katsottu olevan tarvetta.

Tällä hetkellä monet suomalaiset institutionaaliset sijoittajat hyödyntävät suurissa määrin isobritannialaisia sijoituspalveluyrityksiä ja Iso-Britanniaan tytäryhtiön perustaneita kolmansien maiden yrityksiä, kuten yhdysvaltalaisia, sveitsiläisiä, japanilaisia ja kanadalaisia yrityksiä. Edellä mainitut yritykset toimivat tällä hetkellä EU:ssa sijoituspalvelujen tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen vapauden nojalla (EU-passi). Iso-Britannian ero EU:sta (jäljempänä *Brexit*) voi kuitenkin johtaa siihen, että isobritannialaiset ja Iso-Britanniassa toimiluvan saaneet taustaltaan kolmannen maan sijoituspalveluyritykset menettävät oikeuden tarjota palveluita EU:n sisällä EU-passin nojalla, minkä seurauksena suomalaisten institutionaalisten sijoittajien mahdollisuus hyödyntää nykyisenlaisesti sijoituspalveluita ja -tuotteita tarjoavia tahoja heikkenisi. Käytettävissä olevien palveluntarjoajien väheneminen heikentää institutionaalisten sijoittajien mahdollisuuksia hajauttaa sijoituksiaan ja kilpailuttaa niihin liittyviä palveluita. Suomalaisten institutionaalisten sijoittajien on riskien hajauttamiseksi tärkeää voida vastaanottaa verrokkiryhmänsä parhaisiin palveluntarjoajiin kuuluvilta yrityksiltä sijoituspalvelua tai hyötyä näiden harjoittamasta sijoitustoiminnasta riippumatta siitä, mihin kyseinen palveluntarjoaja on sijoittautunut. Nykyisen sijoituspalvelulain 5 luvun 4 §:ssä tarkoitettu poikkeus sivuliikkeen toimilupavaatimuksesta on soveltamisalaltaan rajallinen, eikä poikkeuk-

sen ole katsottu tarjoavan institutionaalisille sijoittajille riittävää vaihtoehtoa hajauttaa kolmannen maan yrityksen palveluihin tai kilpailuttaa näitä.

Jo tällä hetkellä, ennen Brexitin voimaantumista, monet kolmansien maiden yritykset ovat kiinnostuneita tarjoamaan sijoituspalvelua rajan yli suoraan ETA-alueelle sijoittautuneille asiakkaille perustamatta sivuliikettä sen sijaan, että ne tarjoaisivat palveluita Iso-Britanniasta käsin. Riippuen Iso-Britannian ja EU:n välisten eroneuvotteluiden lopputuloksesta myös isobritannialaiset sijoituspalveluyritykset voivat joutua noudattamaan Brexitin voimaantulon jälkeen kolmansien maiden yrityksiin sovellettavia säännöksiä sijoituspalvelun tarjoamiseksi EU:ssa. Kolmansien maiden yritykset voivat jo nyt tarjota sijoituspalvelua sijoittautumisvaltiostaan käsin rajan yli ammattimaisille asiakkaille ja hyväksyttävälle vastapuolille monissa EU-jäsenmaissa. Esimerkiksi Belgia, Tanska, Saksa, Italia, Irlanti, Luxemburg, Hollanti, Espanja, Ruotsi ja Iso-Britannia ovat säilyttäneet MIFID II:n ja MIFIR:n voimaantuloa edeltäneet kansalliset järjestelmänsä MIFIR-asetuksen 46 artiklan 4 kohdan viidennen kappaleen puitteissa. Useissa edellä mainituissa jäsenvaltioissa on sallittu sijoituspalvelun tarjoaminen rajan yli sivuliikettä perustamatta kolmansien maiden yritysten toimesta edellyttäen, että kolmannen maan yritys on saanut luvan paikalliselta valvontaviranomaiselta.

Edellä käsitellyistä syistä johtuen sijoituspalvelulakiin on tarpeen lisätä uusi pykälä, jonka mukaan kolmansien maiden yritykset voisivat Finanssivalvonnan luvalla tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja ammattimaisille asiakkaille ja hyväksyttävälle vastapuolille rajan yli perustamatta sivuliikettä.

Pykälässä olisi myös tarpeen säätää järjestelyistä, joilla turvattaisiin ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen tai ETA-luottolaitoksen mahdollisuus jatkaa toimintaansa Suomessa keskeytyksettä ja häiriöttä EU:sta eroamisen jälkeenkin, jo ennen kuin Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan. Säännöstä voisivat näin hyödyntää esimerkiksi ne isobritannialaiset palveluntarjoajat, joiden tarkoituksena on EU:sta eroamisen jälkeenkin jatkaa toimintaansa Suomessa ja hakea Finanssivalvonnalta toimilupaa lain 4 luvun 2 §:n ilmoitusmenettelyn jatkeena.

2.2.2 Kaupparaportointi

Ennen MIFIR:n voimaantuloa sijoituspalveluita tarjonneet rahastoyhtiöt ja vaihtoehtorahastojen hoitajat olivat samanlaisen kaupparaportointivelvoitteen piirissä kuin sijoituspalveluyritykset ja sijoituspalveluja tarjonneet luottolaitokset. Vaikka asetuksen tavoitteena ei ollut heikentää toimivaltaisten viranomaisten valvontaedellytyksiä, sijoituspalveluja tarjoavat rahastoyhtiöt ja vaihtoehtorahastojen hoitajat jäivät asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle, koska niitä koskeviin direktiiveihin ei sisällytetty tarpeellisia viittauksia uuteen asetukseen. Tämä asetuksen soveltamisalaan liittyvä puute on tunnistettu myös muiden toimivaltaisten viranomaisten toimesta.

Kyseinen puute asetuksen soveltamisalassa on heikentänyt Finanssivalvonnan valvontaedellytyksiä, koska rahastoyhtiöiden ja vaihtoehtorahaston hoitajien välittämien kauppohenkilöiden osalta ei saada toimeksiannon antaneen loppuasiakkaan tietoja. Kyseisten toimijoiden ei tarvitse lainkaan raportoida asiakkaidensa lukuun omaisuudenhoitajana toteuttamiensa liiketoimia eikä vaihtoehtorahastojen hoitajien välittämiensä toimeksiantoja, jolloin myös tällaisten liiketoimien loppuasiakastiedot jäävät täysin tuntemattomiksi. Loppuasiakastietojen puuttuminen vaikeuttaa merkittävästi kaupankäynnin automaattista valvontaa ja hankaloittaa kokonais kuvan muodostamista kauppatapahtumista. Loppuasiakastietojen puuttuminen lisää myös markkinoiden väärinkäytöstilanteiden riskiä muun muassa vaikeuttamalla väärinkäytöstilanteiden tunnistamista.

Raportointivelvoitteen poistuminen sijoituspalveluja tarjoavilta rahastoyhtiöiltä ja vaihtoehtorahaston hoitajilta asetti myös samanlaiset toimijat eriarvoiseen asemaan. Toisin kuin kyseisten toimijoiden, sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten on raportoitava omaisuudenhoitajana toteuttamansa ja välittämänsä liiketoimet, minkä vuoksi samanlaista palvelua tarjoavien toimijoiden erilainen kohtelu ei ole kilpailuneutraliteetin näkökulmasta toivottava tilanne. Sääntelyhelpotuksia ei ole perusteltua antaa vain tietyssä muodossa tapahtuvalle omaisuudenhoidolle. Kaupparaportoinnin osalta yhtäläisten velvoitteiden tulisi ulottua kaikkiin välitystä ja omaisuudenhoitoa tarjoaviin toimijoihin riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta.

Koska olemassa olevat rahastoyhtiöt ja vaihtoehtorahaston hoitajat ovat jo aiemmin olleet raportointivelvollisia ja näin jo tehneet raportointiin liittyvät investoinnit, ei raportointivelvollisuuden palauttaminen aiheuta niille merkittäviä lisäkustannuksia. Finanssivalvonnalta saadun tiedon mukaan osa omaisuudenhoitoa tarjoavista rahastoyhtiöistä ja vaihtoehtorahastojen hoitajista on MIFID II:n voimaantulon jälkeenkin edelleen halunnut jatkaa kaupparaportointia vapaaehtoisesti.

Kyse olisi kansallisesta lisäsääntelystä mutta sille on olemassa hyväksyttävät perusteet. Kaupparaportointivelvoitteen laajentamisella hallituksen esityksessä ehdotetulla tavalla on yhtäältä tarkoitus turvata viranomaisvalvonta sekä toisaalta taata kilpailuneutraliteetti samanlaista palvelua tarjoavien toimijoiden välillä. Näiden seikkojen vuoksi ehdotetaan, että raportointivelvollisuus palautetaan kansallisesti lainsäädäntöön ilman, että jäädytään odottamaan mahdollisia tulevia korjauksia EU:n lainsäädäntöön. Tiedossa on, että toimivaltaiset valvontaviranomaiset pyrkivät aktiivisesti edistämään tilanteen korjaamista esimerkiksi UCITS- ja AIFM-direktiivien uudelleentarkastelun sekä Euroopan finanssivalvontajärjestelmän tarkistuksen (ESFS review, COM(2017) 536 final, U 62/2017 vp) yhteydessä.

2.2.3 Sijoituspalveluiden tarjoaminen kansallisen toimiluvan perusteella

Lain 1 luvun 3 § sisältää säännökset osittaisista poikkeuksista lain soveltamisesta. Säännöksen 1 momentin 1 kohdan mukaan lakia ei sovelleta henkilöihin, jotka säännöksessä tarkoitettulla tavalla ainoastaan vastaanottavat ja välittävät säännöksessä tarkoitettuja rahoitusvälineitä tai tarjoavat kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvää sijoitusneuvontaa. Pykälän 2 momentissa asetettuja vaatimuksia, kyseisille, niin sanotun kansallisen toimiluvan toimijoille, ehdotetaan merkittävästi täydennettäväksi erityisesti sijoittajansuojan osalta. Kyseisten toimijoiden noudatettavaksi ehdotettu säännösten soveltamisala olisi laajempi, kuin mitä direktiivi vähimmillään edellyttäisi. Nyt ehdotettavia muutoksia kuitenkin jo MIFID II:n täytäntöönpanon yhteydessä laajasti kannatettiin. Finanssivalvonta pitää kyseisiä muutoksia erityisen merkittävinä sijoituspalvelun tarjonnan sijoittajansuojan ja markkinoiden luotettavuuden kannalta.

2.3 Arvopaperimarkkinalaki

2.3.1 Määräystenantovaltuus

Euroopan unionin tuomioistuin (jäljempänä *EUT*) antoi 20 päivänä heinäkuuta 2018 tuomion C-206/16 (Marco Tronchetti Provera SpA ym. v. Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob)). Tuomioissa annettiin ennakkoratkaisu julkisista ostotarjouksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/25/EY (jäljempänä *ostotarjousdirektiivi*) 5 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan tulkinnasta.

Ostotarjousdirektiivin 5 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että käypänä hintana pidetään ensisijaisesti korkeinta hintaa, jonka tarjouksen tekijä tai yhdessä hänen kanssaan toimivat henkilöt ovat maksaneet samoista arvopapereista kyseisen direktiivin 5 ar-

tiklan 1 kohdassa tarkoitettua tarjousta edeltävänä aikana, jonka jäsenvaltiot määrittelevät ja joka on vähintään kuusi ja enintään kaksitoista kuukautta.

Ostotarjousdirektiivin 5 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa säädetään vielä, että edellyttäen, että 3 artiklan 1 kohdassa säädettyjä periaatteita noudatetaan, jäsenvaltiot voivat antaa kyseisen direktiivin 4 artiklassa tarkoitetuille valvontaviranomaisilleen luvan muuttaa käypää hintaa selkeästi määriteltyjen olosuhteiden vallitessa ja selkeästi määriteltyjen perusteiden mukaisesti. Tätä varten jäsenvaltiot voivat yhtäältä laatia luettelon olosuhteista, joissa korkeinta hintaa voidaan joko korottaa tai alentaa, ja toisaalta määrittää tällaisissa tapauksissa sovellettavat perusteet kuitenkin siten, että näiden olosuhteiden ja perusteiden on oltava selkeästi määriteltyjä. Esimerkkejä tällaisista olosuhteista ja perusteista mainitaan kyseisen direktiivin 5 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa.

EUT:n ennakkoratkaisun mukaan säännöstä on tulkittava siten, että se ei ole esteenä pääasias-
sa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle, jonka perusteella kansallisella val-
vontaviranomaisella on oikeus korottaa julkisessa ostotarjouksessa tarjottua hintaa salaisen
yhteistyön vuoksi mutta jossa ei täsmennetä erityisiä menettelytapoja, joita tällä käsitteellä
tarkoitetaan, edellyttäen kuitenkin, että tämän käsitteen tulkinta on johdettavissa kyseessä ole-
vasta säännöstöstä riittävän selkeällä, täsmällisellä ja ennustettavalla tavalla käyttäen kansalli-
sessa oikeudessa hyväksytyjä tulkintamenetelmiä.

Tuomion perusteluissa korostetaan sitä, että direktiivissä annetaan jäsenvaltioille harkintaval-
taa niiden olosuhteiden määrittelemisessä, joissa niiden valvontaviranomaiset voivat muuttaa
käypää hintaa, edellyttäen kuitenkin, että nämä olosuhteet on määritelty selkeästi (37 kohta).
Tuomioon liittyvässä julkisasiamiehen lausunnossa korostettiin erikseen sitä, että hinnan
muuttamista koskevien sääntöjen tulisi olla sitovia (julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen 52
kohta).

Suomessa ostotarjousdirektiivin 5 artiklan 4 kohta on pantu täytäntöön arvopaperimarkkina-
lain 11 luvun 23 §:ssä. Sen mukaan pakollisen ostotarjouksen lähtökohtana olevasta kor-
keimmasta 6 kuukauden aikana maksetusta hinnasta voidaan poiketa erityisestä syystä. Erityi-
siä syitä ei ole määritelty tarkemmin laissa, vaan erityisten olosuhteiden määrittäminen on jä-
tetty Finanssivalvonnan ohjeiden varaan. Ostotarjousdirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä
tämän katsottiin riittävän direktiivin täytäntöönpanemiseksi (HE 6/2006 vp, s. 47). EUT:n
tuomion ja siihen liittyvän julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen johdosta erityisten olosuhteiden
määrittelyn sitovuutta on kuitenkin tarpeen vahvistaa Finanssivalvonnalle annettavalla
määräyksenantovaltuudella.

2.3.2 Äänioikeuden käytön kieltäminen

Ostotarjousdirektiivin 4 artiklan 5 kohdan mukaan valvontaviranomaisilla on oltava tehtävien-
sä suorittamiseen tarpeellinen toimivalta, mukaan lukien mahdollisuus varmistaa, että tarjouk-
sen osapuolet noudattavat direktiivin nojalla annettuja sääntöjä. Tarjousvelvollisuuden laimin-
lyönti on tällä hetkellä säädetty seuraamusmaksun uhan alaiseksi. Arvopaperin arvoon vaikut-
tavan tiedon julkistamatta jättämisestä voidaan myös tuomita sakkoon tai enintään kahdeksi
vuodeksi vankeuteen arvopaperimarkkinoita koskevasta tiedottamisrikoksesta. Lisäksi Finans-
sivalvonta voi Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:n nojalla velvoittaa uhkasakolla muun
finanssimarkkinoilla toimivan täyttämään velvollisuutensa, jos laiminlyönti ei ole vähäinen.

Finanssivalvonta velvoitti 21 päivänä helmikuuta 2018 kroatialaisen Danko Koncarin teke-
mään pakollisen ostotarjouksen Afarak Group Oyj:n osakkeista ja asetti veloitteen tehosteek-
si juoksevan uhkasakon. Finanssivalvonnan mukaan Koncar määräysvalta yhteisöineen oli

toiminut yksissä tuumin eräiden muiden Afarak Group Oyj:n osakkeenomistajien kanssa ja yksissä tuumin toimivien henkilöiden ääniosuus oli ylittänyt tarjousvelvollisuusrajan jo vuonna 2009. Finanssivalvonta tuomitsi 9 päivänä heinäkuuta 2018 uhkasakon peruserän ja yhden lisäerän maksettavaksi. Kumpikaan näistä päätöksistä ei ole lainvoimainen. Päätökset antavat kuitenkin aiheen arvioida yleisemmin Finanssivalvonnan valvontavaltuuksien riittävyttä pakollisten ostotarjousten osalta ja erityisesti kohdeyhtiön vähemmistöosakkeenomistajien suojan kannalta.

Tarjousvelvollisuuden ja pakollisen ostotarjouksen tarkoituksena on suojata kohdeyhtiön muita osakkeenomistajia antamalla heille mahdollisuus luopua osakkeistaan käyvällä hinnalla tilanteessa, jossa tarjousvelvollisuuden ylittävä ääniosuus keskittyy tai siirtyy yhdelle osakkeenomistajalle tai yksissä tuumin toimiville osakkeenomistajille. Uhkasakon voidaan sinänsä katsoa olevan suhteellisen tehokas keino saada velvoitettu noudattamaan hänelle asetettua velvoitetta. Tilanteissa, joissa tarjousvelvollisella ei ole aikomusta tehdä pakollista ostotarjousta, uhkasakko ei kuitenkaan käytännössä suojaa riittävän tehokkaasti kohdeyhtiön vähemmistöosakkeenomistajien asemaa. Kohdeyhtiön vähemmistöosakkeenomistajien suoja toteutuisi tehokkaammin sillä, että tarjousvelvollisuuden laiminlyöneeltä voitaisiin kieltää äänioikeuden käyttäminen kohdeyhtiössä. Kielto mahdollisuus tulisi ulottaa myös muihin osakkeenomistajiin, joiden osakkeet luetaan arvopaperimarkkinalain 11 luvun 20 §:n nojalla tarjousvelvollisen ääniosuuteen. Tällaisia osakkeenomistajia ovat esimerkiksi tarjousvelvollisen määräysvalta-yhteisöt ja tarjousvelvollisen kanssa yksissä tuumin toimivat osakkeenomistajat.

Edellä mainituista syistä johtuen arvopaperimarkkinalain 17 lukuun on tarpeen lisätä uusi säännös, jossa säädettäisiin Finanssivalvonnan valtuudesta kieltää osakkeenomistajaa käyttämästä äänivaltaa ja olemasta edustettuna kohdeyhtiön yhtiökokouksessa, jos tämä on rikkonut lain 11 luvun 19, 22, 23 ja 25 §:ssä säädettyjä pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä velvollisuuksia. Säännöksellä täydennettäisiin Finanssivalvonnan toimivaltuuksia tilanteessa, jossa pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä velvoitteita on laiminlyöty. Voimassa olevan lain 17 luvun 1 a §:n mukaan Finanssivalvonnalla on vastaava toimivalta liputusvelvollisuuden laiminlyöntien osalta. Voimassa olevan lain säännös perustuu säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2004/109/EY (niin sanottu *avoimuusdirektiivi*).

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on pääasiassa korjata eri lakeihin hallituksen esityksen (HE 151/2017 vp) käsittelyvaiheessa jääneet tekniset, viittauksiin liittyvät virheet.

Esityksen keskeiset ehdotukset koostuvat sijoituspalvelulakiin, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettuun lakiin, Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ja arvopaperimarkkinalakiin ehdotetuista, pääasiassa teknisluonteisista muutosehdotuksista. Lisäksi sijoituspalvelulakiin ja arvopaperimarkkinalakiin ehdotetaan muutamia sisällöllisiä muutoksia liittyen erityisesti sijoituspalvelun tarjoamiseen kansallisen toimiluvan nojalla, kolmansien maiden palveluntarjoajan rajan yli sekä julkisiin ostotarjouksiin.

3.1 Sijoituspalvelulaki

Teknisluonteisten korjausehdotusten lisäksi lain 1 luvun 3 §:n 2 momentissa asetettuja vaatimuksia kansallisen toimiluvan nojalla tiettyjä sijoituspalvelua tarjoaville toimijoille ehdotetaan merkittävästi täydennettäväksi erityisesti sijoittajansuojan osalta. Kyseisiin sijoituspalve-

lun tarjoajiin ehdotetaan sovellettavaksi asiakkaan tuntemista, rahanpesua, salassapitoa, omistajakontrollia, merkittäviä sidonnaisuuksia, toimipaikkavaatimusta, asiakkaan asemasta sopimista, asiakasluokittelua, toiminnan luotettavaa järjestämistä, henkilöstön ammattitaito- ja pätevyysvaatimuksia, ratkaisevan tärkeän operatiivisen toiminnon ulkoistamista sekä tuotteen ja palvelun asianmukaisuuden arviointia ja kannustimia koskevia säännöksiä. Lisäksi säännöksessä tarkoitettu toiminta rajattaisiin koskemaan vain riippumatonta sijoitusneuvontaa ja sen yhteydessä mahdollisesti tapahtuvaa rahoitusvälineiden välitystä.

Lisäksi lain 5 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uudet säännökset, joiden mukaan kolmansien maiden yritykset voisivat Finanssivalvonnan luvalla tarjota Suomessa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja ammattimaisille asiakkaille ja hyväksyttävillä vastapuolilla rajan yli perustamatta sivuliikettä.

Sijoituspalvelulaista ehdotetaan rahoitusvakauseräviranomaisesta annetun lain tavoin kumottavaksi myös eräät säännökset, jotta myös sijoituspalveluyrityksen asiakasvarojen tilillä olevat varat katsottaisiin rahoitusvakauseräviranomaisesta annetun lain (1195/2014) mukaisiksi korvauskelpoisiksi talletuksiksi.

Sijoituspalvelua tarjoaville rahastoyhtiöille ja vaihtoehtorahastojen hoitajille ehdotetaan lisättäväksi myös velvoite noudattaa MIFIR:n kaupparaportointisäännöksiä.

3.2 Arvopaperimarkkinalaki

Arvopaperimarkkinalain julkista ostotarjousta ja tarjousvelvollisuutta koskevaan lukuun ehdotetaan kahta uutta säännöstä liittyen Finanssivalvonnan määräystenantovaltuuteen sekä äänioikeuden käytön kieltämistä koskevaan valvontavaltuuteen.

Lain 11 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös, jossa Finanssivalvonnalle annettaisiin oikeus antaa tarkempia määräyksiä luvun 23 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 24 §:n 3 momentissa tarkoitetuista erityisistä syistä poiketa mainituissa säännöksissä tarkoitettua hinnasta sekä perusteista, joilla tarjousvastikkeen vähimmäismäärä määritetään näissä tilanteissa.

Lain 17 luvun ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös, jossa säädettäisiin Finanssivalvonnan valtuudesta kieltää osakkeenomistajaa käyttämästä äänivaltaa ja olemasta edustettuna kohdeyhtiön yhtiökokouksessa, jos tämä on rikkonut lain 11 luvun 19, 22, 23 ja 25 §:ssä säädettyjä pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä velvollisuuksia. Säännöksellä täydennettäisiin Finanssivalvonnan toimivaltuuksia tilanteessa, jossa pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä velvoitteita on laiminlyöty. Ehdotetulla säännöksellä ei olisi taannehtivaa vaikutusta, sillä ehdotetun voimaantulosäännöksen mukaisesti säännöstä sovellettaisiin vain sellaisiin pakollisiin ostotarjouksiin, joissa tarjousvelvollisuusraja on ylitetty lain voimaantulon jälkeen.

4 Esityksen vaikutukset

Esitetyillä säännöksillä ei pääosin ole merkittäviä vaikutuksia rahoitusmarkkinatoimijoille, niiden asiakkaille tai viranomaisille.

Ehdotus MIFIR:n kaupparaportointivelvoitteiden soveltamisalan laajentamisesta sijoituspalvelua tarjoaville rahastoyhtiöille ja vaihtoehtorahastojen hoitajille lisäisi jossain määrin sääntelyn noudattamiskustannuksia kyseisille toimijoille. Kustannusten määrää vähentää kuitenkin se, että ennen MIFID II:n voimaantuloa kyseiset kaupparaportointivelvoitteet koskivat myös sijoituspalveluja tarjoavia rahastoyhtiöitä ja vaihtoehtorahastojen hoitajia. Käytännössä kysei-

set kustannusvaikutukset kohdistuisivat näin pääasiassa MIFID II:n voimaantulon jälkeen perustettaviin uusiin toimijoihin.

Finanssivalvonnalta saatujen tietojen perusteella MIFID II:n voimaantulon jälkeen ei ole myönnetty yhtään uutta laajennettua toimilupaa rahastoyhtiöille tai vaihtoehtorahastojen hoitajille. Kaikki 11 nykyistä laajennetun toimiluvan omaava rahastoyhtiötä ja vaihtoehtorahastojen hoitajaa ovat näin ollen saaneet laajennetun toimiluvan ennen MIFID II:n voimaantuloa ja olleet siten jo aiemmin kaupparaportointivelvoitteen piirissä sekä tehneet tätä varten tarvittavat investoinnit. Kaupparaportointivelvoitteen palauttaminen lisäisi näin nykyiseen tilanteeseen verrattuna kustannuksia laajennettua toimilupaa mahdollisesti hakeville uusille rahastoyhtiöille ja vaihtoehtorahastonhoitajille.

Ehdotus toisaalta vähentäisi Finanssivalvonnan valvontakustannuksia, sen saadessa kustannustehokkaammin käyttöönsä loppuasiakastiedot. Markkinoiden väärinkäytösvalvonnan tehostuminen puolestaan heijastuisi markkinoiden luotettavuuteen ja tehokkuuteen, joilla voidaan arvioida olevan myönteisiä taloudellisia vaikutuksia. Sijoituspalvelulakiin ehdotettu säännös kolmansien maiden sijoituspalveluiden tarjonnasta rajan yli todennäköisesti vähentäisi suomalaisten ammattimaisten osapuolten ja institutionaalisten sijoittajien kustannuksia.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Hallituksen esitysluonnos lähetettiin julkiselle lausuntokierrokselle 11 päivänä syyskuuta 2018. Lausuntoaika asiassa päättyi 16 päivänä lokakuuta 2018. Lausuntopyyntö lähetettiin yhteensä 41 viranomaiselle ja yhteisölle, minkä lisäksi esitysluonnos on ollut nähtävissä valtiovarainministeriön internetsivuilla. Lausuntopyyntöön vastasi yhteensä 24 viranomaista tai yhteisöä, joista 14 antoi lausunnon.

Lausunnon antoivat Finanssivalvonta, Rahoitusvakausvirasto, Keskuskauppakamari, FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, Finanssiala ry, Kuluttajaliitto — Konsumentförbundet ry, Nasdaq Helsinki Oy, OP Ryhmä, Osakesäästäjien Keskusliitto ry, Suomen Asianajajaliitto r.y., Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Pörssisäätiö ja Suomen Yrittäjät ry.

Merkittävä osa lausunnoissa esitetyistä huomioista on esityksen jatkovalmistelussa otettu huomioon. Joitakin lausunnoissa esitettyjä seikkoja ei kuitenkaan eri syistä ole sisällytetty lopulliseen ehdotukseen.

Esimerkiksi Finanssivalvonta esitti, että sijoituspalvelulain sisältämää sijoituspalveluyrityksen sisäpiiriläisen määritelmää supistettaisiin nykyisestä niin, ettei se enää koskisi sijoituspalveluyrityksen ulkomaisen sivuliikkeen palveluksessa olevaa henkilöä. Perusteena Finanssivalvonnan muutosehdotukselle oli kyseisille sisäpiiriläisille ilmoitusvelvollisuudesta aiheutuva huomattava työmäärä. Kyseinen muutos tarkoittaisi sitä, että suomalaisen sijoituspalveluyrityksen ulkomaisen sivuliikkeen palveluksessa olevien, säännöllisesti sisäpiirintietoa haltuunsa saavien henkilöiden arvopaperikaupat Suomessa listatuissa yhtiöissä eivät enää jatkossa olisi julkisia.

Hallituksen esityksessä (HE 151/2017 s. 99—100) julkisten sisäpiirirekisterien ylläpitovelvollisuutta on juuri hiljattain arvioitu. Esityksessä päädyttiin pitämään voimassa markkinaosapuolten velvollisuus ylläpitää sisäpiiriläisten ilmoitusvelvollisuuteen perustuvia julkisia sisäpiirirekistereitä. Sisäpiirirekisterien säilyttämistä puolsivat esityksen mukaan useat eri seikat. Ensinnäkin julkiset sisäpiirirekisterit ja niihin kohdistettava laajan yleisön valvonta ovat omiaan ehkäisemään sisäpiirintiedon väärinkäyttöä. Sisäpiiriläisten ja heidän lähipiirinsä omistuk-

sen ja kaupankäynnin läpinäkyvyyden edistäminen parantavat laajan yleisön markkinoita kohtaan tuntemaa luottamusta. Lisäksi kyse on Suomessa jo pitkään — noin 20 vuotta — voimassa olleesta sääntelystä, jonka noudattamiseen markkinaosapuolet ovat tottuneet. Sisäpiirirekistereitä koskevasta sääntelystä ei myöskään aiheudu markkinaosapuolille merkittävää hallinnollista lisätaakkaa, koska osin vastaavan tyyppisiä velvoitteita on joka tapauksessa noudatettava henkilökohtaisia liiketoimia koskevan sääntelyn osalta.

Kyseisen lakiuudistuksen yhteydessä silloista julkisia sisäpiirirekistereitä koskevaa sääntelyä lisäksi jo hallitusohjelman kirjausten mukaisesti nettomääräisesti vähennettiin, kumoamalla sisäpiirirekistereitä ja henkilökohtaisia liiketoimia koskevat vuosi-ilmoitusvelvollisuudet. Lisäksi pörssiltä poistettiin velvollisuuksia noudattaa henkilökohtaisten liiketoimien valvontaa koskevaa sääntelyä kyseen ollessa kansallisesta sääntelystä, joka lisäksi oli osin päällekkäistä julkisia sisäpiirirekistereitä koskevan sääntelyn kanssa.

Edellä mainituista syistä tämän esityksen jatkovalmistelussa ei ole katsottu olevan riittäviä perusteita Finanssivalvonnan esittämälle sisäpiiriläisten ilmoitusvelvollisuuden supistamiselle. Vastaavista syistä myöskään pörssin ehdotusta luopua pörssin ylläpitämän sisäpiirirekisterin julkisuusvaatimuksesta ei ole sisällytetty esitykseen.

Finanssivalvonta esitti lisäksi lausunnossaan, että sijoituspalvelulain 2 luvun 1 §:n 2 momentin säännöksestä, jonka mukaan yksityinen elinkeinonharjoittaja voi saada toimiluvan sijoituspalvelujen tarjoamiseen, tulisi luopua. Jos muut oikeushenkilömuodot kuin osakeyhtiö aiotaan jatkossakin sallia, niitä koskevista vaatimuksista tulisi Finanssivalvonnan mukaan säätää laissa nykyistä tarkemmin. Lisäksi säännöksessä tarkoitettuihin vaihtoehtoihin järjestelyihin tulisi Finanssivalvonnan mukaan kiinnittää jatkovalmistelussa huomiota.

Esityksen jatkovalmistelussa kyseisestä säännöksestä ei ole luovuttu. Säännöksen tarkoitus on osaltaan monipuolistaa ja lisätä kilpailua erityisesti sijoitusneuvonnan tarjonnassa tarjoamalla myös yksityisille elinkeinonharjoittajille markkinoille tulon mahdollisuuden. Finanssivalvonnanle kuitenkin ehdotetaan annettavaksi määräystenantovaltuus, jolloin Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia määräyksiä säännöksessä tarkoitettujen vaihtoehtoisten järjestelyiden sisällöstä, joilla varmistetaan kyseisen elinkeinonharjoittajan tai oikeushenkilön järkevä ja vakaa hoito sekä sen asiakkaiden etujen ja markkinoiden eheyden asianmukainen huomioiminen. Kyseinen valtuus antaisi Finanssivalvonnanle mahdollisuuden antaa sellaisia määräyksiä säännöksessä tarkoitettujen seikkojen huomioimiseksi, joita kyseisen toiminnan harjoittamisen edellytykseksi 1 luvun 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettut säädökset ja niiden nojalla annetut komission asetusten vaatimukset eivät kata tai joihin ne eivät sellaisenaan suoraan sovellu, kuten esimerkiksi lain 6 b luvun säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä. Lisäksi säännöksen soveltamisalaa rajaisi nykyisestä lain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohtaan ehdotettu muutos, jolla säännöksessä tarkoitettun kansallisen toimiluvan perusteella toimivan palveluntarjoajan toiminta rajattaisiin riippumattomaan sijoitusneuvontaan ja sen yhteydessä mahdollisesti tapahtuvaan rahoitusvälineiden välitykseen. Säännös mahdollistaisi näin käytännössä sen, että myös luonnollinen henkilö voisi harjoittaa säännöksessä tarkoitettua riippumatonta sijoitusneuvontaa elinkeinotoimintanaan.

Finanssivalvonta esitti lisäksi lausunnossaan, että sijoituspalvelua tarjoaville henkilöille asetettavan tutkintopakon käyttöönottoa tulisi selvittää mahdollisimman pian. Finanssiala on puolestaan pitänyt toistaiseksi tarpeettomana aloittaa selvityksen tekemistä. Finanssialan mukaan tulisi ensin muutaman vuoden ajan seurata vuoden alusta voimaan tulleen lain ja Finanssivalvonnan määräysten henkilöstön ammatilliselle pätevyydelle asettamien uusien vaatimusten vaikutuksia. Hallituksen mukaan asiaa on syytä jatkossa selvittää, kun saadaan enemmän ko-

kemuksia uusien vaatimusten vaikutuksista henkilöstön ammattipätevyydelle sijoituspalveluiden tarjoamisessa.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Samaan aikaan tämän esityksen kanssa eduskunnan käsiteltävänä on valtiovarainministeriössä valmisteltu hallituksen esitys eduskunnalle sijoitusrahastolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 243/2018 vp). Kyseisessä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Finanssivalvonnasta annettua lain 32 c §:ää osittain samoilta osin kuin mitä tässä esityksessä on ehdotettu, minkä vuoksi ehdotukset olisi tarvittaessa sovitettava yhteen, jos lakiehdotuksia käsitellään eduskunnassa samanaikaisesti.

Samaan aikaan tämän esityksen kanssa valtiovarainministeriössä on valmisteltavana hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvopaperimarkkinalain ja osakeyhtiölain muuttamisesta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi (VM080:00/2017). Kyseisessä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ää osittain samoilta osin kuin mitä tässä esityksessä on ehdotettu, minkä vuoksi ehdotukset olisi tarvittaessa sovitettava yhteen, jos lakiehdotuksia käsitellään eduskunnassa samanaikaisesti.

Esityksellä on yhteys hallituksen esitykseen eduskunnalle EU:n yleistä tietosuojasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 9/2018 vp; EV 108/2018 vp). Kyseisessä esityksessä muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 luvun 1 §:ää osittain samoilta osin kuin mitä tässä esityksessä on ehdotettu, minkä vuoksi ehdotukset olisi tarvittaessa sovitettava yhteen, jos lakiehdotuksia käsitellään eduskunnassa samanaikaisesti.

Samaan aikaan tämän esityksen kanssa eduskunnan käsiteltävänä on sisäministeriössä valmisteltu esitys eduskunnalle laiksi lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismin ja vakavan rikollisuuden torjunnassa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 55/2018 vp). Kyseisessä esityksessä muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 luvun 1 §:ää osittain samoilta osin kuin mitä tässä esityksessä on ehdotettu, minkä vuoksi ehdotukset olisi tarvittaessa sovitettava yhteen, jos lakiehdotuksia käsitellään eduskunnassa samanaikaisesti.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Sijoituspalvelulaki

1 luku Yleiset säännökset

2 §. Poikkeukset lain soveltamisalasta. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siinä olevan viittausvirheen vuoksi. Momentissa tulisi viitata 3 momentin 2 ja 4 kohtaan siinä nykyisin virheellisesti viitatus 3 momentin 3 ja 5 kohdan sijaan.

3 §. Osittaiset poikkeukset lain soveltamisesta. Pykälän 1 momentin 1 kohtaa ehdotetaan ensinäkin muutettavaksi niin, että kohdassa tarkoitettu poikkeussäännös soveltuisi vain riippumattomaan sijoitusneuvontaan ja sen yhteydessä tapahtuvaan säännöksessä tarkoitettujen rahoitusvälineiden välitykseen. Riippumattoman sijoitusneuvonnan edellytyksistä on säädetty lain 10 luvun 6 §:n 5 momentissa. Säännöksessä tarkoitettuun toimintaan ei välttämättä tarvitsisi liittyä rahoitusvälineiden välitystä. Lisäksi 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi ja selvennettäväksi niin, että lakia ei sovellettaisi myöskään sellaisiin säännöksessä tarkoitettuihin henkilöihin, jotka välittävät toimeksiantoja säännöksessä tarkoitettua ulkomaisen toimijan Suomessa sijaitsevalle sivuliikkeelle.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi lisäämällä velvoitteet noudattaa 6 a luvun säännöksiä huomattavan omistusosuuden hankinnasta ja luovutuksesta, 7 luvun 1 §:n säännöksiä toimipaikasta ja pääkonttorista, 2 §:n säännöksiä toiminnan luotettavasta järjestämisestä, 4 §:n säännöksiä sijoituspalveluyrityksen sidonnaisuudesta, 5 §:n säännöksiä ratkaisevan tärkeän operatiivisen toiminnon ulkoistamisesta, 7 §:n 5 ja 6 momentin säännöksiä rahoitusvälineiden kehittäjän ja jakelijan velvollisuuksista, 10 luvun 1 §:n säännöksiä asiakkaan luokittelusta ja asiakkaan asemasta sopimisesta, 4 §:n säännöksiä soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arvioinnista kokonaisuudessaan, 6 §:n säännöksiä kannustimista kokonaisuudessaan sekä 12 luvun salassapitoa ja asiakkaan tuntemista koskevia 1—3 §:n säännöksiä.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti. Ehdotetun uuden momentin mukaan pykälän 1 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin sovellettaisiin lisäksi 2 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevia tarkempia säännöksiä, määräyksiä ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettuja komission asetusten säännöksiä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen IV osaston sekä 42 artiklan säännöksiä sekä asetuksen kyseisten säännösten perusteella annettuja komission asetusten säännöksiä. Ehdotettu uusi momentti selkeyttäisi säännösten soveltamisalaa direktiivin mukaisesti siten, että myös säännöksessä tarkoitettu lain ja asetuksen säännösten nojalla annetut alemman tasoiset tarkemmat määräykset ja komission asetuksen säännökset tulisivat sovellettavaksi. MIFIR:n 40 artiklan mukaiset arvopaperimarkkinaviranomaisen valtuudet ovat myös sovellettavissa kyseisiin toimijoihin suoraan asetuksen perusteella, riippumatta siitä säädetäänkö siitä laissa.

Pykälän nykyiset 3—5 momentit siirtyisivät 4—6 momenteiksi ehdotetun uuden 3 momentin johdosta.

Pykälän nykyistä 5 momenttia ehdotetaan selkeytettävän niin, että säännöksen 1 momentissa tarkoitettuja palveluja saisi tarjota Suomesta toiseen valtioon, jos se on kyseisessä valtiossa sallittu.

4 §. *Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset.* Pykälän 2 momentin viittaussäännöksiä ehdotetaan täsmennettäväksi. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi myös viittaukset MIFIR:n kauppaportointisäännöksiin.

7 §. *Kolmannen maan yritykseen sovellettavat säännökset.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin sellaiseen kolmannen maan yritykseen sovellettavista säännöksistä, joka Finanssivalvonnan toimiluvalla tarjoaisi sijoituspalvelua tai harjoittaisi sijoitustoimintaa Suomessa 5 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla sivuliikettä perustamatta. Kyseinen kolmannen maan yritys voisi tarjota sijoituspalveluja ainoastaan hyväksytyille vastapuolille ja lain 23 §:n 1 momentissa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille, minkä vuoksi kyseisiin toimijoihin ei olisi tarpeen soveltaa kaikkia 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä. Esimerkiksi tietty osa lain 10 luvun säännöksistä kohdistuu ainoastaan ei-ammattimaisiin sijoittajiin.

8 §. *Strukturoitujen talletusten myyntiin ja niitä koskevaan sijoitusneuvontaan sovellettavat säännökset.* Pykälään ehdotetaan 7 §:ään kohdistuneen lisäysehdotuksen tavoin lisättäväksi uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin sellaiseen kolmannen maan yritykseen sovellettavista säännöksistä, joka lain 5 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulla Finanssivalvonnan toimiluvalla sivuliikettä perustamatta myisi strukturoituja talletuksia tai tarjoaisi niihin liittyvää sijoitusneuvontaa Suomessa.

13 §. *Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys, ulkomainen ETA-luottolaitos, kolmannen maan yritys ja sivuliike.* Pykälän 1 momentin 1 kohta ehdotetaan muutettavaksi niin, että sijoituspalveluyritys voisi olla myös lain 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu elinkeinonharjoittaja.

25 §. *Algoritminen kaupankäynti ja suora sähköinen markkinoillepääsy.* Pykälän 3 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi.

2 luku **Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa**

3 §. *Oheispalvelut ja oikeus tarjota raportointipalveluja.* Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi. Momentin 1—7 kohta vastaisivat voimassa olevaa lakia. Momentista ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi nykyinen 8 kohta. Luvun 3 a §:ään sisältyy jo oikeus säilyttää muita sijoituskohteita kuin rahoitusvälineitä. Ehdotetun muutoksen seurauksena momentin nykyinen 9 kohta siirtyisi uudeksi 8 kohdaksi.

6 §. *Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus.* Pykälässä ehdotetaan annettavaksi Finanssivalvonnalle määräystenantovaltuus tarkempien säännösten antamiseksi 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sellaisten vaihtoehtoisten järjestelyiden sisällöstä, joilla varmistetaan kyseisen elinkeinonharjoittajan tai oikeushenkilön järkevä ja vakaa hoito sekä sen asiakkaiden etujen ja markkinoiden eheyden asianmukainen huomioiminen. Kyseinen valtuus antaisi Finanssivalvonnalle mahdollisuuden antaa tarvittaessa sellaisia määräyksiä säännöksessä tarkoitettujen seikkojen huomioimiseksi, joita kyseisen toiminnan harjoittamisen edellytykseksi 1 luvun 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettut säädökset ja niiden nojalla annetut komission asetusten vaatimukset eivät kata tai joihin ne eivät sellaisenaan suoraan sovellu, kuten esimerkiksi lain 6 b luvun säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä.

5 luku **Kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen**

1 §. *Sivuliikkeen perustamisen edellytykset.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan teknisesti muutettavaksi niin, että siinä viitattaisiin direktiivin 39 artiklan 1 kohdan edellyttämällä tavalla 23 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuihin asiakkaisiin.

4 §. *Poikkeus sivuliikkeen toimilupavaatimuksesta.* Pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi niin, että säännöksessä tarkoitettu poikkeus sivuliikkeen toimilupavaatimuksesta olisi sovellettavissa riippumatta siitä, mille asiakasryhmälle palvelua tarjottaisiin.

7 §. *Kolmannen maan yrityksen palvelujen tarjoaminen sivuliikettä perustamatta.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Ehdotettu 1 momentti vastaisi nykyistä momenttia. Pykälään ehdotetuissa uudessa 2 ja 3 momentissa säädettäisiin MIFIR:n 46 artiklan 4 kohdan viidenteen kappaleeseen perustuvasta poikkeusmahdollisuudesta. Ehdotuksen mukaan kolmansien maiden yritykset voisivat hakea Finanssivalvonnalta toimilupaa tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja ammattimaisille asiakkaille ja hyväksyttävillä vastapuolilla rajan yli sivuliikettä perustamatta. Lupa voitaisiin myöntää, jos komissio ei olisi hyväksynyt kolmannen maan yrityksen sijaintivaltiota kohtaan MIFIR:n 47 artiklan 1 kohdan mukaista vastaavuuspäätöstä tai jos sen hyväksymä päätös ei enää olisi voimassa. Toimilupaprosessissa arvioitaisiin ja siihen sovellettaisiin kyseisiin kolmannen maan yrityksiin lain 1 luvun 7 §:ään ehdotetun uuden 3 momentin säännöksiä sekä soveltuvin osin lain 3 ja 5 luvun säännöksiä. Luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista yhteistyöjärjestelyistä sovitaisiin käytännössä Finanssivalvonnasta annetun lain 66 §:ssä tarkoitettussa valvontapöytäkirjassa. Ehdotettujen säännösten tavoite on turvata tasapuolinen sääntely kolmansien maiden yritysten ja EU-jäsenvaltioihin sijoittautuneiden sijoituspalveluyritysten kesken.

Pykälään ehdotetussa uudessa 4 momentissa säädettäisiin lisäksi järjestelyistä, jotka ovat tällä hetkellä tarpeen erityisesti Iso-Britannian EU:sta eroamisesta johtuvista syistä. Ehdotetun säännöksen tarkoitus on turvata ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen tai ETA-luottolaitoksen mahdollisuus jatkaa toimintaansa Suomessa keskeytyksettä ja häiriöttä EU:sta eroamisen jälkeen. Säännöksen hyödyntäminen olisi ehdotuksen mukaan mahdollista sellaiselle ETA-sijoituspalveluyritykselle tai -luottolaitokselle, jolla on voimassa oleva, niin kutsuttu rajan yli -notifikaatio ja joka jättäisi tässä pykälässä tarkoitettun toimilupahakemuksen viimeistään kyseisen palveluntarjoajan kotivaltion eropäivänä EU:sta. Ehdotetun säännöksen puitteisissa palveluntarjoaja voisi jatkaa notifikaatiossa ilmoitettujen palvelujen ja tuotteiden tarjoamista siihen asti, kun Finanssivalvonta on saanut toimilupahakemuksen käsiteltyä. Sanottuja palveluja ja tuotteita voisi kuitenkin tarjota enää vain hyväksyttävillä vastapuolilla ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin II liitteen I osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille. Lisäksi lakiin ehdotetussa siirtymäsäännöksessä säädettäisiin mahdollisuudesta jättää toimilupahakemus Finanssivalvonnalle jo ennen lain voimaantuloa. Edellytyksenä olisi kuitenkin, että hakemusta tarvittaessa täydennettäisiin, jos toimiluvan edellytyksiin tulisi muutoksia tämän lakiehdotuksen eduskuntakäsittelyn aikana. Käsittelyaika käynnistyisi kuitenkin vasta, kun kotivaltion ero Euroopan unionista on tullut voimaan. Säännöstä voisivat näin hyödyntää esimerkiksi ne isobritannialaiset palveluntarjoajat, joiden tarkoituksena on EU:sta eroamisen jälkeenkin jatkaa toimintaansa Suomessa ja hakea Finanssivalvonnalta tässä pykälässä tarkoitettua toimilupaa lain 4 luvun 2 §:n ilmoitusmenettelyn jatkeena. Toimiluvan käsittelyajan palveluntarjoaja noudattaisi kotivaltionsa lainsäädäntöä.

Käytännössä tulkinnanvaraisia sopimusten jatkuvuuteen liittyviä tilanteita voi syntyä etenkin Brexit-eropäivänä jo voimassaolevien OTC-johdannaissopimuksien osalta. Esimerkiksi tietyt, jo eropäivänä voimassa olleisiin OTC-johdannaissopimuksiin liittyvät, eropäivän jälkeiset toimet voivat olla tulkittavissa uusiksi sopimuksiksi, jolloin kyse olisi toimiluvanvaraisesta palveluntarjonnasta. Toisaalta tietyissä tilanteissa, kuten jo olemassa oleviin sopimuksiin si-

sältyvien velvollisuuksien ja oikeuksien toteuttamisessa ei välttämättä olisi kyse uudesta sopimuksesta tai siihen verrattavasta tilanteesta, jolloin kyse ei myöskään olisi toimilupaa edellyttävästä sijoituspalvelun tarjonnasta. Tulkintaratkaisun siitä, missä tilanteissa tällaisissa toimitissa olisi kyse toimiluvanvaraisesta liiketoimesta tekisi Finanssivalvonta. Finanssivalvonta voisi harkinnassaan huomioida säännösten tavoitteet ja eri tulkintavaihtoehtojen aiheuttamat seuraukset eri markkinaosapuolille sekä markkinoiden toimivuudelle, luotettavuudelle ja vakaudelle. Finanssivalvonnan ratkaisuihin voitaisiin huomioida myös se, että tulkinnat eri tilanteissa eivät eroaisi muiden jäsenvaltioiden vallitsevista tulkinnoista. Tämän esityksen antamisen hetkellä ei vielä ole tietoa muiden maiden sääntelyratkaisuista ja tulkinnoista, tai ESMAn mahdollisista tulkinnoista.

Ehdotettu 5 momentti vastaisi pykälän nykyistä 2 momenttia.

7 luku **Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen**

6 §. *Sidonnaisasiamies.* Pykälän 5 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi vaatimus luonnollisen henkilön henkilötunnuksen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle. Henkilötunnusta ei merkittäisi sidonnaisasiamiesrekisteriin, eikä se näin myöskään olisi julkinen. Sidonnaisasiamiehen yksilöintitietoa koskeva lisäys on tarpeen Finanssivalvonnan valvontatehtävien suorittamisen turvaamiseksi. Sidonnaisasiamiehen yksilöintitietoa tarvitaan sen varmistamiseksi, että sidonnaisasiamieheksi ilmoitettu henkilö ei jo toimi toisen sijoituspalvelun tarjoajan nimeämänä sidonnaisasiamiehenä. Lain mukaan sidonnaisasiamiehellä voi samanaikaisesti olla vain yksi päämies, jonka sijoituspalveluja se tarjoaa.

9 §. *Eturistiriitatilanteiden hallinta.* Pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi virheellinen ja tarpeeton viittaus lain 10 luvun 1 §:n 2 momenttiin.

8 luku **Tilinpäättös ja tilintarkastus**

2 §. *Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja.* Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi viittaus raportointipalvelun tarjoajaan, sillä niistä säädetään kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa.

9 luku **Asiakasvarojen säilyttäminen ja muu käsittely**

4 a §. *Omistusoikeuden siirtävät rahoitusvakuusjärjestelyt.* Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että sijoituspalveluyritys saisi tehdä omistusoikeuden siirtäviä järjestelyjä ammattimaisen asiakkaan lisäksi myös hyväksyttävän vastapuolen kanssa.

10 luku **Menettelytavat asiakassuhteessa**

6 §. *Kannustimet.* Direktiiviin perustumattomana pykälän 6 momentista ehdotetaan poistettavaksi sijoituspalveluyrityksen velvoite ilmoittaa asiakkaalle myös vastaanotetun ei-rahallisen edun siirtämisestä asiakkaalle.

13 §. *Liiketoimet hyväksyttävän vastapuolen kanssa.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan teknisesti täsmennettäväksi siten, että siinä viitattaisiin 7 §:n osalta ainoastaan sen 1 momenttiin.

11 luku **Sijoittajien korvausrahasto**

8 §. *Korvauksen maksaminen muusta rahastosta.* Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi. Ehdotus on tarpeen, koska samanaikaisesti rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 12 kohdan e alakohta ehdotetaan myös kumottavaksi.

Voimaantulo. Säännöksen 1 momentissa säädettäisiin lain voimaantulosta. Säännöksen 2 momentin perusteella Finanssivalvonta voisi ottaa 5 luvun 7 §:n 4 momentissa tarkoitetun hakeuksen käsiteltäväksi jo ennen lain voimaantuloa. Lain voimaantullessa vireillä oleva toimilupahakemus olisi täydennettävä lain vaatimusten mukaiseksi.

1.2 Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä

1 luku Soveltamisala ja määritelmät

1 §. *Soveltamisala.* Pykälän 2 ja 4 momentti ehdotetaan muutettavaksi. Pykälä 2 momentin muotoilusta poistettaisiin viittaus muuhun kauppapaikkaan tarpeettomana. Lain 4 luvussa säädetään nimenomaan ulkomaiseen pörssiin pitäjään sovellettavista säännöksistä. Pykälän 4 momentin viittausta EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetukseen täsmennettäisiin, jotta se kattaisi tarkemmin ne kyseisessä asetuksessa säännellyt asiakokonaisuudet, jotka liittyvät kaupankäyntiin rahoitusvälineillä.

2 §. *Määritelmät.* Pykälän 1 ja 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi. Pykälän 1 momentin 10 kohdan pk-yrityksen ja 11 kohdan organisoidun kaupankäynnin järjestäjän määritelmiä täsmennettäisiin vastaamaan tarkemmin direktiivin määritelmiä. Määritelmien johdonmukaisuuden lisäämiseksi 13, 14, 17, 20—24 ja 31 kohtaan tehtäisiin ilmaisuteknisiä täsmennyksiä. Vastaava ilmaisutekninen täsmennys tehtäisiin pykälän 2 momenttiin, jossa sijoituspalveluyritys korvattaisiin laissa käytetyllä määritelmällä sijoituspalvelun tarjoaja.

II OSA RAHOITUSVÄLINEIDEN KAUPPAPAIKAT

Lain II osan otsikossa käytettäisiin termin markkinapaikka sijasta lain 1 luvun 2 §:ssä määritettyä termiä kauppapaikka.

2 luku Säännellyn markkinan ylläpitäminen

1 §. *Säännellyn markkinan ylläpitämisen luvanvaraisuus ja muu sallittu toiminta.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi kaksi ilmaisuteknistä korjausta. Virheellinen ilmaus säännöllinen markkina korjattaisiin säännellyksi markkinaksi ja raportointipalvelun tarjoaminen raportointipalvelun ylläpitämiseksi.

7 §. *Toimilupapäätös ja pörssiin toiminnan aloittaminen.* Pykälän 5 momentin ilmaisua korjattaisiin selkeämmäksi.

17 §. *Pörssiin johdon ajankäyttö.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2—4 momentti. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin MIFID II -direktiivin mukaisista tarkemmista kriteereistä pörssiin johdon ajankäytöstä. Direktiivin 45 artiklan 2 kohdassa säädetään tarkemmin pörssiin toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenelle sallittujen muiden tehtävien enimmäismäärästä. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan valtuudesta antaa poikkeuslupa enimmäisrajojen ylittämiseen. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin eräisiin erityistilanteisiin liittyvistä poikkeamismahdollisuuksista, edellyttäen, etteivät tehtävät vaaranna 1 ja 2 momentissa säädettyjen periaatteiden noudattamista.

19 §. *Tilintarkastus ja velvollisuus toimittaa jäljennöksiä eräistä asiakirjoista.* Pykälän 3 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana. Velvoite ulottuu myös pörssin tilintarkastajaan, sillä pörssi on Finanssivalvonnasta annetussa laissa tarkoitettu toimilupavalvottava.

3 luku Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

1 §. *Säännellyn markkinan toiminnan järjestämisestä koskevat vaatimukset.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän 1 momentti vastaisi voimassa olevaa 1 momenttia. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin säännöksen selkeyttä lisääviä ilmaisullisia täsmennyksiä ja 3 momentin ilmaisuja tarkennettaisiin vastaamaan direktiivin vaatimuksia. Myös 4 ja 6 momenttiin tehtäisiin ilmaisuteknisiä tarkistuksia. Pykälän 5 momentti vastaisi voimassa olevaa 5 momenttia.

2 §. *Pörssin valvontatehtävä.* Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin ilmaisutekninen tarkennus Finanssivalvonnan ilmoitusmenettelyn edellytyksiin.

6 §. *Pörssin sääntöjen vähimmäissisältö.* Pykälä ja sen otsikko ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän otsikkoa muutettaisiin viittaamalla pörssin sääntöihin termistön johdonmukaisuuden lisäämiseksi. Pykälän 1 momentin 3, 5 ja 6 kohtaan tehtäisiin tekstin luettavuutta selkeyttäviä ilmaisuteknisiä tarkennuksia. Pykälän 2 momentin johdantokappaleen sanamuotoa selkiytettäisiin.

13 §. *Finanssivalvonnan tehtävät ja ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.* Pykälän 3 momentin viittaus tarkennettaisiin koskemaan nimenomaan sähköön tai maakaasuun perustuvan johdannaissopimuksen kaupankäynnin keskeyttämistä.

15 §. *Kaupankäyntiosapuolen oikeudet.* Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin lieventävä tarkennus liittyen pörssin velvollisuuteen hyväksyä kaupankäyntiosapuoleksi myös muita osapuolia.

17 §. *Sopimus markkinatakkauksesta.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän 1 ja 2 momenttiin tehtäisiin selkeyttäviä täsmennyksiä. Pykälän 3 momentin säännöksen soveltuminen laajennettaisiin kaikkiin kaupankäyntiosapuoliin. Pykälän 4 momenttiin tehtäisiin ilmaisuteknisiä tarkistuksia.

18 §. *Algoritminen kaupankäynti.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän 1 momentin luettavuutta ja selkeyttä tarkistettaisiin vastaamaan myös sijoituspalvelulaissa käytettyjä ilmaisuja. Kyseiseen momenttiin lisättäisiin direktiivin 48 artiklan 6 kohdassa säädetty velvoitteet kyetä rajoittamaan toteutumattomien tarjousten suhteellista osuutta ja pienintä mahdollista hinnanmuutosta. Pykälän 3 momentista poistettaisiin toimeksiannoista vastaaviin henkilöihin liittyvä turha lisäedellytys.

19 §. *Suora sähköinen markkinoillepääsy.* Pykälä ja sen otsikko ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän otsikkoa muutettaisiin vastaamaan paremmin pykälän sisältöä. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi useita luettavuutta ja selkeyttäviä lisääviä ilmaisuteknisiä tarkistuksia. Pykälän 1 momentissa korvattaisiin lain määritelmässä käytetyn mukaisesti sijoituspalveluyritys tai luottolaitos termillä sijoituspalvelun tarjoaja, joka kattaa molemmat mainitut toimijat.

21 §. *Liiketoimintakellojen yhdenmukaistaminen.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän 1 momentti rajattaisiin koskemaan pörssiä ja sen kaupankäyntiosapuolia. Pykälään lisättävässä uudessa 2 momentissa säädettäisiin selkeämmin, että sama velvoite koski myös 5 ja 6 luvussa tarkoitettuja kauppapaikkoja.

22 §. *Rahoitusvälineen kaupankäynnin lyhytaikainen keskeyttäminen.* Pykälä ja sen otsikko ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän otsikkoon lisättäisiin täsmennys rahoitusvälineen kaupankäynnin keskeyttämisestä lyhytaikaisesti erotukseksi koko kaupankäynnin keskeyttämisestä. Pykälän 1 ja 2 momenttiin tehtäisiin vastaavat täsmennykset ja muita ilmaisuteknisiä tarkistuksia. Pykälän 4 momentissa säädetty Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuuden tarve linkitettäisiin tarveharkintaan.

23 §. *Tarjousten hylkääminen.* Pykälän luettavuutta ja ilmaisua selkeytettäisiin.

26 §. *Hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonta.* Pykälä ja sen otsikko ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän otsikkoa täsmennettäisiin poistamalla turha viittaus positiolimiitteihin. Pykälän 1 momentin ilmaisua korjattaisiin vastaamaan tarkemmin direktiivin tarkoitusta ja selkeyden lisäämiseksi. Pykälän 2 momentissa selkeytettäisiin ilmaisua luettavuuden parantamiseksi ja direktiivin tarkoittamaa vaatimusta vastaavaksi. Pykälän 3 momentin ilmaisua selkeytettäisiin tarkemmin direktiivin vaatimusta vastaavaksi. Pykälän uudessa 4 momentissa säädettäisiin nimenomaisesti toimista, joihin pörssi voi ryhtyä suuren tai määräävän position vaikutuksen lieventämiseksi. Säännös tulisi näin selkeämmin ymmärrettäväksi kuin aikaisemmin, jolloin se sisältyi vanhan 2 momentin ilmaisuun. Pykälän 5 momenttiin tehtäisiin ilmaisutekninen tarkistus.

31 §. *Pörssin sisäpiirekisteri.* Pykälä 1 momentissa ehdotetaan korjattavaksi virheellinen lakiviittaus.

33 §. *Ilmoitukset muille ETA-valtioille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.* Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

4 luku **Ulkomaisen pörssin toiminta Suomessa**

6 §. *Kaupankäynnin järjestäjä, joka ylläpitää monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää vastaavaa kaupankäyntiä kolmannessa maassa.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana sijoituspalvelulain ja MIFIR:n kolmannen maan yrityksiä koskevan sääntelyn johdosta.

5 luku **Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset**

1 §. *Oikeus ylläpitää monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän 1, 2, 3 ja 5 momenttiin tehtäisiin selkeyttäviä ilmaisuteknisiä tarkistuksia ja tarkistuksia pykäläviittauksiin. Pykälän 4 ja 6 momentti vastaisivat voimassa olevaa 4 ja 6 momenttia.

10 §. *Hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonta.* Pykälän otsikkoa täsmennettäisiin vastaavasti kuin 3 luvun 26 §:n otsikkoa. Pykälästä poistettaisiin myös yleinen viittaus positiolimiitteihin.

11 §. *Kaupankäynnin keskeyttäminen, lopettaminen ja kieltäminen.* Pykälän 2 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

15 §. *Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.* Pykälässä ehdotetaan korjattavaksi virheellinen lakiviittaus.

18 §. *Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus.* Pykälän lakiviittaus muutettaisiin 3 luvun 15 §:n 3 momenttiin, sillä Finanssivalvonnan määräystenantovaltuuden on tarkoitus koskea kolmansien maiden kaupankäyntiosapuolten oikeuksia.

19 §. *Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen.* Pykälän 1 momentin sanamuotoa tarkistettaisiin siten, että siinä käytettäisiin laissa määriteltyä termiä monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjästä.

20 §. *Toiminnan luotettavuus.* Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin ilmaisutekninen tarkistus monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjästä.

21 §. *Asiakastoimeksiannot.* Pykälään tehtäisiin ilmaisutekninen tarkistus monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjästä.

22 §. *Kielto toteuttaa kauppoja omaan tai samaan konserniin kuuluvan yhteisön lukuun.* Pykälän 2 momentin ilmaisua selvennettäisiin siten, että viittaus selvitysvelvollisuuteen korjattaisiin määritysvelvollisuudeksi.

23 §. *Päämiesten toimeksiantoja vastaan täsmäytettyjen kauppojen sallimista koskeva rajoitus.* Pykälään tehtäisiin ilmaisutekninen tarkistus organisoidun kaupankäynnin järjestäjästä.

24 §. *Organisoidun kaupankäynnin ja kaupan sisäisen toteuttamisen erillisuus.* Pykälän ilmaisua tarkistettaisiin vastaamaan laissa käytettyä organisoidun kaupankäynnin järjestäjän määritelmää.

26 §. *Toimeksiantojen toteuttamisen harkinnanvaraisuus.* Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin ilmaisutekninen tarkistus organisoidun kaupankäynnin järjestäjästä.

27 §. *Ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle.* Pykälän 2 momentin käytettyjä ilmaisuja tarkistettaisiin vastaamaan laissa käytettyä organisoidun kaupankäynnin järjestäjän määritelmää.

6 luku **Pk-yritysten kasvumarkkina**

1 §. *Pk-yritysten kasvumarkkinan rekisteröinti.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin selvennykseksi myös mahdollisuus järjestelmän osan rekisteröintiin Pk-yritysten kasvumarkkinaksi. Pykälän 2 momentin mukaan Finanssivalvonta arvioi rekisteröinnin edellytysten täyttymisen.

7 luku **Rahoitusvälineiden kaupankäynnin läpinäkyvyysvaatimukset**

1 §. *EU:n rahoitusvälineiden markkina-asetus.* Pykälän viittausta asetuksen osastoihin supistettaisiin II—III osastoihin, jotka liittyvät 7 luvussa säänneltyyn rahoitusvälineiden kaupankäynnin läpinäkyvyyteen.

3 §. *Kauppojen sisäisen toteuttamisen keskeyttäminen ja kieltäminen.* Pykälän 3 momentin sanamuotoa täsmennettäisiin kaupankäynnin keskeyttämisen osalta ja momentin pykäläviittaus korjattaisiin 3 luvun 11 §:n 5 momenttiin.

5 §. *Kauppapaikan toimeksiannon toteutus.* Pykälän 3 momentin ilmaisua tarkistettaisiin vastaamaan laissa käytettyä sijoituspalvelun tarjoajan määritelmää.

6 §. *Hyödykejohdannaisia ja päästöoikeuksia koskevat tiedot.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän 1 momentin sanamuotoa täsmennettäisiin tarkemmin direktii-

vin mukaiseksi korvaamalla ja-sana tai-sanalla. Pykälän 2 momentin viittaus komission delegoituun asetukseen yksilöitäisiin täsmällisemmin. Pykälän 3 momentti vastaisi voimassa olevaa 3 momenttia. Pykälän 4 momenttiin tehtäisiin ilmaisuteknisiä tarkistuksia. Pykälän 5 momenttiin tehtäisiin ilmaisuteknisen tarkistuksen lisäksi kauppapaikkaa koskeva täsmennys.

9 luku **Raportointipalvelun tarjoajan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset**

4 §. *Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan toiminnan järjestäminen.* Pykälän 2 momentin 8 kohtaan tehtäisiin ilmaisutekninen tarkistus sijoituspalvelun tarjoajasta.

5 §. *Järjestelyt eturistiriitujen välttämiseksi konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoamisessa.* Pykälään tehtäisiin ilmaisutekninen tarkistus pörssistä.

7 §. *Hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tarjoajan toiminnan järjestäminen.* Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin ilmaisutekninen tarkistus sijoituspalvelun tarjoajasta.

8 §. *Järjestelyt eturistiriitujen välttämiseksi hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän tarjoamisessa.* Pykälään tehtäisiin ilmaisutekniset tarkistukset sijoituspalvelun tarjoajasta ja pörssistä.

10 luku **Valvonta, salassapitovelvollisuus ja erityiset toimivaltuudet**

3 §. *Hyödyke johdannaisia koskevat erityiset toimivaltuudet.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän 1, 2, 3 ja 5 momenttiin tehtäisiin ilmaisuteknisiä tarkistuksia. Pykälän 4 ja 6 momentti vastaisi voimassa olevaa 4 ja 6 momenttia.

1.3 **Laki Finanssivalvonnasta**

4 §. *Valvottavat.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että säännöksessä tarkoitettuihin valvottaviin kuuluisi myös elinkeinonharjoittaja. Ehdotus on tarpeen siksi, että 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettu sijoituspalveluyritys voi sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 1 momentin 1 kohtaan ehdotetun muutoksen vuoksi olla myös sijoituspalvelulain 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu elinkeinonharjoittaja. Pykälän 2 momentin 5 kohtaa ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että siinä viitattaisiin kolmannen maan yrityksen sivuliikkeeseen. ja kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikettä;

6 §. *Muut määritelmät.* Pykälän 14 kohtaa ehdotetaan täsmennettäväksi niin, että siinä viitattaisiin myös kolmannen maan yrityksen sivuliikkeeseen.

28 §. *Johdon toiminnan rajoittaminen.* Pykälän 5 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi viittaamalla säännöksessä myös sijoitustoimintaa harjoittavaan toimilupavalvottavaan.

28 b §. *Määräaikainen kieltä toimia kaupankäyntiosapuolena tai asiakkaana.* Pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi viittaamalla säännöksessä myös sijoitustoimintaa harjoittavaan toimilupavalvottavaan sekä ulkomaiseen sivuliikkeeseen.

32 c §. *Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan viitattavan myös raportointipalvelun tarjoajaan sekä raportointipalvelun tarjoajan omistusyhteisöön.

40 §. *Seuraamusmaksu.* Pykälän 5 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi viittaamalla myös 19 §:n 3 momenttiin.

74 §. Maksujen täytäntöönpano. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, ettei siinä enää viitattaisi rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpanoon, joista säädetään lain 43 a §:ssä.

1.4 Arvopaperimarkkinalaki

11 luku Julkinen ostotarjous ja tarjousvelvollisuus

31 §. Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 2 momentti*, jossa Finanssivalvonnan annettaisiin oikeus antaa tarkempia määräyksiä luvun 23 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 24 §:n 3 momentissa tarkoitetuista erityisistä syistä poiketa mainituissa säännöksissä tarkoitettua hinnasta sekä perusteista, joilla tarjousvastikkeen vähimmäismäärä määritetään näissä tilanteissa.

17 luku Valvontavaltuudet

1 a §. Äänioikeuden käytön kieltäminen. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös, jossa säädettäisiin Finanssivalvonnan valtuudesta kieltää osakkeenomistajaa käyttämästä äänivaltaa ja olemasta edustettuna kohdeyhtiön yhtiökokouksessa, jos tämä on rikkonut lain 11 luvun 19, 22, 23 ja 25 §:ssä säädettyjä pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä velvollisuuksia. Säännöksellä täydennettäisiin Finanssivalvonnan toimivaltuuksia tilanteessa, jossa pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä velvoitteita on laiminlyöty.

Säännös täydentäisi arvopaperimarkkinalaissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa olevia valvontavaltuuksia. Finanssivalvonta voisi kussakin yksittäistapauksessa arvioida tarkemmin, minkä valvontavaltuuksien käyttö todennäköisimmin johtaa tehokkaimmin valvontatoimen tavoitteiden, kuten kohdeyhtiön vähemmistöosakkeenomistajien suojaamisen, kannalta suotuisaan lopputulokseen. Säännöksessä tarkoitettuja painavia syitä arvioidessaan Finanssivalvonnan tulisi ottaa huomioon muun muassa tarjousvelvollisuuden laiminlyönnin kesto, laiminlyönnin tuottamuksellisuuden aste ja muut asiaan vaikuttavat seikat, kuten yhtiön äänivaltarakenne ja äänioikeuden käytön kiellon vaikutus siihen. Hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti Finanssivalvonnan olisi ennen äänioikeuden käyttöä koskevan kiellon asettamista kuultava kiellon kohdetta.

Voimaantulo. Säännöksen *1 momentissa* säädettäisiin lain voimaantulosta. Säännöksen *2 momentin* siirtymäsäännöksen mukaan lain 17 luvun 1 a §:n 2 momenttia sovellettaisiin pakollisiin ostotarjouksiin, joissa tarjousvelvollisuusraja on ylitetty lain voimaantulon jälkeen.

1.5 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista

3 luku Vaihtoehtorahastojen hoitajana toimiminen

3 §. Liitännäispalvelut. Pykälän *2 kohtaa* ehdotetaan teknisesti muutettavaksi sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:ään ehdotettua muutosta vastaavaksi.

7 luku Toiminnan järjestäminen

11 §. Salassapitovelvollisuus. Pykälän *5 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi niin, että säännöksessä tarkoitettuja tietoja voitaisiin antaa myös organisoidun kaupankäynnin järjestäjälle sekä tällaiseen rinnastettavalle yhteisölle ETA-valtiossa.

1.6 Laki rahoitusvakaussviranomaisesta

1 luku **Yleiset säännökset**

3 §. Määritelmät. Pykälän 1 momentin 12 kohdan e alakohta ehdotetaan kumottavaksi. Ehdotus on tarpeen sijoituspalvelulakiin sisältyvän ehdotuksen vuoksi, jossa kumottaisiin sijoituspalvelulain 11 luvun 8 §:n 2 momentti. Samoin ehdotetaan kumottavaksi 2 momentin 2 kohdan b alakohta.

1.7 **Laki luottolaitostoiminnasta**

5 luku **Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset**

1 §. Talletuspankille sallittu liiketoiminta. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan teknisesti täsmennettäväksi siten, että talletuspankin olisi ilmoitettava Finanssivalvonnalle myös päätöksestään luopua sijoitustoiminnan harjoittamisesta.

17 luku **Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen**

1 a §. Poikkeus sivuliikkeen toimilupavaatimuksesta. Lukuun ehdotetaan uutta 1 a §:ää, jossa selkeyden vuoksi informatiivisesti viitattaisiin sijoituspalvelulaissa säädettyyn kolmannen maan yrityksen oikeuteen tarjota Finanssivalvonnan toimiluvalla sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoitus- ja oheispalvelua sekä harjoittaa sijoitustoimintaa sivuliikettä perustamatta.

1.8 **Laki sakon täytäntöönpanosta**

1 luku **Yleiset säännökset**

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 12 kohta Finanssivalvonnasta annetussa laissa tarkoitettusta rikemaksusta ja seuraamusmaksusta.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian. Sijoituspalvelulakiin ja arvopaperimarkkinalakiin ehdotetaan kahta siirtymäsäännöstä.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Ehdotetut muutossäännökset vastaavat luonteeltaan ja laajuudeltaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, josta on säädetty tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Arvopaperimarkkinalain valvontavaltuuksia koskevan 17 luvun 1 a §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi äänioikeuden käytön kieltämistä koskeva säännös. Säännöksessä säädettäisiin Finanssivalvonnan valtuudesta kieltää osakkeenomistajaa käyttämästä äänivaltaa ja olemasta edustettuna kohdeyhtiön yhtiökokouksessa, jos tämä on rikkonut lain 11 luvun 19, 22, 23 ja 25 §:ssä säädettyjä pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä velvollisuuksia. Säännöksellä täydennettäisiin Finanssivalvonnan toimivaltuuksia tilanteessa, jossa pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä lain velvoitteita on laiminlyöty.

Ehdotettu säännös vastaa sisällöllisesti kyseisessä pykälässä jo nykyisin säädettyä Finanssivalvonnan valtuutta äänioikeuden kieltämisestä tilanteissa, joissa rikotaan huomattavan omistus- ja ääniosuuden ilmoittamista koskevia lain säännöksiä.

Vaikka äänioikeuden kieltäminen on merkittävää puuttumista osakkeenomistajan oikeuksiin, pakollinen ostotarjousvelvollisuus on säädetty kohdeyhtiön osakkeenomistajien suojaamiseksi antamalla heille mahdollisuus luopua osakkeistaan käyvällä hinnalla tilanteessa, jossa tarjousvelvollisuuden ylittävä ääniosuus keskittyy tai siirtyy yhdelle osakkeenomistajalle tai yksissä tuumin toimiville osakkeenomistajille. Ostotarjousvelvollisuutta koskevat säännökset ovat siten merkityksellisiä osakkeenomistajille perustuslain 15 §:ssä säädetyn omaisuudensuojan turvaamisen kannalta.

Finanssivalvonta voisi määrätä kiellon vain painavasta syystä. Se olisi voimassa lähtökohtaisesti vain siihen saakka, kunnes ostotarjousvelvollisuuteen liittyvä velvollisuus olisi täytetty. Finanssivalvonta voisi säännöksen mukaan kuitenkin erityisen painavasta syystä pidentää kielltoa määräajaksi, kuitenkin enintään kolmeksi kuukaudeksi. Kiellon pidennysmahdollisuus on tarpeen säätää juuri yksittäisiä, erityisen törkeitä tilanteita varten arvopaperimarkkinoita kohtaan tunnetun luottamuksen suojaamiseksi.

Esitys ei muilta osin sisällä perustuslain kannalta merkityksellisiä ehdotuksia. Ehdotetut lait voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvun 8 §:n 2 momentti,
muutetaan 1 luvun 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 2 ja 4 momentti, 4 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 momentin 1 kohta ja 25 §:n 3 momentti, 2 luvun 3 §:n 1 momentti, 5 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 4 ja 7 §, 7 luvun 6 §:n 5 momentti ja 9 §:n 2 momentti, 8 luvun 2 §:n 1 momentti, 9 luvun 4 a §:n 3 momentti, 10 luvun 6 §:n 6 momentti ja 13 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1069/2017, sekä
lisätään 1 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3—5 momentti siirtyvät 4—6 momentiksi, 7 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 3 momentti, 8 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 4 momentti ja 2 lukuun uusi 6 § seuraavasti:

1 luku

Yleisen säännökset

2 §

Poikkeukset lain soveltamisalasta

Edellä 1 momentin 3 kohdan a—d alakohtaa ei sovelleta, jos toiminnanharjoittajaan sovelletaan 1 momentin 4 kohtaan tai 3 momentin 2 tai 4 kohtaan perustuvaa poikkeusta lain soveltamisalasta.

3 §

Osittaiset poikkeukset lain soveltamisesta

Tätä lakia ei sovelleta henkilöihin, jotka:

- 1) 1 luvun 15 §:n 1 ja 5 kohdassa tarkoitettulla tavalla ainoastaan vastaanottavat ja välittävät 1 luvun 14 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja arvopapereita tai muita yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevia toimeksiantoja ja tarjoavat kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvää riippumattonta sijoitusneuvontaa edellyttäen, että toimeksiantoja voidaan välittää ainoastaan luottolaitokselle, rahastoyhtiölle, sijoituspalveluyritykselle tai vaihtoehtorahastojen hoitajalle taikka ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen, ulkomaisen ETA-luottolaitoksen, ulkomaisen ETArahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa sijaitsevalle sivuliikkeelle tai sellaisessa kolmannessa maassa toimiluvan saaneen sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen Suomessa sijaitsevalle sivuliikkeelle, joka noudattaa sijoituspalvelulakia tai luottolaitostoiminnasta annettua lakia (610/2014) vastaavia toiminnan vakautta koskevia säännöksiä;

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin sovelletaan kuitenkin, mitä 2 luvun 1 §:ssä, 3, 6 a ja 6 b luvussa, 7 luvun 1, 2, 4 ja 5 §:ssä, 7 §:n 4—6 momentissa, 9 ja 16 §:ssä, 10 luvun 1—4 §:ssä, 5 §:n 1—3 momentissa, 6, 7, 11, 12, 15 ja 16 §:ssä, 12 luvun 1—3 §:ssä sekä 15, 16 ja 16 a luvussa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin sovelletaan lisäksi 2 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevia tarkempia säännöksiä, määräyksiä ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettuja komission asetusten säännöksiä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen IV osaston sekä 42 artiklan säännöksiä sekä asetuksen kyseisten säännösten perusteella annettuja komission asetusten säännöksiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja palveluja saa tarjota Suomesta toiseen valtioon, jos se on kyseisessä valtiossa sallittu.

4 §

Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun 1—7, 15 ja 16 §:ssä sekä 11, 12 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momenteissa, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä ja 9—11 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

7 §

Kolmannen maa yritykseen sovellettavat säännökset

Kolmannen maan yritykseen, joka Finanssivalvonnan toimiluvalla tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa Suomessa 5 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla sivuliikettä perustamatta, sovelletaan näiden palvelujen osalta vastaavasti, mitä 1 momentissa säädetään, lukuun ottamatta sellaisia kyseisissä säännöksissä tarkoitettuja velvollisuuksia, jotka kohdistuvat ainoastaan luvun 23 §:n 2 momentissa ja 3 momentissa tarkoitettuun asiakkaaseen.

8 §

Strukturoitujen talletusten myyntiin ja niitä koskevaan sijoitusneuvontaan sovellettavat säännökset

Kolmannen maan yritykseen, joka Finanssivalvonnan toimiluvalla myy strukturoituja talletuksia tai tarjoaa niihin liittyvää sijoitusneuvontaa Suomessa 5 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla sivuliikettä perustamatta, sovelletaan vastaavasti, mitä 3 momentissa sääde-

tään, lukuun ottamatta sellaisia kyseisissä säännöksissä tarkoitettuja velvollisuuksia, jotka kohdistuvat ainoastaan luvun 23 §:n 2 momentissa ja 3 momentissa tarkoitettuun asiakkaaseen.

13 §

Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys, ulkomainen ETA-luottolaitos, kolmannen maan yritys ja sivuliike

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sijoituspalveluyrityksellä* suomalaista osakeyhtiötä, eurooppayhtiölaissa (742/2004) tarkoitettua eurooppayhtiötä tai lain 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajaa, jolla on tämän lain mukainen toimilupa tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa;

25 §

Algoritminen kaupankäynti ja suora sähköinen markkinoillepääsy

Tässä laissa *suoralla sähköisellä markkinoillepääsyllä* tarkoitetaan järjestelyä, jossa kaupankäyntiosapuoli antaa asiakkaalle luvan käyttää sen kaupankäyntitunnusta niin, että asiakas voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan.

2 luku

Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa

3 §

Oheispalvelut ja oikeus tarjota raportointipalveluja

Sijoituspalveluyritys saa myönnetyn toimiluvan mukaisesti sijoituspalvelun tai sijoitustoiminnan lisäksi:

- 1) myöntää asiakkaille sijoituspalveluun liittyviä luottoja ja muuta rahoitusta;
- 2) tarjota yrityksille pääomarakenteita, liiketoimintastrategiaa ja muita niihin liittyviä kysymyksiä koskevaa neuvontaa sekä yritysten sulautumisia, yritysostoja ja muita yritysjärjestelyjä koskevaa neuvontaa ja palveluja;
- 3) tarjota sijoituspalveluun liittyvää valuuttapalvelua;
- 4) tuottaa ja levittää sijoitustutkimuksia, rahoitusanalyyssejä sekä muita vastaavia rahoitusvälineillä käytävään kauppaan liittyviä yleisiä suosituksia;
- 5) tarjota rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun takaamiseen liittyviä palveluja;
- 6) tarjota sijoituspalveluja ja tässä momentissa tarkoitettuja palveluja vastaavia palveluja sellaisilla johdannaisopimusten kohde-etuuksilla, jotka eivät ole rahoitusvälineitä silloin, kun toiminta liittyy johdannaisopimuksilla harjoitettavaan toimintaan;
- 7) tarjota rahoitusvälineiden säilyttämistä ja hoitoa asiakkaan lukuun, mihin kuuluvat säilytyspalvelut ja muut asiaan liittyvät palvelut, lukuun ottamatta EU:n arvopaperikeskusasetuksen liitteessä olevan A jakson 2 kohdassa tarkoitettua arvopaperitilien ylläpitoa ylimmällä tasolla;

8) harjoittaa muuta tässä momentissa tarkoitettuun toimintaan verrattavaa tai siihen läheisesti liittyvää toimintaa.

6 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vaihtoehtoisten järjestelyiden sisällöstä, joilla varmistetaan kyseisen elinkeinonharjoittajan tai oikeushenkilön järkevä ja vakaa hoito sekä sen asiakkaiden etujen ja markkinoiden eheyden asianmukainen huomioiminen.

5 luku

Kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

Sivuliikkeen perustamisen edellytykset

Kolmannen maan yrityksen, joka aikoo Suomessa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja 1 luvun 23 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuille asiakkaille, on perustettava sivuliike Suomeen ja haettava Finanssivalvonnalta sivuliikkeelle toimilupa.

4 §

Poikkeus sivuliikkeen toimilupavaatimuksesta

Jos kolmannen maan yritys tarjoaa Suomessa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa tietyllä rahoitusvälineellä asiakkaalle tämän omasta yksinomaisesta aloitteesta, 1 §:n 1 momentissa säädettyä vaatimusta sivuliikkeen toimiluvasta ja 7 §:n 2 momentissa säädettyä vaatimusta Finanssivalvonnan toimiluvasta ei sovelleta kyseisen palvelun tarjoamiseen tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen kyseiselle asiakkaalle eikä kyseisen palvelun tarjoamiseen tai toiminnan harjoittamiseen liittyvään suhteeseen. Kolmannen maan yritys ei saa markkinoida edellä tarkoitetuille asiakkaalle muutoin kuin sivuliikkeen välityksellä tai Finanssivalvonnan toimiluvalla muita uusia sijoitustuotteita tai sijoituspalvelujen lajeja.

7 §

Kolmannen maan yrityksen palvelujen tarjoaminen sivuliikettä perustamatta

EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 46 artiklassa säädetään kolmannen maan yrityksen oikeudesta tarjota sivuliikettä perustamatta sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa oheispalveluin tai ilman niitä, joka on suunnattu unioniin sijoittautuneille hyväksyttävillä vastapuolilla ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin II liitteen I osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille, jos yritys on rekisteröity Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen kolmansien maiden yrityksistä pitämään 48 artiklassa tarkoitettuun rekisteriin, sekä rekisteröinnin edellytyksenä olevasta komission hyväksymästä vastaavuuspäätöksestä ja rekisteröinnin muista edellytyksistä.

Jos komissio ei ole hyväksynyt EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 47 artiklan 1 kohdan mukaista vastaavuuspäätöstä tai jos sen hyväksymä päätös ei enää ole voimassa, kolmannen maan yritys saa Finanssivalvonnan toimiluvalla sivuliikettä perustamatta tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluita hyväksyttävälle vastapuolille ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin II liitteen I osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille Suomessa.

Finanssivalvonnan on myönnettävä toimilupa edellä 2 momentissa tarkoitettulle kolmannen maan yritykselle, jos toimiluvan myöntämiselle 1 luvun 7 §:n 3 momentissa, tämän luvun 1 §:n 2 momentin 1—4 kohdassa sekä 2 §:n 1 momentin 1, 2 ja 3 kohdassa toimintasuunnitelman osalta säädetty edellytykset täyttyvät. Kolmannen maan yrityksen toiminta ei saa olennaisesti erota sijoituspalveluyritykselle tai ulkomaiselle ETA-sijoituspalveluyritykselle tässä laissa sallitusta toiminnasta ja sen sääntelyn sekä valvonnan tulee olennaisilta osin vastata tämän lain säännöksiin perustuvaa sääntelyä ja valvontaa. Toimilupapäätökseen sovelletaan mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään. Luvan peruuttamiseen, luvan mukaisen toiminnan rajoittamiseen sekä toiminnan lopettamiseen sovelletaan, mitä 5 ja 6 §:ssä säädetään.

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen ETA-luottolaitoksen, joka tarjoaa Suomessa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjoaa oheispalveluja tämän lain 4 luvun 2 §:n tarkoittamalla tavalla ja jonka kotivaltio on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan mukaisesti ilmoittanut eroavansa Euroopan unionista, on kyseistä toimintaa jatkaakseen haettava edellä 2 momentissa tarkoitettua toimilupaa viimeistään sinä päivänä, kun kyseisen jäsenvaltion ero Euroopan unionista tulee voimaan. Yritys, joka on määräajassa hakenut toimilupaa, voi jatkaa sijoituspalvelujen ja oheispalvelujen tarjoamista ja sijoitustoiminnan harjoittamista hyväksyttävälle vastapuolille ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin II liitteen I osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille 4 luvun 2 §:n mukaisen ilmoituksen tarkoittamassa laajuudessa, kunnes Finanssivalvonta on käsitellyt toimilupahakemuksen. Tämän lain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettu määräaika toimilupahakemuksen käsittelemiselle alkaa, kun jäsenvaltion ero Euroopan unionista tulee voimaan.

Edellä 1 momentissa mainitun asetuksen 47 artiklan 3 kohdassa säädetään sellaisen kolmannen maan yrityksen, joka on sijoittautunut maahan, jonka lainsäädäntö- ja valvontakehys on tunnustettu vastaavaksi 1 kohdan mukaisesti, ja joka on saanut jäsenvaltiossa sivuliikkeen toimiluvan rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 39 artiklan mukaisesti, oikeudesta tarjota sivuliikettä perustamatta toimilupansa mukaisia palveluja ja toimintoja unionin muissa jäsenvaltioissa 1 momentissa tarkoitetuille hyväksyttävälle vastapuolille ja ammattimaisille asiakkaille.

7 luku

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

6 §

Sidonnaisasiamies

Sidonnaisasiamiesten toiminnan lainmukaisuuden valvomiseksi Finanssivalvonta pitää sidonnaisasiamiehistä julkista rekisteriä (*sidonnaisasiamiesrekisteri*), johon sijoituspalveluyritys ilmoittaa nimeämänsä sidonnaisasiamiehet, jotka täyttävät sidonnaisasiamiehiä koskevat 3 momentissa säädetty edellytykset. Rekisteriin on merkittävä luonnollisen henkilön täydellinen nimi, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Jos asiamies on oikeushenkilö, rekisteriin merkitään sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Finanssivalvonnalle on rekisteriin merkittävien tietojen lisäksi ilmoitettava luonnollisen henkilön henkilötunnus. Rekisteriin merkityt tiedot on

säilytettävä viisi vuotta siitä lukien, kun peruste tietojen merkitsemiseen rekisteriin on päättynyt. Rekisteri on saatettava säännöllisesti ajan tasalle ja siihen sisältyvien tietojen on oltava julkisesti saatavilla. Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, Finanssivalvonta saa luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä, asuinpaikasta ja toimipaikan osoitteesta tulosteena, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta.

9 §

Eturistiriitatilanteiden hallinta

Jos eturistiriitatilannetta ei voida välttää, sijoituspalveluyrityksen on selkeästi pysyvällä tavalla ilmoitettava asiakkaalle riittävän yksityiskohtaiset tiedot eturistiriidan luonteesta ja sen syistä sekä asiakkaan etuihin kohdistuvien riskien pienentämiseksi toteutetuista toimenpiteistä ennen liiketoimen suorittamista asiakkaan lukuun.

8 luku

Tilinpäätös ja tilintarkastus

2 §

Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 13 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 14 §:ssä ja 15 §:n 1 momentissa säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajista sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määrittämisestä.

9 luku

Asiakasvarojen säilyttäminen ja muu käsittely

4 a §

Omistusoikeuden siirtävät rahoitusvakuusjärjestelyt

Sijoituspalveluyritys saa tehdä omistusoikeuden siirtäviä järjestelyjä ainoastaan ammattimaisen asiakkaan ja hyväksyttävän vastapuolen kanssa.

10 luku

Menettelytavat asiakassuhteessa

6 §

Kannustimet

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa tai riippumatonta sijoitusneuvontaa sijoituspalveluyritys ei saa vastaanottaa ja pitää itsellään välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaille. Välityspalkkio, provisio tai muu rahallinen etu on täysimääräisenä palautettava asiakkaalle ilman aiheetonta viivytystä. Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle, miten vastaanotettu välityspalkkio, provisio tai rahallinen etu siirretään asiakkaalle. Siirretystä palautuksesta on ilmoitettava asiakkaalle.

13 §

Liiketoimet hyväksyttävän vastapuolen kanssa

Sijoituspalveluyritys, joka tarjoaa sijoituspalveluna toimeksiantojen vastaanottamista, välittämistä tai toteuttamista, käy kauppaa omaan lukuun, voi tehdä liiketoimia hyväksyttävän vastapuolen kanssa ilman, että liiketoimeen tai siihen suoraan liittyvään oheispalveluun on sovellettava 1—9 §:ssä tarkoitettuja velvollisuuksia, lukuun ottamatta 5 §:n 1—3 momenttia sekä 7 §:n 1 momenttia. Sijoituspalveluyrityksen on toimittava suhteissaan hyväksyttäviin vastapuoliin rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti. Keskinäisen viestinnän on oltava tasapuolista ja selkeää eikä harhaanjohtavaa ottaen huomioon hyväksyttävän vastapuolen ja sen liiketoiminnan luonteen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Finanssivalvonta voi ottaa 5 luvun 7 §:n 4 momentissa tarkoitetun hakemuksen käsiteltäväksi jo ennen lain voimaantuloa. Lain voimaantullessa vireillä oleva toimilupahakemus on täydennettävä lain vaatimusten mukaiseksi.

2.

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 2 luvun 19 §:n 3 momentti, 3 luvun 33 §:n 2 momentti, 4 luvun 6 § sekä 5 luvun 11 §:n 2 momentti,

muutetaan 1 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentti sekä 2 §:n 1 ja 2 momentti, II osan otsikko, 2 luvun 1 §:n 2 momentti ja 7 §:n 5 momentti, 3 luvun 1 §, 2 §:n 3 momentti, 6 §, 13 §:n 3 momentti, 15 §:n 2 momentti, 17—19, 21—23 ja 26 § sekä 31 §:n 1 momentti, 5 luvun 1, 10, 15 ja 18 §, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 2 momentti, 23 ja 24 §, 26 §:n 2 momentti ja 27 §:n 2 momentti, 6 luvun 1 §:n 1 momentti, 7 luvun 1 §, 3 §:n 3 momentti, 5 §:n 3 momentti ja 6 §, 9 luvun 4 §:n 2 momentin 8 kohta, 5 §, 7 §:n 2 momentti ja 8 §, 10 luvun 3 §, sekä

lisätään 2 luvun 17 §:ään uusi 2—4 momentti seuraavasti:

1 luku

Soveltamisala ja määritelmät

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan pörssiä vastaavaan ulkomaiseen yhteisöön siten kuin 4 luvussa säädetään.

Rahoitusvälineiden kaupankäyntiin liittyvien tietojen julkistamisesta ja kaupankäynnistä johdannaissopimuksilla säädetään lisäksi rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 600/2014, jäljempänä *EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus*. EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa säädetään myös rahoitusvälineillä tehtyjen liiketoimien raportoinnista toimivaltaiselle viranomaiselle ja syrjimättömästä pääsystä määrityspalveluihin ja vertailuarvoja koskeviin tietoihin.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;
- 2) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua arvopapereita;
- 3) *johdannaissopimuksella* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:n 1 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälinettä;
- 4) *monenkeskisellä järjestelmällä* järjestelmää, jossa useiden kolmansien osapuolten rahoitusvälineitä koskevat osto- ja myynti-intressit voivat olla keskenään vuorovaikutuksessa;
- 5) *säännellyllä markkinalla* pörssin tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää monenkeskistä järjestelmää, jossa markkinan ylläpitäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;
- 6) *markkinoiden ylläpitäjällä* yhtä tai useampaa henkilöä, joka hallinnoi tai ylläpitää säännellyn markkinan liiketoimintaa ja joka voi olla säännelty markkina itse;
- 7) *pörssillä* suomalaista osakeyhtiötä, joka ylläpitää säänneltyä markkinaa Suomessa;
- 8) *monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä* monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämää muuta kuin 5 tai 11 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä järjestelmää, jossa kaupankäynnin järjestäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia järjestelmässä siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;
- 9) *pk-yritysten kasvumarkkinalla* 6 luvussa tarkoitettua erityistä rekisteröityä monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;
- 10) *pk-yrityksellä* yritystä, jonka keskimääräinen markkina-arvo oli alle 200 000 000 euroa kolmen edellisen kalenterivuoden lopun päätöskurssien perusteella;
- 11) *organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä* organisoidun kaupankäynnin järjestäjän tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämää muuta kuin 5, 8

tai 9 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä järjestelmää, jossa kaupankäynnin kohteena saa olla vain joukkovelkakirjoja, strukturoituja rahoitus tuotteita, päästöoikeuksia tai johdannais sopimuksia;

12) *monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjällä* 8 kohdassa ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjällä 11 kohdassa tarkoitettua järjestelmää Suomessa ylläpitävää pörssiä, sijoitus palvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan yrityksen sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua luottolaitosta;

13) *kauppapaikalla* säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää;

14) *sijoituspalvelun tarjoajalla* sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä, sellaista luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista ETA-luottolaitosta, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa;

15) *kaupankäyntiosapuolella* sijoituspalvelun tarjoajaa tai muuta henkilöä, jolle pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä on myöntänyt oikeuden käydä kauppaa asianomaisella kauppapaikalla;

16) *kauppojen sisäisellä toteuttajalla* sijoituspalvelun tarjoajaa, joka suunnitelmallisesti, toistuvasti, säännöllisesti, järjestelmällisesti ja merkittävässä määrin käy kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakkaiden toimeksiantoja kauppapaikan ulkopuolella ylläpitämättä monenkeskistä järjestelmää;

17) *algoritmisella kaupankäynnillä* rahoitusvälineillä tapahtuvaa kaupankäyntiä, jossa tietokonealgoritmi määrittää automaattisesti toimeksiantojen yksittäisiä tekijöitä;

18) *päämiehen lukuun täsmäytetyllä kaupankäynnillä* liiketoimea, jossa kaupan mahdollistava taho toimii liiketoimen ostajan ja myyjän välillä siten, ettei siihen kohdistu markkinariskiä liiketoimen toteutuksen missään vaiheessa, ja jossa liiketoimen molemmat puolet toteutetaan samanaikaisesti ja liiketoimi toteutetaan hintaan, josta kaupan mahdollistavalle taholle ei koidu muuta voittoa tai tappiota kuin aiemmin ilmoitettu palkkio, maksu tai kulut liiketoimesta;

19) *raportointipalvelulla* hyväksytyyn julkistamisjärjestelyn ylläpitoa, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen ylläpitoa tai hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän ylläpitoa;

20) *raportointipalvelun tarjoajalla* suomalaista osakeyhtiötä tai eurooppayhtiölaissa (742/2004) tarkoitettua eurooppayhtiötä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa hyväksytyyn julkistamisjärjestelyn, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tai hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän ylläpitoon;

21) *hyväksytyyn julkistamisjärjestelyn tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua kauppaja koskevien tietojen julkistamiseksi sijoituspalvelun tarjoajan puolesta EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 20 ja 21 artiklan mukaisesti;

22) *konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 6, 7, 10, 12, 13, 20 ja 21 artiklassa tarkoitetuilla rahoitusvälineillä tehtäviä kauppaja koskevien ilmoitusten keräämiseksi tässä laissa tarkoitettulta säännellyltä markkinalta, monenkeskiseltä kaupankäyntijärjestelmältä, organisoidulta kaupankäyntijärjestelmältä ja hyväksytyyn julkistamisjärjestelyn tarjoajalta sekä tietojen yhdistämiseksi sähköisesti ylläpidetyksi tietovirraksi, josta saa ajantasaisia hinta- ja määrätietoja rahoitusvälineestä;

23) *hyväksytyyn ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua liiketoimia koskevien ilmoitusten antamiseksi Finanssivalvonnalle, muulle ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle tai Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle sijoituspalvelun tarjoajan puolesta;

24) *ulkomaisella ETA-raportointipalvelun tarjoajalla* ulkomaista yritystä, jolla on muun ETA-valtion kuin Suomen toimivaltaisen viranomaisen myöntämä 8 luvun mukaista toimilupaa vastaava lupa raportointipalvelun tarjoamiseen;

25) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

- 26) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;
- 27) *ulkomaisella ETA-sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä;
- 28) *ulkomaisella ETA-luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkomaista ETA-luottolaitosta, jolla on toimilupa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja;
- 29) *kolmannen maan yrityksellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua kolmannen maan yritystä;
- 30) *Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettua Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista;
- 31) *johdolla* sijoituspalvelun tarjoajan, pörssin tai raportointipalvelun tarjoajan hallitusta ja, jos yrityksellä on hallintoneuvosto, hallintoneuvostoa, toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa;
- 32) *toimivalla johdolla* yrityksen toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa;
- 33) *rajahintatoimeksiannolla* rahoitusvälineen osto- tai myyntitoimeksiantoa, joka annetaan toteutettavaksi sille määrättyyn rajahintaan tai tätä parempaan hintaan sekä tietyn suuruisena;
- 34) *likvideillä markkinoilla* rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin markkinoita, joilla on jatkuvasti valmiita ja halukkaita ostajia ja myyjiä ja joita arvioidaan seuraavin perustein ottaen huomioon kyseisen rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin erityiset markkinarakenteet:
- a) liiketoimien keskimääräinen toteutustiheys ja keskikoko eri markkinaehtojen vallitessa ja ottaen huomioon rahoitusvälinelajiin kuuluvien tuotteiden luonne ja elinkaari;
- b) markkinaosapuolten lukumäärä ja tyyppi, mukaan lukien markkinaosapuolten lukumäärä suhteessa kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden lukumäärään tietyn tuotteen markkinoilla;
- c) osto- ja myyntihintojen keskimääräinen erotus, jos se on saatavilla.
- Edellä 1 momentin 16 kohdassa tarkoitettujen kauppojen sisäisen toteuttajan kaupankäynnin säännöllisyyttä ja järjestelmällisyyttä mitataan niiden OTC-kauppojen lukumäärällä, jotka sijoituspalvelun tarjoaja tekee rahoitusvälineessä omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja. Kaupankäynnin merkittävää määrää mitataan joko vertaamalla sijoituspalvelun tarjoajan OTC-kaupan suuruutta suhteessa sijoituspalvelun tarjoajan tietyn rahoitusvälineen kokonaiskauppaan taikka vertaamalla sijoituspalvelun tarjoajan OTC-kaupan suuruutta suhteessa tietyn rahoitusvälineen kokonaiskauppaan unionissa. Kauppojen sisäisen toteuttajan määrittämää sovelletaan ainoastaan, jos sekä kaupankäynnin säännöllisyyttä ja järjestelmällisyyttä että sen merkittävää määrää koskevat edellytykset täyttyvät tai jos sijoituspalvelun tarjoaja päättää osallistua kauppojen sisäisen toteuttajan järjestelmään.

II OSA

RAHOITUSVÄLINEIDEN KAUPPAPAIKAT

2 luku

Säännellyn markkinan ylläpitäminen

1 §

Säännellyn markkinan ylläpitämisen luvanvaraisuus ja muu sallittu toiminta

Pörssi saa säännellyn markkinan ylläpitämisen lisäksi ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää, ylläpitää raportointipalveluja ja tarjota rahoitusvälineiden vaihdantaan ja säilytykseen liittyviä tietojenkäsittely- ja muita palveluja sekä arvopaperi-, johdannais- ja rahoitusmarkkinoiden kehittämiseen liittyviä koulutus- ja tiedotuspalveluja sekä harjoittaa muuta edellä tässä momentissa tarkoitettuun toimintaan läheisesti liittyvää toimintaa.

7 §

Toimilupapäätös ja pörssin toiminnan aloittaminen

Mitä sijoituspalvelulain 3 luvun 1 §:n 4 momentissa säädetään sijoituspalvelu yrityksen toimilupaa hakevasta yhteisöstä, sovelletaan myös pörssin toimilupaa hakevaan osakeyhtiöön.

17 §

Pörssin johdon ajankäyttö

Pörssin hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja saa pitää samanaikaisesti enintään yhden seuraavista johtotehtävien yhdistelmistä: 1) yhden päätoimisen, toimi- ja palvelussuhteeseen perustuvan hallitusjäsenyyden tai toimitusjohtajuuden ja kahden, muunlaisen hallitusjäsenyyden yhdistelmä; 2) neljä hallituksen jäsenyyttä, joista mikään ei ole päätoimisen toimi- tai palvelussuhteeseen perustuva. Yhdeksi johtotehtäväksi katsotaan hallituksen jäsenyydet tai toimitusjohtajuudet: 1) samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä; ja 2) yrityksissä, joista pörssillä on huomattava omistusosuus.

Finanssivalvonta voi antaa luvan hallituksen jäsenelle ja toimitusjohtajalle vastaanottaa yhden lisjäsenyyden 2 momentissa säädettyjen enimmäismäärien lisäksi, jos se ei vaaranna 1 ja 2 momentissa säädettyjen periaatteiden noudattamista, Finanssivalvonnan on ilmoitettava antamastaan poikkeusluvasta Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei sovelleta, henkilöön, joka on valittu pörssin johtoon valtoin edustajan, hallituksen jäsenyyteen tai toimitusjohtajuuteen asunto-osakeyhtiössä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettussa keskinäisessä kiinteistöosakeyhtiössä, aatteellisessa tai taloudellisessa yhdistyksessä tai muussa sellaisessa yrityksessä, jonka pääasiallinen tarkoitus on muu kuin voiton tuottaminen osakkeen- tai osuudenomistajille, jos tehtävä ei vaaranna 1 ja 2 momentissa säädettyjen periaatteiden noudattamista.

3 luku

Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

1 §

Säännellyn markkinan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

Pörssin toiminta on järjestettävä sen liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Pörssin on varmistettava toimintaansa liittyvien riskien hallinta ja toimintansa jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

Pörssillä on oltava toimintaperiaatteet pörssin toimintaan liittyvien eturistiriitojen tunnistamiseksi, niiden ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi. Toimintaperiaatteissa on otettava erityisesti huomioon eturistiriitatilanteet, jotka voivat vaikuttaa pörssin toimintaan tai pörssille 2 §:ssä säädetyn valvontatehtävän luotettavaan hoitamiseen, mukaan lukien tehtävänkuvien eriyttäminen eturistiriitojen ehkäisemiseksi. Pörssillä on oltava avoimet ja syrjimättömät säännöt ja menettelyt asianmukaisen ja tasapuolisen kaupankäynnin turvaamiseksi sekä puolueettomat perusteet toimeksiantojen tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Pörssin on varmistettava, että sen käyttämät järjestelmät ja menettelytavat turvaavat kaupankäyntijärjestelmän toiminnan luotettavuuden ja jatkuvuuden myös häiriötilanteissa. Pörssin on varmistettava, että sillä on riittävä kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky, riittävä kapasiteetti toimeksiantojen ja viestien ruuhkahuippujen käsittelyyn ja varmistettava asianmukainen kaupankäynti markkinoiden vakavissa stressiolosuhteissa. Pörssin on testattava säännöllisesti kuormituskokein kaupankäyntijärjestelmän toimintaa edellä kuvattujen vaatimusten täyttämiseksi.

Pörssin hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä sen toimintaan ei sovelleta hallintolakia, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), kielilakia (423/2003) eikä saamen kielilakia (1086/2003). Pörssin johtoon kuuluvaan tai pörssin palveluksessa olevaan ei tällöin myöskään sovelleta rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään pörssistä, sovelletaan vastaavasti pörssin omistusyhteisöön.

Pörssi ei saa toteuttaa asiakastoimeksiantoja omaa pääomaa vastaan tai harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä ylläpitämällään säännellyllä markkinalla.

2 §

Pörssin valvontatehtävä

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot muille Finanssivalvontaa vastaaville ETA-valtioiden viranomaisille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Edellä 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetusta menettelystä ilmoitus on kuitenkin tehtävä vain, jos Finanssivalvonta on vakuuttunut siitä, että menettely on EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen säännösten vastainen.

6 §

Pörssin sääntöjen vähimmäisisältö

Pörssin on laadittava ja pidettävä yleisön saatavilla säänneltyä markkinaa koskevat säännöt, jotka sisältävät määräykset vähintään seuraavista asioista:

- 1) miten kaupankäynti tapahtuu;
- 2) miten ja millä perusteilla rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi sekä miten ja millä perusteilla kaupankäynti rahoitusvälineellä voidaan keskeyttää tai lopettaa;
- 3) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille sekä niiden hallinnolle ja hallinto- ja ohjausjärjestelmille tähän lakiin, arvopaperimarkkinalakiin ja niiden nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin, EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetukseen sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;
- 4) miten ja millä perusteilla kaupankäyntiosapuolen oikeudet myönnetään ja peruutetaan;

5) velvoitteet, jotka johtuvat säännellyllä markkinalla toimivien sijoituspalvelun tarjoajien henkilökunnalle asetettavista ammatillisista vaatimuksista;

6) millä ehdoilla kaupankäyntiosapuoleksi voidaan hyväksyä muita henkilöitä kuin sijoituspalveluyrityksiä ja luottolaitoksia;

7) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia kaupankäyntiosapuolille tähän lakiin ja sen nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;

8) millaisia seuraamuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille ja kaupankäyntiosapuolille voidaan pörssin sääntöjen rikkomisesta määrätä ja miten ne määrätään;

9) jos kaupankäynnin kohteena on johdannaissopimus, sen ehdot;

10) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia kauppojen määrittämiseen ja toteuttamiseen liittyy.

Säännellyt markkinat voivat hyväksyä kaupankäyntiosapuoliksi sijoituspalvelulaissa tarkoitettuja sijoituspalveluyrityksiä ja ulkomaisia ETA-sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuja luottolaitoksia ja ulkomaisia ETA-luottolaitoksia, jotka tarjoavat sijoituspalvelua ja muita henkilöitä:

1) jotka ovat riittävän hyvämaineisia;

2) joilla on riittävät kaupankäyntivalmiudet ja -taidot ja riittävä kokemus;

3) joilla on tarvittaessa riittävät organisaatiojärjestelyt; ja

4) joilla on hoitamaansa tehtävään nähden riittävät resurssit ottaen huomioon eri rahoitusjärjestelyt, joita säännelty markkina on saattanut ottaa käyttöön liiketoimien asianmukaisen toimituksen takaamiseksi.

13 §

Finanssivalvonnan tehtävät ja ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

Jos kyse on 11 §:n 4 momentin toisessa virkkeessä tarkoitettusta päätöksestä, Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestä tarvittaessa myös Energiavirastolle.

15 §

Kaupankäyntiosapuolen oikeudet

Muulle henkilölle, jolla on kotipaikka ETA-valtiossa, voidaan myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos henkilö täyttää pörssin säännöissä asetetut vaatimukset ja henkilön luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta sekä toiminnan järjestämisestä saadun selvityksen perusteella tai muutoin on todennäköistä, ettei henkilön osallistuminen kaupankäyntiin vaaranna kaupankäynnin luotettavuutta. Henkilöllä on lisäksi oltava riittävät taloudelliset ja muut edellytykset täyttää rahoitusvälineiden kaupoista johtuvat velvollisuutensa.

17 §

Sopimus markkinatakauksesta

Pörssin on laadittava kirjallinen sopimus markkinatakausesta, johon kunkin markkinatakausstrategiaa säännellyllä markkinalla toteuttavan sijoituspalvelun tarjoajan tulee sitoutua. Pörssin on huolehdittava, että sillä on markkinatakausjärjestelmä, johon osallistuu riittävä määrä sijoituspalvelun tarjoajia ottaen huomioon kaupankäynnin luonne ja laajuus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa on sovittava ainakin:

- 1) velvoitteesta antaa sitovia hintatarjouksia kilpailukykyisin hinnoin;
- 2) likviditeetin tarjoamisesta ja muista pörssin järjestelmään osallistumiseen liittyvistä velvoitteista;
- 3) mahdollisista hinnanalennuksesta tai muista kannustimista likviditeetin tarjoamiseksi sekä muista markkinatakukseen osallistumiseen liittyvistä oikeuksista.

Pörssin on valvottava, että kaupankäyntiosapuoli noudattaa tässä pykälässä tarkoitettua sopimusta.

Pörssin on toimitettava Finanssivalvonnalle tieto sopimuksen sisällöstä ja muut sen pyytämät tiedot ilman aiheetonta viivytystä.

18 §

Algoritminen kaupankäynti

Pörssillä on oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja menettelytavat, sen varmistamiseksi, että algoritminen kaupankäynti ei aiheuta tai ole omiaan aiheuttamaan tavanomaisesta poikkeavia kaupankäyntiolosuhteita ja että pörssi voi käsitellä kaikkia algoritmista kaupankäynnistä aiheutuneita tavanomaisesta poikkeavia kaupankäyntiolosuhteita. Pörssin järjestelmien ja menettelytapojen tulee sisältää:

- 1) velvoite kaupankäyntiosapuolille testata algoritmejaan pörssin tarjoamassa testausympäristössä;
- 2) järjestelmä, jolla pörssi voi rajoittaa kaupankäyntiosapuolen järjestelmään kirjaamien toteutumattomien tarjousten suhteellista osuutta;
- 3) järjestelmä, jolla pörssi voi hallinnoida pienintä mahdollista hinnanmuutosväliä.

Pörssin on varmistettava, että sen toimintaperiaatteet konosalipalveluista ovat avoimia, tasapuolisia ja syrjimättömiä.

Pörssin on huolehdittava siitä, että se pystyy tunnistamaan kaupankäyntiosapuolten algoritmisella kaupankäynnillä tuotetut toimeksiannot, niiden luomiseen käytetyt algoritmit ja toimeksiannoista vastaavat henkilöt. Pörssin on annettava tiedot Finanssivalvonnalle pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä.

19 §

Suora sähköinen markkinoillepääsy

Pörssi voi sallia, että kaupankäyntiosapuolena oleva sijoituspalvelun tarjoaja tarjoaa suoran sähköisen markkinoillepääsyn asiakkaalleen. Suoralla sähköisellä markkinoillepääsällä tarkoitetaan järjestelyä, jossa kaupankäyntiosapuoli antaa asiakkaalle luvan käyttää sen kaupankäyntitunnusta siten, että asiakas voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan.

Pörssin on huolehdittava siitä, että kaupankäyntiosapuoli arvioi asiakkaidensa sopivuutta 1 momentissa tarkoitettujen järjestelyjen käyttämiseen.

Kaupankäyntiosapuoli vastaa suoraa sähköistä markkinoillepääsyä käyttäneen asiakkaansa toimeksiannoista ja kaupoista.

Pörssin on asetettava asianmukaiset vaatimukset sähköisellä markkinoillepääsällä toteutettavan kaupankäynnin riskinhallintamenetelmille ja raja-arvoille. Pörssillä on oltava järjestelmät ja menettelytavat, joilla se pystyy erottamaan ja tarvittaessa lopettamaan suoraa sähköistä

markkinoillepääsyä käyttävän henkilön toimeksiannot tai kaupankäynnin ja joilla se voi keskeyttää tai lopettaa kaupankäyntiosapuolen tarjoaman suoran sähköisen markkinoillepääsyn, jos kaupankäyntiosapuoli tai sen asiakas ei noudata, mitä tässä pykälässä säädetään.

21 §

Liiketoimintakellojen yhdenmukaistaminen

Pörssin ja sen kaupankäyntiosapuolten on tahdistettava yhdenmukaiseksi liiketoimintakellot, joita käyttämällä tallennetaan raportoitavien tapahtumien päiväys ja kellonaika.

Mitä tässä säädetään pörssin ja sen kaupankäyntiosapuolten liiketoimintakellojen yhdenmukaistamisesta, sovelletaan myös 5 ja 6 luvussa tarkoitettuihin kauppapaikkoihin.

22 §

Rahoitusvälineen kaupankäynnin lyhytaikainen keskeyttäminen

Pörssillä on oltava järjestelmä ja sisäiset menettelytavat kaupankäynnin merkittävien toimintahäiriöiden välttämiseksi, jotka ovat riittävät:

1) kaupankäynnin keskeyttämiseen tai rajoittamiseen lyhytaikaisesti, jos rahoitusvälineen hinta muuttuu merkittävästi lyhyessä ajassa säännellyllä markkinalla tai siihen liittyvällä markkinalla;

2) kaupankäynnin tai muun liiketoimen peruuttamiseen, muuttamiseen tai korjaamiseen.

Pörssin on varmistettava, että kaupankäynnin lyhytaikaisen keskeyttämisen raja-arvot määritellään tavalla, jossa otetaan huomioon:

1) rahoitusvälineen likviditeetti;

2) markkinamallin luonne;

3) markkinamallin käyttäjien laji.

Pörssin on ilmoitettava lyhytaikaisen keskeyttämisen raja-arvot ja niiden olennaiset muutokset Finanssivalvonnalle ilman aiheetonta viivytystä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava tiedot edelleen Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Pörssin on ilmoitettava kaupankäynnin keskeytyksestä Finanssivalvonnalle, jos pörssi on likviditeetillä mitattuna olennainen säännelty markkina kyseiselle rahoitusvälineelle. Finanssivalvonnan tulee ilmoittaa keskeytyksestä tarvittaessa muille toimivaltaisille viranomaisille.

23 §

Tarjosten hylkääminen

Pörssillä on oltava järjestelmät ja menettelytavat tarjosten hylkäämiseksi, jos tarjous ylittää ennalta määritellyt määriä ja hintoja koskevat raja-arvot tai on selvästi virheellinen.

26 §

Hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonta

Pörssillä on oltava avoimet ja syrjimättömät järjestelmät ja menettelyt, joilla se valvoo hyödykejohdannaisilla sekä päästöoikeuksilla ja niiden johdannaisilla kauppaa käyvien positioita. Pörssin on otettava valvonnassaan huomioon kauppaa käyvien henkilöiden ja markkinaosapuolten luonne ja se, miten ne käyttävät kaupankäynnin kohteeksi otettuja sopimuksia. Pörssillä on oikeus saada johdannaisposition haltijalta kaikki valvonnassa tarvitsemansa tiedot.

Pörssi voi vaatia johdannaisposition haltijaa pienentämään positiotaan tilapäisesti tai pysyvästi sekä tarvittaessa sulkemaan position.

Jos kaupankäyntiosapuoli ei noudata edellä 2 momentissa tarkoitettua pörssin vaatimusta, voi pörssi toteuttaa välttämättömät toimenpiteet johdannaisposition haltijan lukuun.

Pörssi voi tarvittaessa suuren tai määräävän position vaikutuksen lieventämiseksi velvoittaa johdannaisposition haltijaa tarjoamaan väliaikaisesti etukäteen sovitulla hinnalla ja etukäteen sovitun määrän likviditeettiä sen lisäämiseksi markkinalla.

Pörssin on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä ja menettelytapoja koskevat riittävät tiedot.

31 §

Pörssin sisäpiirirekisteri

Pörssin on pidettävä 30 §:ssä tarkoitetuista sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*pörssin sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 30 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun vajaanlaisen ja 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa momentissa tarkoitetut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

5 luku

Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset

1 §

Oikeus ylläpitää monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää voivat ylläpitää tämän luvun mukaisesti vain pörssi, sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottolaitos ja kolmannen maan yrityksen sivuliike.

Mitä 3 luvun 11—13, 16, 21, 22, 26 ja 27 §:ssä säädetään pörssistä tai säännellystä markkinasta, koskee myös monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää sekä monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.

Mitä 2 luvun 15—18 §:ssä säädetään pörssistä sekä sen johtoon kuuluvasta, koskee vastavasti monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää sekä sen johtoon kuuluvaa.

Mitä 3 luvun 3 §:ssä säädetään rikkomuksista ilmoittamisesta, koskee myös monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.

Mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2—5 momentissa, 5 §:n 1 momentissa, 7 §:n 1, 3 ja 4 momenteissa, 9 §:n 3 momentissa, 7 a luvussa, 9 luvun 1 ja 4 §:ssä ja 4 a §:n 3 momentissa sekä 10 luvun 11 ja 12 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestämisestä, koskee myös monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän toiminnassa ja monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä toimittaessa ei saa menetellä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 2 §:ssä säädetyn hyvän arvopaperimarkkinatavan vastaisesti.

10 §

Hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonta

Mitä 3 luvun 26 §:ssä säädetään hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonnasta, sovelletaan myös monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjään.

15 §

Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle antamansa toimilupa monenkeskisen tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiseen ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen pyynnöstä 14 §:n perusteella valvonnassaan saamansa tiedot.

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 3 luvun 15 §:n 3 momentissa tarkoitetulle henkilölle. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

19 §

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2—5 momentissa, 5 §:n 1 momentissa, 7 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 9 §:n 3 momentissa, 7 a luvun ja 9 luvun 1 ja 4 §:ssä ja 4 a §:n 3 momentissa sekä 10 luvun 11 ja 12 §:ssä säädetyn ja tässä laissa säädettyjen vaatimusten täyttämisen lisäksi otettava käyttöön ja pantava täytäntöön syrjimättömät säännöt järjestelmässä tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista varten.

20 §

Toiminnan luotettavuus

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee varmistua siitä, että sillä on:

- 1) riittävät valmiudet hallita siihen kohdistuvia riskejä, panna täytäntöön asianmukaiset järjestelyt ja järjestelmät kaikkien sen ylläpitoon kohdistuvien merkittävien riskien havaitsemiseksi ja toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä tällaisten riskien lieventämiseksi;
 - 2) toimivat järjestelyt, joilla helpotetaan sen järjestelmien välityksellä toteutettujen liiketoimien tehokasta ja oikea-aikaista loppuunsaattamista; ja
 - 3) käytettävissään toimilupaa myönnettäessä ja sen jälkeen jatkuvasti riittävät taloudelliset resurssit, joilla helpotetaan sen asianmukaista toimintaa, ottaen huomioon markkinoilla toteutettujen liiketoimien luonne ja suuruus sekä siihen kohdistuvien riskien lajit ja suuruus.
-

21 §

Asiakastoimeksiannot

HE 277/2018 vp

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä ei saa toteuttaa asiakastoimeksiantoja omaa pää-omaa vastaan tai harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä.

22 §

Kielto toteuttaa kauppvoja omaan tai samaan konserniin kuuluvan yhteisön lukuun

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske kuitenkaan kauppaa omaan lukuun, päämiesten toimeksiantoja vastaan täsmäytettynä kauppana, jos siihen on päämiehen suostumus eikä kaupan kohteena ole johdannainen, jota koskee OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 5 artiklassa tarkoitettu määrätysovellisuus.

23 §

Päämiesten toimeksiantoja vastaan täsmäytettyjen kauppojen sallimista koskeva rajoitus

Organisoidun kaupankäynnin järjestäjä saa toteuttaa kaupan täsmäytettynä kauppana päämiesten toimeksiantoja vastaan vain rahoitusvälineillä, jotka voivat tämän lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdan määritelmän mukaan olla kaupankäynnin kohteena organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä ja ainoastaan toimeksiannon antaneen päämiehen suostumuksella.

24 §

Organisoidun kaupankäynnin ja kaupan sisäisen toteuttamisen erillisuus

Sama oikeushenkilö ei saa toimia sekä organisoidun kaupankäynnin järjestäjänä että kauppojen sisäisenä toteuttajana. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla kauppojen sisäiseen toteuttajaan yhteyttä, joka mahdollistaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän toimeksiantojen ja kauppojen sisäisen toteuttajan toimeksiantojen tai hintatarjousten vuorovaikutuksen. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla toiseen organisoituun kaupankäyntijärjestelmään yhteyttä, joka mahdollistaa eri organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien toimeksiantojen vuorovaikutuksen.

26 §

Toimeksiantojen toteuttamisen harkinnanvaraisuus

Organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi asiakastoimeksiantoja täsmäyttävän järjestelmän osalta päättää, haluaako se täsmäyttää järjestelmässä vähintään kaksi toimeksiantoa ja milloin ja kuinka suuren määrän se täsmäyttää niitä. Edellä olevien 22—25 §:n mukaisesti organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi muilla kuin oman pääoman ehtoisilla rahoitusvälineillä liiketoimia järjestävän järjestelmän osalta helpottaa asiakkaiden välisiä neuvotteluja saattaakseen yhteen vähintään kaksi mahdollisesti yhteensopivaa liiketoimeen kohdistuvaa kaupankäyntiintressiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 22 §:n 3 momentin soveltamista.

27 §

Ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle

Toimivaltainen viranomainen voi edellyttää, että joko silloin, kun sijoituspalvelun tarjoaja tai markkinoiden ylläpitäjä hakee toimilupaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiseen, tai tapauskohtaisesti annetaan yksityiskohtainen selvitys siitä, miksi järjestelmä ei vastaa säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai kauppojen sisäistä toteuttajaa eikä voi toimia sellaisena, sekä yksityiskohtainen kuvaus siitä, miten harkintavaltaa käytetään erityisesti silloin, kun organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä annettu toimeksianto voidaan peruuttaa, ja milloin ja miten organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä täsmäytetään vähintään kaksi asiakastoimeksiantoa. Lisäksi organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot, joissa selvitetään sen päämiehen lukuun täsmäytetyn kaupankäynnin käyttö. Toimivaltaisen viranomaisen on valvottava, miten organisoidun kaupankäynnin järjestäjä harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä, varmistaakseen, että se täyttää edelleen tällaisen kaupankäynnin määritelmän ja että sen harjoittama päämiehen lukuun täsmäytetty kaupankäynti ei aiheuta eturistiriitoja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän ja sen asiakkaiden välillä.

6 luku

Pk-yritysten kasvumarkkina

1 §

Pk-yritysten kasvumarkkinan rekisteröinti

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi pyytää Finanssivalvonnalta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai sen osan rekisteröimistä pk-yritysten kasvumarkkinaksi.

7 luku

Rahoitusvälineiden kaupankäynnin läpinäkyvyysvaatimukset

1 §

EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus

Tämän luvun säännösten ohella rahoitusvälineiden läpinäkyvyysvaatimuksista säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen II—III osastoissa.

3 §

Kauppojen sisäisen toteuttamisen keskeyttäminen ja kieltäminen

Jos Finanssivalvonta on vahvistanut 3 luvun 11 §:n 6 momentin mukaisesti pörssin tekemän rahoitusvälinettä koskevan kaupankäynnin keskeytyspäätöksen tai määrännyt 3 luvun 11 §:n 5 momentin mukaisesti pörssin keskeyttämään kaupankäynnin rahoitusvälineellä ja rahoitusväline on sisäisen toteuttamisen kohteena, sisäisen toteuttajan on keskeytettävä kaupankäynti kyseisellä rahoitusvälineellä.

5 §

Kauppapaikan toimeksiannon toteutus

Sen jälkeen, kun toimeksianto on toteutettu asiakkaan lukuun, sijoituspalvelun tarjoajan on ilmoitettava asiakkaalle, missä toimeksianto toteutettiin. Säännönmukaisesti annettaviin tietoihin on sisällyttävä yksityiskohtaiset tiedot toteuttamisen hinnasta, kustannuksista, nopeudesta ja todennäköisyydestä yksittäisten rahoitusvälineiden osalta.

6 §

Hyödykejohdannaisia ja päästöoikeuksia koskevat tiedot

Pörssin, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on 7 §:ssä säädetyn luokittelun mukaisesti julkistettava yleisölle viikoittain tiedot ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten ja päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten kokonaispositioista. Tässä momentissa tarkoitettut tiedot on lisäksi toimitettava Finanssivalvonnalle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Edellä 1 momentissa luetellut tiedot on julkistettava ja annettava viranomaisille tiedoksi ainoastaan, jos sekä henkilöiden määrä että heidän avoimet positionsa ylittävät Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/565 83 artiklassa säädetty vähimmäiskynnysarvot.

Pörssin, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on toimitettava Finanssivalvonnalle päivittäin täydellinen erittely ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten, päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten positioista, joita kullakin jäsenellä, kaupankäyntiosapuolella, asiakkaalla ja näiden asiakkaalla on kyseisessä kauppapaikassa.

Säänneltyjen markkinoiden ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien kaupankäyntiosapuolten ja organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien asiakkaiden tulee ilmoittaa kauppapaikkaa ylläpitävälle sijoituspalvelun tarjoajalle tai pörssille vähintään päivittäin yksityiskohtaiset tiedot positioista, jotka ovat niiden hallussa kyseisessä kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevien sopimusten kautta, sekä positioista, joita pitävät hallussaan niiden asiakkaat ja näiden asiakkaiden asiakkaat aina loppuasiakkaaseen saakka.

Sijoituspalvelun tarjoajan, joka käy kauppaa hyödykejohdannaisilla, päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla kauppapaikan ulkopuolella, on toimitettava sen kauppapaikan, jossa hyödykejohdannaisilla, päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla käydään kauppaa, toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle keskusviranomaiselle päivittäin täydellinen erittely omista hyödykejohdannaispositioistaan, päästöoikeuspositioistaan sekä niiden johdannaisiin ja niitä taloudelliselta kannalta vastaaviin OTC-sopimuksiin liittyvistä positioistaan, kuten myös positioista, joita pitävät hallussaan niiden asiakkaat ja näiden asiakkaiden asiakkaat aina loppuasiakkaaseen saakka.

9 luku

Raportointipalvelun tarjoajan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

4 §

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan toiminnan järjestäminen

Edellä 1 momentissa tarkoitetun konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan on julkaistava vähintään:

8) soveltuvin osin maininta siitä, että sijoituspalvelun tarjoajassa sijoituspäätöksestä ja liiketoimen toteuttamisesta toteutti tietokonealgoritmi;

5 §

Järjestelyt eturistiriitujen välttämiseksi konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoamisessa

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla on oltava hallintojärjestelyt, joiden avulla se voi välttää eturistiriitatilanteiden syntymisen. Jos pörssi tai hyväksytyt julkistamisjärjestelyjen tarjoaja tarjoaa myös konsolidoituja kaupankäyntitietoja, sen on käsiteltävä kaikkia keräämiään tietoja syrjimättömästi sekä pidettävä liiketoiminnot erillään toisistaan.

7 §

Hyväksytyt ilmoitusjärjestelmän tarjoajan toiminnan järjestäminen

Hyväksytyt ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla on oltava käytössään järjestelmät, joiden avulla se voi tehokkaasti tarkistaa liiketoimia koskevien ilmoitusten täydellisyyden, todeta sijoituspalvelun tarjoajan aiheuttamat puutteet tai ilmeiset virheet, ilmoittaa virheen tai puutteen ilmeessä sitä koskevat yksityiskohtaiset tiedot sijoituspalvelun tarjoajalle sekä pyytää uudelleen lähettämistä virheellisten ilmoitusten tapauksessa.

8 §

Järjestelyt eturistiriitujen välttämiseksi hyväksytyt ilmoitusjärjestelmän tarjoamisessa

Hyväksytyt ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla on oltava hallintojärjestelyt, joiden avulla se voi välttää eturistiriitatilanteiden syntymisen asiakkaidensa kanssa. Jos hyväksytyt ilmoitusjärjestelyn tarjoaja on sijoituspalveluyritys tai pörssi, sen on käsiteltävä kaikkia keräämiään tietoja syrjimättömästi sekä pidettävä liiketoiminnot erillään toisistaan.

10 luku

Valvonta, salassapitovelvollisuus ja erityiset toimivaltuudet

3 §

Hyödykejohdannaisia koskevat erityiset toimivaltuudet

Finanssivalvonta asettaa positiolimiitit (*raja-arvot*) hyödykejohdannaisille, jotka ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä sekä tällaisia hyödykejohdannaisia taloudelliselta kannalta vastaaville johdannaisille. Finanssivalvonta voi vaatia Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa, 5 §:ssä tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa ja muuta henkilöä noudattamaan positiolimiittiä, vähentämään omistustaan tai positioitaan tässä pykälässä tarkoitetuissa rahoitusvälineissä sekä kieltämään näiden hankkimisen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu positiolimiitti asetetaan hyödykejohdannaispositiolla suurimpana sallittuna nettomääräisenä arvona Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä positiolimiittien hyödykejohdannaisiin soveltamista koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/591 määritettyä laskentamenetelmää noudattaen. Finanssivalvonnan on säännöllisesti arvioitava positiolimiittejä sekä tarvittaessa asetettava uusi markkinakehityksen huomioon ottava positiolimiitti.

Mitä tässä pykälässä säädetään positiolimiiteistä, ei sovelleta sellaisiin edellä 2 momentissa mainitussa asetuksessa määritellyn finanssialan ulkopuolisen yhteisön positiioihin tai tällaisen yhteisön lukuun pidettyihin positiioihin, jotka vähentävät kyseisen yhteisön kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille tämän pykälän nojalla asetettavia positiolimiittejä ja niiden muutoksia sekä 1 momentin nojalla annettavia määräyksiä ja kieltoja koskevat riittävät tiedot. Jos Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen positiolimiitin asettamisesta tiedon saatuaan edellyttää positiolimiittiä muutettavaksi, Finanssivalvonnan on noudatettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ohjetta, ellei Finanssivalvonta pidä sitä perusteettomana.

Jos 1 momentissa tarkoitettulla rahoitusvälineellä käydään kauppaa useammassa ETA-valtiossa ja kaupankäynnin määrä Suomessa on suurin, on Finanssivalvonnan määrättävä yhteinen positiolimiitti kyseisen rahoitusvälineen kaupankäynnille. Ennen tässä momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä Finanssivalvonnan on kuultava ja toimittava yhteistyössä niiden valtioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa, joiden toimivaltaan kuuluvilla kauppapaikoilla momentissa tarkoitettulla rahoitusvälineellä käydään kauppaa.

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ratkaisee 5 momentissa tarkoitettua yhteisen positiolimiitin asettamisesta johtuvan erimielisyyden toimivaltaisten viranomaisten välillä Euroopan valvontaviranomaisesta (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan mukaisten valtuuksiensa mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 1 momentti ja 2 momentin 5 kohta, 6 §:n 14 kohta, 28 §:n 5 momentti, 28 b §, 32 c §:n 1 momentti, 40 §:n 5 momentti ja 74 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 1 momentti ja 2 momentin 5 kohta laissa 752/2012, 6 §:n 14 kohta laissa 170/2014, 28 §:n 5 momentti, 28 b § ja 40 §:n 5 momentti laissa 1071/2017 sekä 32 c §:n 1 momentti laeissa 1442/2016, 352/2017 ja 1071/2017, seuraavasti:

4 §

Valvottavat

47

HE 277/2018 vp

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa 2—4 momentissa tarkoitettua yhteisöä, laitosta ja elinkeinonharjoittajaa.

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

5) sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan yrityksen sivuliikettä;

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

14) *sivuliikkeellä* luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön, vaihtoehtorahastojen hoitajan, maksulaitoksen ja vakuutusyhtiön sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa olevaa sivuliikettä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevaa sivuliikettä ja kolmannen maan yrityksen sivuliikettä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön Suomessa olevaa sivuliikettä, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa olevaa sivuliikettä sekä ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetussa laissa (298/2010) tarkoitettua ulkomaisen maksulaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä;

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi pysyvästi kieltää henkilöä toimimasta sijoituspalveluita tarjoavassa tai sijoitustoimintaa harjoittavassa toimilupavalvottavassa 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos tämä on toistuvasti rikkonut markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 14 tai 15 artiklan säännöksiä tai toistuvasti ja vakavasti rikkonut sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa mainittuja säännöksiä.

28 b §

Määräaikainen kieltä toimia kaupankäyntiosapuolena tai asiakkaana

Finanssivalvonta voi määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää sijoituspalveluita tarjoavaa tai sijoitustoimintaa harjoittavaa toimilupavalvottavaa tai ulkomaista sivuliikettä toimimasta kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettuna kaupankäyntiosapuolena tai 1 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettuna organisoidun kaupankäyntijärjestelmän asiakkaana, jos tämä on rikkonut sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa mainittuja säännöksiä.

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytisyhteisössä, erityisessä säilytisyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, raportointipalvelun tarjoajassa, raportointipalvelun tarjoajan omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai osuudet on hankittu Finanssivalvonnan 32 a §:ssä tarkoitettua kiellosta huolimatta; tai

3) 1 kohdassa mainituissa lainkohdissa säädetyn omistusrajan saavuttanut tai ylittänyt omistus vaarantaa 32 a §:ssä tarkoitettulla tavalla kohdeyrityksen tai kohdeyhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka rikkoo tai laiminlyö tämän lain 18 §:n 1 momentin, 19 §:n 1 tai 3 momentin taikka 23 tai 24 §:n säännöksiä Finanssivalvonnan tietojensaanti- tai tarkastusoikeudesta edellä 2 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen säännösten valvonta- tai tarkastustehtävän hoitamisen yhteydessä. Seuraamusmaksua ei kuitenkaan saa määrätä luonnolliselle henkilölle kyseisten tämän lain säännösten rikkomisesta, kun henkilöä on aiheutunut epäillä rikoksesta ja tiedot liittyvät rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

74 §

Maksujen täytäntöönpano

Tämän lain perusteella maksettavaksi tuomittu uhkasakko ja tämän lain nojalla määrätty toimenpidemaksu korkoineen saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

arvopaperimarkkinalain 11 luvun 31 §:n ja 17 luvun 1 a §:n muuttamisesta

HE 277/2018 vp

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään arvopaperimarkkinalain (746/2012) 11 luvun 31 §:ään uusi 2 momentti ja 17 luvun 1 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1278/2015, uusi 2 momentti, seuraavasti:

11 luku

Julkinen ostotarjous ja tarjousvelvollisuus

31 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 23 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 24 §:n 3 momentissa tarkoitetuista erityisistä syistä sekä perusteista, joilla tarjousvastikkeen vähimmäismäärä määritetään näissä tilanteissa.

17 luku

Valvontavaltuudet

1 a §

Äänioikeuden käytön kieltäminen

Finanssivalvonta voi painavasta syystä kieltää sitä, joka rikkoo 11 luvun 19, 22, 23 ja 25 §:ssä tarkoitettuja pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä velvollisuuksia, käyttämästä äänioikeutta kohdeyhtiön osakkeilla ja olemasta edustettuna kohdeyhtiön yhtiökokouksessa. Finanssivalvonta voi painavasta syystä ulottaa kiellon koskemaan myös osakkeenomistajia, joiden osakkeet luetaan 11 luvun 20 §:n nojalla edellä tarkoitettun henkilön ääniosuuteen. Kielto on voimassa kunnes sanottu velvollisuus on täytetty, jollei Finanssivalvonta erityisen painavasta syystä pidennä kielloa määräajaksi, kuitenkin enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräämistään kiellosta ja sen lakkaamisesta Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, ilmoitettava viipymättä kohdeyhtiölle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 17 luvun 1 a §:n 2 momenttia sovelletaan pakollisiin ostotarjouksiin, joissa tarjousvelvollisuusraja on ylitetty lain voimaantulon jälkeen.

5.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 3 §:n ja 7 luvun 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

HE 277/2018 vp

muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 3 luvun 3 §:n 2 kohta ja 7 luvun 11 §:n 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 luvun 3 §:n 2 kohta laissa 1078/2017, seuraavasti:

3 luku

Vaihtoehtorahastojen hoitajana toimiminen

3 §

Liitännäispalvelut

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun luvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja saa, myönnetyn toimiluvan mukaisesti, lisäksi tarjota liitännäispalveluna:

2) sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen osuuksien osalta;

7 luku

Toiminnan järjestäminen

11 §

Salassapitovelvollisuus

Vaihtoehtorahastojen hoitaja, vaihtoehtorahasto taikka tämän lain mukainen säilytysyhteisö tai erityinen säilytysyhteisö on oikeutettu lisäksi antamaan 1 momentissa tarkoitettuja tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjälle, samoin kuin ETA-valtiossa toimivalle pörssiin, monenkeskiseen kaupankäynnin järjestäjään ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjään rinnastettavalle yhteisölle, jos tiedot ovat välttämättömiä niille säädetyn valvontatehtävän turvaamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 12 kohdan e alakohta ja 2 momentin 2 kohdan b alakohta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta ² §
20 .

7.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnan annetun lain (610/2014) 5 luvun 1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1073/2017, sekä
lisätään 17 lukuun uusi 1 a § seuraavasti:

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

1 §

Talletuspankille sallittu liiketoiminta

Talletuspankin yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako tai harjoittaako talletuspankki sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja sijoituspalveluja tai sijoitustoimintaa. Talletuspankin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle hallituksen päätös sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitetun sijoituspalvelun tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen aloittamisesta sekä sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:ssä tarkoitetun oheispalvelun tarjoamisen aloittamisesta sekä selvitys siitä, miten kyseisiin palveluihin tai sijoitustoimintaan liittyvistä sijoituspalvelulain toiminnan järjestämis- ja menettelytapavaatimuksista sekä asiakkaansuojasta huolehditaan. Talletuspankin on myös ilmoitettava Finanssivalvonnalle päätöksestään luopua ilmoitetun sijoitus- tai oheispalvelun tai sijoitustoiminnan tarjoamisesta tai harjoittamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tarpeelliset selvitykset siitä, miten asiakkaansuojasta huolehditaan palveluntarjonnan tai sijoitustoiminnan harjoittamisen lopettamisen yhteydessä.

17 luku

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

1 a §

Poikkeus sivuliikkeen toimilupavaatimuksesta

Kolmannen maan luottolaitos voi sijoituspalvelulain 5 luvun 7 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyin edellytyksin tarjota Suomessa sivuliikettä perustamatta sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §:n 1 momentin 11 kohta, sellaisena kuin se on laissa 470/2017, sekä
lisätään 1 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 224/2008, 462/2011, 348/2013, 257/2014, 671/2015, 451/2016, 470/2017 ja 1107/2017, uusi 12 kohta, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädettyssä järjestyksessä pannaan täytäntöön seuraavat seuraamukset:

- 11) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 8 luvun 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;
- 12) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 luvun 38 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 40 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2018

Pääministeri

Juha Sipilä

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

1.

Laki**sijoituspalvelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvun 8 §:n 2 momentti,
muutetaan 1 luvun 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 2 ja 4 momentti, 4 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 momentin 1 kohta ja 25 §:n 3 momentti, 2 luvun 3 §:n 1 momentti, 5 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 4 ja 7 §, 7 luvun 6 §:n 5 momentti ja 9 §:n 2 momentti, 8 luvun 2 §:n 1 momentti, 9 luvun 4 a §:n 3 momentti, 10 luvun 6 §:n 6 momentti ja 13 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1069/2017, sekä
lisätään 1 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3—5 momentti siirtyvät 4—6 momentiksi, 7 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 3 momentti, 8 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 4 momentti ja 2 lukuun uusi 6 § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset**Yleisen säännökset**

2 §

2 §

*Poikkeukset lain soveltamisalasta**Poikkeukset lain soveltamisalasta*

Edellä 1 momentin 3 kohdan a—d alakohdasta ei sovelleta, jos toiminnanharjoittajaan sovelletaan 1 momentin 4 kohtaan tai 3 momentin 3 tai 5 kohtaan perustuvaa poikkeusta lain soveltamisalasta.

Edellä 1 momentin 3 kohdan a—d alakohdasta ei sovelleta, jos toiminnanharjoittajaan sovelletaan 1 momentin 4 kohtaan tai 3 momentin 2 tai 4 kohtaan perustuvaa poikkeusta lain soveltamisalasta.

3 §

3 §

*Osittaiset poikkeukset lain soveltamisesta**Osittaiset poikkeukset lain soveltamisesta*

Tätä lakia ei sovelleta henkilöihin, jotka:
 1) 1 luvun 15 §:n 1 ja 5 kohdassa tarkoitulla tavalla ainoastaan vastaanottavat ja välittävät 1 luvun 14 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja arvopapereita tai muita yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevia toimeksiantoja tai tarjoavat kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvää sijoitusneuvontaa edellyttäen, että

Tätä lakia ei sovelleta henkilöihin, jotka:
 1) 1 luvun 15 §:n 1 ja 5 kohdassa tarkoitulla tavalla ainoastaan vastaanottavat ja välittävät 1 luvun 14 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja arvopapereita tai muita yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevia toimeksiantoja ja tarjoavat kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvää *riippumatonta* sijoitusneuvontaa

Voimassa oleva laki

toimeksiantoja voidaan välittää ainoastaan luottolaitokselle, rahastoyhtiölle, sijoituspalveluyritykselle tai vaihtoehtorahastojen hoitajalle taikka sellaisessa kolmannessa maassa toimiluvan saaneen sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen sivuliikkeelle, joka noudattaa sijoituspalvelulakia tai luottolaitostoinnasta annettua lakia (610/2014) vastaavia toiminnan vakautta koskevia säännöksiä;

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin sovelletaan kuitenkin, mitä 2 luvun 1 §:ssä, 3 luvussa, 6 b luvussa, 7 luvun 7 §:n 4 momentissa, 9 §:ssä, 10 luvun 2 ja 3 §:ssä, 4 §:n 1 ja 2 momentissa, jos sijoitus ylittää 2 000 euroa, 5 §:n 1—3 momentissa, 6 §:n 5—8 momentissa, 7, 11, 12 ja 15 §:ssä sekä 15, 16 ja 16 a luvussa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja palveluja saa tarjota Suomesta ETA-alueelle, jollei sitä ole toisessa ETA-valtiossa kielletty tai rajoitettu. Kolmansista maista säädetään erikseen.

4 §

Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

Ehdotus

edellyttäen, että toimeksiantoja voidaan välittää ainoastaan luottolaitokselle, rahastoyhtiölle, sijoituspalveluyritykselle tai vaihtoehtorahastojen hoitajalle taikka ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen, ulkomaisen ETA-luottolaitoksen, ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa sijaitsevalle sivuliikkeelle tai sellaisessa kolmannessa maassa toimiluvan saaneen sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen Suomessa sijaitsevalle sivuliikkeelle, joka noudattaa sijoituspalvelulakia tai luottolaitostoinnasta annettua lakia (610/2014) vastaavia toiminnan vakautta koskevia säännöksiä;

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin sovelletaan kuitenkin, mitä 2 luvun 1 §:ssä, 3, 6 a ja 6 b luvussa, 7 luvun 1, 2, 4 ja 5 §:ssä, 7 §:n 4—6 momentissa, 9 ja 16 §:ssä, 10 luvun 1—4 §:ssä, 5 §:n 1—3 momentissa, 6, 7, 11, 12, 15 ja 16 §:ssä, 12 luvun 1—3 §:ssä sekä 15, 16 ja 16 a luvussa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin sovelletaan lisäksi 2 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevia tarkempia säännöksiä, määräyksiä ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin perusteella annettuja komission asetusten säännöksiä sekä EÜ:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen IV osaston sekä 42 artiklan säännöksiä sekä asetuksen kyseisten säännösten perusteella annettuja komission asetusten säännöksiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja palveluja saa tarjota Suomesta toiseen valtioon, jos se on kyseisessä valtiossa sallittu.

4 §

Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

Voimassa oleva laki

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 2 ja 4 momenteissa, 7 luvun 2, 5, 7—9 *sekä* 12—14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun 1—7 ja 15 ja 16 §:ssä sekä 11, 12 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 2 ja 4 momenteissa, 7 luvun 2, 5, 7—9 *sekä* 12—14 ja 16 §:ssä ja 9—11 ja 15 luvussa sekä 16 luvun 2 ja 3 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

7 §

Kolmannen maan yritykseen sovellettavat säännökset

8 §

Strukturoitujen talletusten myyntiin ja niitä koskevaan sijoitusneuvontaan sovellettavat säännökset

Ehdotus

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun 1—7, 15 ja 16 §:ssä sekä 11, 12 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä *sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa* säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momenteissa, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä ja 9—11 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä *sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa* säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

7 §

Kolmannen maa yritykseen sovellettavat säännökset

8 §

Kolmannen maan yritykseen, joka Finanssivalvonnan toimiluvalla tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa Suomessa 5 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla sivuliikettä perustamatta, sovelletaan näiden palvelujen osalta vastaavasti, mitä 1 momentissa säädetään, lukuun ottamatta sellaisia kyseisissä säännöksissä tarkoitettuja velvollisuuksia, jotka kohdistuvat ainoastaan luvun 23 §:n 2 momentissa ja 3 momentissa tarkoitettuun asiakkaaseen.

Strukturoitujen talletusten myyntiin ja niitä koskevaan sijoitusneuvontaan sovellettavat säännökset

Kolmannen maan yritykseen, joka Finanssivalvonnan toimiluvalla myy strukturoituja

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys, ulkomainen ETA-luottolaitos, kolmannen maan yritys ja sivuliike

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sijoituspalveluyrityksellä* suomalaista osakeyhtiötä *tai* eurooppayhtiölaissa (742/2004) tarkoitettua eurooppayhtiötä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa;

25 §

Algoritminen kaupankäynti ja suora sähköinen markkinoillepääsy

Tässä laissa *suoralla sähköisellä markkinoillepääsyllä* tarkoitetaan järjestelyä, jossa kauppapaikan jäsen tai osapuoli taikka asiakas antaa henkilölle luvan käyttää sen kaupankäyntikoodia, niin että henkilö voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan.

2 luku

Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa

3 §

13 §

talletuksia tai tarjoaa niihin liittyvää sijoitusneuvontaa Suomessa 5 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla sivuliikettä perustamatta, sovelletaan vastaavasti, mitä 3 momentissa säädetään, lukuun ottamatta sellaisia kyseisissä säännöksissä tarkoitettuja velvollisuuksia, jotka kohdistuvat ainoastaan luvun 23 §:n 2 momentissa ja 3 momentissa tarkoitettuun asiakkaaseen.

Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys, ulkomainen ETA-luottolaitos, kolmannen maan yritys ja sivuliike

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sijoituspalveluyrityksellä* suomalaista osakeyhtiötä, eurooppayhtiölaissa (742/2004) tarkoitettua eurooppayhtiötä *tai lain 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajaa*, jolla on tämän lain mukainen toimilupa tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa;

25 §

Algoritminen kaupankäynti ja suora sähköinen markkinoillepääsy

Tässä laissa *suoralla sähköisellä markkinoillepääsyllä* tarkoitetaan järjestelyä, jossa *kaupankäyntiosapuoli* antaa *asiakkaalle* luvan käyttää sen kaupankäyntitunnusta niin, että asiakas voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan.

2 luku

Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa

3 §

*Voimassa oleva laki**Ehdotus**Oheispalvelut ja oikeus tarjota raportointipalveluja**Oheispalvelut ja oikeus tarjota raportointipalveluja*

Sijoituspalveluyritys saa myönnetyn toimiluvan mukaisesti sijoituspalvelun tai sijoitus-toiminnan lisäksi:

1) myöntää asiakkaille sijoituspalveluun liittyviä luottoja ja muuta rahoitusta;

2) tarjota yrityksille pääomarakenteita, liiketoimintastrategiaa ja muita niihin liittyviä kysymyksiä koskevaa neuvontaa sekä yritysten sulautumisia, yritysostoja ja muita yritysjärjestelyjä koskevaa neuvontaa ja palveluja;

3) tarjota sijoituspalveluun liittyvää valuut-tapalvelua;

4) tuottaa ja levittää sijoitustutkimuksia, rahoitusanalyysijä sekä muita vastaavia rahoitusvälineillä käytävään kauppaan liittyviä yleisiä suosituksia;

5) tarjota rahoitusvälineiden liikkeeseen-laskun takaamiseen liittyviä palveluja;

6) tarjota sijoituspalveluja ja tässä momen-tissa tarkoitettuja palveluja vastaavia palvelu-ja sellaisilla johdannaissopimusten kohde-etuuksilla, jotka eivät ole rahoitusvälineitä silloin, kun toiminta liittyy johdannaissopi-muksilla harjoitettavaan toimintaan;

7) tarjota rahoitusvälineiden säilyttämistä ja hoitoa asiakkaan lukuun, mihin kuuluvat säilytyspalvelut ja muut asiaan liittyvät pal-velut, lukuun ottamatta EU:n arvopaperikes-kusasetuksen liitteessä olevan A jakson 2 kohdassa tarkoitettua arvopaperitilien ylläpi-toa ylimmällä tasolla;

8) tarjota muuta kuin 7 kohdassa tarkoitet-tua rahoitusvälineiden säilyttämistä;

9) harjoittaa muuta tässä momentissa tar-koitettuun toimintaan verrattavaa tai siihen läheisesti liittyvää toimintaa.

Sijoituspalveluyritys saa myönnetyn toimi-luvan mukaisesti sijoituspalvelun tai sijoitus-toiminnan lisäksi:

1) myöntää asiakkaille sijoituspalveluun liittyviä luottoja ja muuta rahoitusta;

2) tarjota yrityksille pääomarakenteita, lii-ketoimintastrategiaa ja muita niihin liittyviä kysymyksiä koskevaa neuvontaa sekä yritysten sulautumisia, yritysostoja ja muita yritys-järjestelyjä koskevaa neuvontaa ja palveluja;

3) tarjota sijoituspalveluun liittyvää valuut-tapalvelua;

4) tuottaa ja levittää sijoitustutkimuksia, rahoitusanalyysijä sekä muita vastaavia ra-hoitusvälineillä käytävään kauppaan liittyviä yleisiä suosituksia;

5) tarjota rahoitusvälineiden liikkeeseen-laskun takaamiseen liittyviä palveluja;

6) tarjota sijoituspalveluja ja tässä momen-tissa tarkoitettuja palveluja vastaavia palvelu-ja sellaisilla johdannaissopimusten kohde-etuuksilla, jotka eivät ole rahoitusvälineitä silloin, kun toiminta liittyy johdannaissopi-muksilla harjoitettavaan toimintaan;

7) tarjota rahoitusvälineiden säilyttämistä ja hoitoa asiakkaan lukuun, mihin kuuluvat säilytyspalvelut ja muut asiaan liittyvät pal-velut, lukuun ottamatta EU:n arvopaperikes-kusasetuksen liitteessä olevan A jakson 2 kohdassa tarkoitettua arvopaperitilien ylläpi-toa ylimmällä tasolla;

8) harjoittaa muuta tässä momentissa tar-koitettuun toimintaan verrattavaa tai siihen läheisesti liittyvää toimintaa.

6 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vaihtoehtoisten järjestelyiden sisällöstä, joilla varmistetaan kyseisen elinkeinonhar-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

joittajan tai oikeushenkilön järkevä ja vakaa hoito sekä sen asiakkaiden etujen ja markkinoiden eheyden asianmukainen huomioiminen.

5 luku

5 luku

Kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

Kolmannen maan yrityksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

1 §

Sivuliikkeen perustamisen edellytykset

Sivuliikkeen perustamisen edellytykset

Kolmannen maan yrityksen, joka aikoo Suomessa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja 1 luvun 23 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuille asiakkaille, on perustettava sivuliike Suomeen ja haettava Finanssivalvonnalta sivuliikkeelle toimilupa.

Kolmannen maan yrityksen, joka aikoo Suomessa tarjota sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja 1 luvun 23 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuille asiakkaille, on perustettava sivuliike Suomeen ja haettava Finanssivalvonnalta sivuliikkeelle toimilupa.

4 §

4 §

Poikkeus sivuliikkeen toimilupavaatimuksesta

Poikkeus sivuliikkeen toimilupavaatimuksesta

Jos kolmannen maan yritys tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa tietyllä rahoitusvälineellä 1 §:n 1 momentissa tarkoitettulle asiakkaalle tämän omasta yksinomaisesta aloitteesta, momentissa säädettyä vaatimusta sivuliikkeen toimiluvasta ei sovelleta kyseisen palvelun tarjoamiseen tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen kyseiselle asiakkaalle eikä kyseisen palvelun tarjoamiseen tai toiminnan harjoittamiseen liittyvään suhteeseen. Kolmannen maan yritys ei saa markkinoida edellä tarkoitettulle asiakkaalle muutoin kuin sivuliikkeen välityksellä muita uusia sijoitustuotteita tai sijoituspalvelujen lajeja.

Jos kolmannen maan yritys tarjoaa Suomessa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa tietyllä rahoitusvälineellä asiakkaalle tämän omasta yksinomaisesta aloitteesta, 1 §:n 1 momentissa säädettyä vaatimusta sivuliikkeen toimiluvasta ja 7 §:n 2 momentissa säädettyä vaatimusta Finanssivalvonnan toimiluvasta ei sovelleta kyseisen palvelun tarjoamiseen tai sijoitustoiminnan harjoittamiseen kyseiselle asiakkaalle eikä kyseisen palvelun tarjoamiseen tai toiminnan harjoittamiseen liittyvään suhteeseen. Kolmannen maan yritys ei saa markkinoida edellä tarkoitettulle asiakkaalle muutoin kuin sivuliikkeen välityksellä tai Finanssivalvonnan toimiluvalla muita uusia sijoitustuotteita tai sijoituspalvelujen lajeja.

7 §

7 §

Voimassa oleva laki

Kolmannen maan yrityksen palvelujen tarjoaminen sivuliikettä perustamatta

EU:n rahoitusvälineiden markkinat asetuksen 46 artiklassa säädetään kolmannen maan yrityksen oikeudesta tarjota sivuliikettä perustamatta sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa oheispalveluin tai ilman niitä, joka on suunnattu unioniin sijoittautuneille hyväksyttävillä vastapuolille ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin II liitteen I osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille, jos yritys on rekisteröity Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen kolmansien maiden yrityksistä pitämään 48 artiklassa tarkoitettuun rekisteriin, sekä rekisteröinnin edellytyksenä olevasta komission hyväksymästä vastaavuuspäätöksestä ja rekisteröinnin muista edellytyksistä.

Ehdotus

Kolmannen maan yrityksen palvelujen tarjoaminen sivuliikettä perustamatta

EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 46 artiklassa säädetään kolmannen maan yrityksen oikeudesta tarjota sivuliikettä perustamatta sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa oheispalveluin tai ilman niitä, joka on suunnattu unioniin sijoittautuneille hyväksyttävillä vastapuolille ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin II liitteen I osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille, jos yritys on rekisteröity Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen kolmansien maiden yrityksistä pitämään 48 artiklassa tarkoitettuun rekisteriin, sekä rekisteröinnin edellytyksenä olevasta komission hyväksymästä vastaavuuspäätöksestä ja rekisteröinnin muista edellytyksistä.

Jos komissio ei ole hyväksynyt EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 47 artiklan 1 kohdan mukaista vastaavuuspäätöstä tai jos sen hyväksymä päätös ei enää ole voimassa, kolmannen maan yritys saa Finanssivalvonnan toimiluvalla sivuliikettä perustamatta tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluita hyväksyttävillä vastapuolille ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin II liitteen I osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille Suomessa.

Finanssivalvonnan on myönnettävä toimilupa edellä 2 momentissa tarkoitettulle kolmannen maan yritykselle, jos toimiluvan myöntämiselle 1 luvun 7 §:n 3 momentissa, tämän luvun 1 §:n 2 momentin 1—4 kohdassa sekä 2 §:n 1 momentin 1, 2 ja 3 kohdassa toimintasuunnitelman osalta säädetyt edellytykset täyttyvät. Kolmannen maan yrityksen toiminta ei saa olennaisesti erota sijoituspalveluyritykselle tai ulkomaiselle ETA-sijoituspalveluyritykselle tässä laissa sallitusta toiminnasta ja sen sääntelyn sekä valvonnan tulee olennaisilta osin vastata tämän lain säännöksiin perustuvaa sääntelyä ja valvontaa. Toimilupapäätökseen sovelletaan mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään. Luvan peruuttamiseen, luvan mukaisen toiminnan rajoittamiseen sekä toiminnan lopettamiseen so-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

velletään, mitä 5 ja 6 §:ssä säädetään.

Ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen ETA-luottolaitoksen, joka tarjoaa Suomessa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjoaa oheispalveluja tämän lain 4 luvun 2 §:n tarkoittamalla tavalla ja jonka kotivaltio on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan mukaisesti ilmoittanut eroavansa Euroopan unionista, on kyseistä toimintaa jatkaakseen haettava edellä 2 momentissa tarkoitettua toimilupaa viimeistään sinä päivänä, kun kyseisen jäsenvaltion ero Euroopan unionista tulee voimaan. Yritys, joka on määrääjassa hakenut toimilupaa, voi jatkaa sijoituspalvelujen ja oheispalvelujen tarjoamista ja sijoitustoiminnan harjoittamista hyväksyttävillä vastapuolille ja rahoitusvälineiden markkinat-direktiivin II liitteen I osassa tarkoitetuille ammattimaisille asiakkaille 4 luvun 2 §:n mukaisen ilmoituksen tarkoittamassa laajuudessa, kunnes Finanssivalvonta on käsitellyt toimilupahakemuksen. Tämän lain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettu määräaika toimilupahakemuksen käsittelemiselle alkaa, kun jäsenvaltion ero Euroopan unionista tulee voimaan.

Edellä 1 momentissa mainitun asetuksen 47 artiklan 3 kohdassa säädetään sellaisen kolmannen maan yrityksen, joka on sijoittautunut maahan, jonka lainsäädäntö- ja valvontakehys on tunnustettu vastaavaksi 1 kohdan mukaisesti, ja joka on saanut jäsenvaltiossa sivuliikkeen toimiluvan rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 39 artiklan mukaisesti, oikeudesta tarjota sivuliikettä perustamatta toimilupansa mukaisia palveluja ja toimintoja unionin muissa jäsenvaltioissa 1 momentissa tarkoitetuille hyväksyttävillä vastapuolille ja ammattimaisille asiakkaille.

Edellä 1 momentissa mainitun asetuksen 47 artiklan 3 kohdassa säädetään sellaisen kolmannen maan yrityksen, joka on sijoittautunut maahan, jonka lainsäädäntö- ja valvontakehys on tunnustettu vastaavaksi 1 kohdan mukaisesti, ja joka on saanut jäsenvaltiossa sivuliikkeen toimiluvan rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 39 artiklan mukaisesti, oikeudesta tarjota sivuliikettä perustamatta toimilupansa mukaisia palveluja ja toimintoja unionin muissa jäsenvaltioissa 1 momentissa tarkoitetuille hyväksyttävillä vastapuolille ja ammattimaisille asiakkaille.

7 luku

7 luku

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

6 §

6 §

Sidonnaisiamies

Sidonnaisiamies

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

Sidonnaisasiamiesten toiminnan lainmukaisuuden valvomiseksi Finanssivalvonta pitää sidonnaisasiamiehistä julkista rekisteriä (*sidonnaisasiamiesrekisteri*), johon sijoituspalveluyritys ilmoittaa nimeämänsä sidonnaisasiamiehet, jotka täyttävät sidonnaisasiamiehiä koskevat 3 momentissa säädetty edellytykset. Rekisteriin on merkittävä luonnollisen henkilön täydellinen nimi, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Jos asiamies on oikeushenkilö, rekisteriin merkitään sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta siitä lukien, kun peruste tietojen merkitsemiseen rekisteriin on päättynyt. Rekisteri on saatettava säännöllisesti ajan tasalle ja siihen sisältyvien tietojen on oltava julkisesti saatavilla. Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, Finanssivalvonta saa luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä, asuinpaikasta ja toimipaikan osoitteesta tulosteena, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta.

9 §

Eturistiriitatilanteiden hallinta

Jos eturistiriitatilannetta ei voida välttää, sijoituspalveluyrityksen on selkeästi *10 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetulla* pysyvällä tavalla ilmoitettava asiakkaalle riittävän yksityiskohtaiset tiedot eturistiriidan luonteesta ja sen syistä sekä asiakkaan etuihin kohdistuvien riskien pienentämiseksi toteutetuista toimenpiteistä ennen liiketoimen suorittamista asiakkaan lukuun.

Sidonnaisasiamiesten toiminnan lainmukaisuuden valvomiseksi Finanssivalvonta pitää sidonnaisasiamiehistä julkista rekisteriä (*sidonnaisasiamiesrekisteri*), johon sijoituspalveluyritys ilmoittaa nimeämänsä sidonnaisasiamiehet, jotka täyttävät sidonnaisasiamiehiä koskevat 3 momentissa säädetty edellytykset. Rekisteriin on merkittävä luonnollisen henkilön täydellinen nimi, asuinpaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. Jos asiamies on oikeushenkilö, rekisteriin merkitään sen nimi, yritys- tai yhteisötunnus, kotipaikka ja sen toimipaikan osoite, jossa toimintaa harjoitetaan. *Finanssivalvonnalle on rekisteriin merkittävien tietojen lisäksi ilmoitettava luonnollisen henkilön henkilötunnus.* Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta siitä lukien, kun peruste tietojen merkitsemiseen rekisteriin on päättynyt. Rekisteri on saatettava säännöllisesti ajan tasalle ja siihen sisältyvien tietojen on oltava julkisesti saatavilla. Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, Finanssivalvonta saa luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä, asuinpaikasta ja toimipaikan osoitteesta tulosteena, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta.

9 §

Eturistiriitatilanteiden hallinta

Jos eturistiriitatilannetta ei voida välttää, sijoituspalveluyrityksen on selkeästi pysyvällä tavalla ilmoitettava asiakkaalle riittävän yksityiskohtaiset tiedot eturistiriidan luonteesta ja sen syistä sekä asiakkaan etuihin kohdistuvien riskien pienentämiseksi toteutetuista toimenpiteistä ennen liiketoimen suorittamista asiakkaan lukuun.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

8 luku

8 luku

Tilinpäätös ja tilintarkastus**Tilinpäätös ja tilintarkastus**

2 §

2 §

*Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja**Tilintarkastus sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja*

Sijoituspalveluyritykseen ja raportointipalvelun tarjoajaan sovelletaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 13 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 14 §:ssä ja 15 §:n 1 momentissa säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajista sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määräämisestä.

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 13 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 14 §:ssä ja 15 §:n 1 momentissa säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajista sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määräämisestä.

9 luku

9 luku

Asiakasvarojen säilyttäminen ja muu käsittely**Asiakasvarojen säilyttäminen ja muu käsittely**

4 a §

4 a §

*Omistusoikeuden siirtävät rahoitusvakuusjärjestelyt**Omistusoikeuden siirtävät rahoitusvakuusjärjestelyt*

Sijoituspalveluyritys saa tehdä omistusoikeuden siirtäviä järjestelyjä ainoastaan ammattimaisen asiakkaan kanssa.

Sijoituspalveluyritys saa tehdä omistusoikeuden siirtäviä järjestelyjä ainoastaan ammattimaisen asiakkaan ja hyväksyttävän vastapuolen kanssa.

10 luku

10 luku

Menettelytavat asiakassuhteessa**Menettelytavat asiakassuhteessa**

6 §

6 §

*Kannustimet**Kannustimet*

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa tai riippumatonta sijoitusneuvontaa sijoituspalveluyritys ei saa vastaanottaa ja pitää itsellään välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa tai riippumatonta sijoitusneuvontaa sijoituspalveluyritys ei saa vastaanottaa ja pitää itsellään välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli

Voimassa oleva laki

tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaille. Välityspalkkio, provisio tai muu rahallinen etu on täysimääräisenä palautettava asiakkaalle ilman aiheetonta viivytystä. Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle miten vastaanotettu välityspalkkio, provisio tai rahallinen tai ei-rahallinen etu siirretään asiakkaalle. Siirretystä palautuksesta on ilmoitettava asiakkaalle.

13 §

Liiketoimet hyväksyttävän vastapuolen kanssa

Sijoituspalveluyritys, joka tarjoaa sijoituspalveluna toimeksiantojen vastaanottamista, välittämistä tai toteuttamista, käy kauppaan omaan lukuun, voi tehdä liiketoimia hyväksyttävän vastapuolen kanssa ilman, että liiketoimeen tai siihen suoraan liittyvään oheispalveluun on sovellettava 1—9 §:ssä tarkoitettuja velvollisuuksia, lukuun ottamatta 5 §:n 1—3 momenttia sekä 7 §:n 1—4 momenttia. Sijoituspalveluyrityksen on toimitettava suhteissaan hyväksyttäviin vastapuoliin rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti. Keskinäisen viestinnän on oltava tasapuolista ja selkeää eikä harhaanjohtavaa ottaen huomioon hyväksyttävän vastapuolen ja sen liiketoiminnan luonteen.

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

8 §

Korvauksen maksaminen muusta rahastosta

Jos tiliä voidaan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen sijoittajan kanssa sijoituspalvelusta tekemän sopimuksen nojalla käyttää ainoastaan sijoituspalveluun, tilillä

Ehdotus

tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaille. Välityspalkkio, provisio tai muu rahallinen etu on täysimääräisenä palautettava asiakkaalle ilman aiheetonta viivytystä. Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle, miten vastaanotettu välityspalkkio, provisio tai rahallinen etu siirretään asiakkaalle. Siirretystä palautuksesta on ilmoitettava asiakkaalle.

13 §

Liiketoimet hyväksyttävän vastapuolen kanssa

Sijoituspalveluyritys, joka tarjoaa sijoituspalveluna toimeksiantojen vastaanottamista, välittämistä tai toteuttamista, käy kauppaan omaan lukuun, voi tehdä liiketoimia hyväksyttävän vastapuolen kanssa ilman, että liiketoimeen tai siihen suoraan liittyvään oheispalveluun on sovellettava 1—9 §:ssä tarkoitettuja velvollisuuksia, lukuun ottamatta 5 §:n 1—3 momenttia sekä 7 §:n 1 momenttia. Sijoituspalveluyrityksen on toimittava suhteissaan hyväksyttäviin vastapuoliin rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti. Keskinäisen viestinnän on oltava tasapuolista ja selkeää eikä harhaanjohtavaa ottaen huomioon hyväksyttävän vastapuolen ja sen liiketoiminnan luonteen.

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

8 §

Korvauksen maksaminen muusta rahastosta

(kumotaan 2 mom.)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

olevat tai sille vielä kirjautumattomat maksujenvälityksessä olevat varat korvataan 1 momentissa säädetyistä poiketen korvausrahas-
tosta siten kuin tässä luvussa säädetään.
Myös sijoituspalveluyrityksen nimissä 9 luvun 3 §:ssä tarkoitettulla tilillä olevat sijoitus-
palveluyrityksen asiakkaiden varat korvataan siten kuin tässä luvussa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Finanssivalvonta voi ottaa 5 luvun 7 §:n 4 momentissa tarkoitettua hakemuksen käsittelyä jo ennen lain voimaantuloa. Lain voimaantullessa vireillä oleva toimilupahakemus on täydennettävä lain vaatimusten mukaiseksi.

2.

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 2 luvun 19 §:n 3 momentti, 3 luvun 33 §:n 2 momentti, 4 luvun 6 § sekä 5 luvun 11 §:n 2 momentti,

muutetaan 1 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentti sekä 2 §:n 1 ja 2 momentti, II osan otsikko, 2 luvun 1 §:n 2 momentti ja 7 §:n 5 momentti, 3 luvun 1 §, 2 §:n 3 momentti, 6 §, 13 §:n 3 momentti, 15 §:n 2 momentti, 17—19, 21—23 ja 26 § sekä 31 §:n 1 momentti, 5 luvun 1, 10, 15 ja 18 §, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 2 momentti, 23 ja 24 §, 26 §:n 2 momentti ja 27 §:n 2 momentti, 6 luvun 1 §:n 1 momentti, 7 luvun 1 §, 3 §:n 3 momentti, 5 §:n 3 momentti ja 6 §, 9 luvun 4 §:n 2 momentin 8 kohta, 5 §, 7 §:n 2 momentti ja 8 §, 10 luvun 3 §, sekä

lisätään 2 luvun 17 §:ään uusi 2—4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Soveltamisala ja määritelmät

Soveltamisala ja määritelmät

1 §

1 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan pörssiä ja muuta kauppapaikkaa ylläpitävään vastaavaan ulkomaiseen yhteisöön siten kuin 4 luvussa säädetään.

Tätä lakia sovelletaan pörssiä vastaavaan ulkomaiseen yhteisöön siten kuin 4 luvussa säädetään.

Kaupankäynnin järjestämisestä rahoitusvälineillä ja rahoitusvälineiden kaupankäyntiin liittyvien tietojen julkistamisesta, kaupparaportoinnista ja kaupankäynnistä johdannaissopimuksilla säädetään lisäksi rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 600/2014, jäljempänä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus.

Rahoitusvälineiden kaupankäyntiin liittyvien tietojen julkistamisesta ja kaupankäynnistä johdannaissopimuksilla säädetään lisäksi rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 600/2014, jäljempänä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus. EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa säädetään myös rahoitusvälineillä tehtyjen liiketoimien raportoinnista toimivaltaiselle viranomaiselle ja syrjimättömästä pääsystä määrityspalveluihin ja vertailuarvoja koskeviin tietoihin.

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;

1) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;

2) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua arvopaperia;

2) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua arvopaperia;

3) *johdannaissopimuksella* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:n 1 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälinettä;

3) *johdannaissopimuksella* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:n 1 momentin 3—9 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälinettä;

4) *monenkeskisellä järjestelmällä* järjestelmää, jossa useiden kolmansien osapuolten rahoitusvälineitä koskevat osto- ja myyntintressit voivat olla keskenään vuorovaikutuksessa;

4) *monenkeskisellä järjestelmällä* järjestelmää, jossa useiden kolmansien osapuolten rahoitusvälineitä koskevat osto- ja myyntintressit voivat olla keskenään vuorovaikutuksessa;

5) *säännellyllä markkinalla* pörssin tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää monenkeskistä järjestelmää, jossa markkinan ylläpitäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia siten,

5) *säännellyllä markkinalla* pörssin tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan markkinoiden ylläpitäjän ylläpitämää monenkeskistä järjestelmää, jossa markkinan ylläpitäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouskehotuksia siten,

Voimassa oleva laki

että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;

6) *markkinoiden ylläpitäjällä* yhtä tai useampaa henkilöä, joka hallinnoi tai ylläpitää säännellyn markkinan liiketoimintaa ja joka voi olla säännelty markkina itse;

7) *pörssillä* suomalaista osakeyhtiötä, joka ylläpitää säänneltyä markkinaa Suomessa;

8) *monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä* monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämää muuta kuin 5 tai 11 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä järjestelmää, jossa kaupankäynnin järjestäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouksetuoksia järjestelmässä siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;

9) *pk-yritysten kasvumarkkinalla* 6 luvussa tarkoitettua erityistä rekisteröityä monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

10) *pk-yrityksellä* yritystä, jonka keskimääräinen markkina-arvo oli alle 200 000 000 euroa kolmen edellisen kalenterivuoden lopun hintatarjousten perusteella;

11) *organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä* muuta kuin 5, 8 tai 9 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä järjestelmää, jossa kaupankäynnin kohteena saa olla vain joukkovelkakirjalainoja, strukturoituja rahoitus tuotteita, päästöoikeuksia tai johdannaisia;

12) *monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjällä* 8 kohdassa ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjällä 11 kohdassa tarkoitettua järjestelmää Suomessa ylläpitävää pörssiä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan yrityksen sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua luottolaitosta;

13) *kauppapaikalla* säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää;

14) *sijoituspalvelun tarjoajalla* sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyri-

Ehdotus

että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;

6) *markkinoiden ylläpitäjällä* yhtä tai useampaa henkilöä, joka hallinnoi tai ylläpitää säännellyn markkinan liiketoimintaa ja joka voi olla säännelty markkina itse;

7) *pörssillä* suomalaista osakeyhtiötä, joka ylläpitää säänneltyä markkinaa Suomessa;

8) *monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä* monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämää muuta kuin 5 tai 11 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä järjestelmää, jossa kaupankäynnin järjestäjän laatimien sääntöjen mukaisesti saatetaan yhteen rahoitusvälineitä koskevia osto- ja myyntitarjouksia tai tarjouksetuoksia järjestelmässä siten, että tuloksena on rahoitusvälinettä koskeva sitova kauppa;

9) *pk-yritysten kasvumarkkinalla* 6 luvussa tarkoitettua erityistä rekisteröityä monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;

10) *pk-yrityksellä* yritystä, jonka keskimääräinen markkina-arvo oli alle 200 000 000 euroa kolmen edellisen kalenterivuoden lopun päätöskurssien perusteella;

11) *organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä organisoidun kaupankäynnin järjestäjän tai sitä muussa ETA-valtiossa vastaavan kaupankäynnin järjestäjän ylläpitämää* muuta kuin 5, 8 tai 9 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä järjestelmää, jossa kaupankäynnin kohteena saa olla vain *joukkovelkakirjoja*, strukturoituja rahoitus tuotteita, päästöoikeuksia tai johdannaissovimuksia;

12) *monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjällä* 8 kohdassa ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjällä 11 kohdassa tarkoitettua järjestelmää Suomessa ylläpitävää pörssiä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan yrityksen sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua luottolaitosta;

13) *kauppapaikalla* säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää;

14) *sijoituspalvelun tarjoajalla* sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyri-

Voimassa oleva laki

tystä ja ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä, sellaista luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista ETA-luottolaitosta, joka tarjoaa sijoituspalvelua, sellaista sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja ulkomaista rahastoyhtiötä, joka tarjoaa sijoituspalvelua sekä sellaista vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa, joka tarjoaa sijoituspalvelua;

15) *kaupankäyntiosapuolella* sijoituspalvelun tarjoajaa tai muuta henkilöä, jolle pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä on myöntänyt oikeuden käydä kauppaa asianomaisella kauppapaikalla;

16) *kauppojen sisäisellä toteuttajalla* sijoituspalvelun tarjoajaa, joka suunnitelmallisesti, toistuvasti, säännöllisesti, järjestelmällisesti ja merkittävässä määrin käy kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakkaiden toimeksiantoja kauppapaikan ulkopuolella ylläpitämättä monenkeskistä järjestelmää;

17) *algoritmisella kaupankäynnillä* rahoitusvälineillä tapahtuvaa kaupankäyntiä, jossa tietokonealgoritmi määrittää automaattisesti toimeksiantojen yksittäiset tekijät;

18) *päämiehen lukuun täsmäytetyllä kaupankäynnillä* liiketoimea, jossa kaupan mahdollistava taho toimii liiketoimen ostajan ja myyjän välillä siten, ettei siihen kohdistu markkinariskiä liiketoimen toteutuksen missään vaiheessa, ja jossa liiketoimen molemmat puolet toteutetaan samanaikaisesti ja liiketoimi toteutetaan hintaan, josta kaupan mahdollistavalle taholle ei koidu muuta voittoa tai tappiota kuin aiemmin ilmoitettu palkkio, maksu tai kulut liiketoimesta;

19) *raportointipalvelulla* hyväksytyt julkistamisjärjestelyn ylläpitoa, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen ylläpitoa tai hyväksytyt ilmoitusjärjestelmän ylläpitoa;

20) *raportointipalvelun tarjoajalla* suomalaista osakeyhtiötä tai eurooppayhtiölaissa (742/2004) tarkoitettua eurooppayhtiötä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa hyväksytyt julkistamisjärjestelyn, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tai hyväksytyt ilmoi-

Ehdotus

tystä ja ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä, sellaista luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista ETA-luottolaitosta, joka tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa;

15) *kaupankäyntiosapuolella* sijoituspalvelun tarjoajaa tai muuta henkilöä, jolle pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä on myöntänyt oikeuden käydä kauppaa asianomaisella kauppapaikalla;

16) *kauppojen sisäisellä toteuttajalla* sijoituspalvelun tarjoajaa, joka suunnitelmallisesti, toistuvasti, säännöllisesti, järjestelmällisesti ja merkittävässä määrin käy kauppaa omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakkaiden toimeksiantoja kauppapaikan ulkopuolella ylläpitämättä monenkeskistä järjestelmää;

17) *algoritmisella kaupankäynnillä* rahoitusvälineillä tapahtuvaa kaupankäyntiä, jossa tietokonealgoritmi määrittää automaattisesti toimeksiantojen yksittäisiä tekijöitä;

18) *päämiehen lukuun täsmäytetyllä kaupankäynnillä* liiketoimea, jossa kaupan mahdollistava taho toimii liiketoimen ostajan ja myyjän välillä siten, ettei siihen kohdistu markkinariskiä liiketoimen toteutuksen missään vaiheessa, ja jossa liiketoimen molemmat puolet toteutetaan samanaikaisesti ja liiketoimi toteutetaan hintaan, josta kaupan mahdollistavalle taholle ei koidu muuta voittoa tai tappiota kuin aiemmin ilmoitettu palkkio, maksu tai kulut liiketoimesta;

19) *raportointipalvelulla* hyväksytyt julkistamisjärjestelyn ylläpitoa, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen ylläpitoa tai hyväksytyt ilmoitusjärjestelmän ylläpitoa;

20) *raportointipalvelun tarjoajalla* suomalaista osakeyhtiötä tai eurooppayhtiölaissa (742/2004) tarkoitettua eurooppayhtiötä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa hyväksytyt julkistamisjärjestelyn, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tai hyväksytyt ilmoi-

Voimassa oleva laki

tusjärjestelmän tarjoamiseen;

21) *hyväksytyin julkistamisjärjestelyn tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua kauppooja koskevien tietojen julkistamiseksi sijoituspalveluyrityksen puolesta EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 20 ja 21 artiklan mukaisesti;

22) *konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 6, 7, 10, 12, 13, 20 ja 21 artiklassa tarkoitetuilla rahoitusvälineillä käytäviä kauppooja koskevien ilmoitusten keräämiseksi tässä laissa tarkoitettua *pörssiltä*, säännellyltä markkinalta, monenkeskiseltä kaupankäyntijärjestelmältä, organisoidulta kaupankäyntijärjestelmältä ja hyväksytyltä julkistamisjärjestelyltä sekä tietojen yhdistämiseksi sähköisesti ylläpidetyksi tietovirraksi, josta saa ajantasaisia hinta- ja määrätietoja rahoitusvälineestä;

23) *hyväksytyin ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua liiketoimia koskevien ilmoitusten antamiseksi Finanssivalvonnalle, muulle ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle tai Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle sijoituspalveluyritysten puolesta;

24) *ulkomaisella ETA-raportointipalvelun tarjoajalla* ulkomaista yritystä, jolla on muun ETA-valtion kuin Suomen valvontaviranomaisen myöntämä 8 luvun mukaista toimilupaa vastaava lupa raportointipalvelun tarjoamiseen;

25) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

26) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

27) *ulkomaisella ETA-sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä;

28) *ulkomaisella ETA-luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkomaista ETA-luottolaitosta, jolla on toimilupa tarjota

Ehdotus

tusjärjestelmän ylläpitoon;

21) *hyväksytyin julkistamisjärjestelyn tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua kauppooja koskevien tietojen julkistamiseksi *sijoituspalvelun tarjoajan* puolesta EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 20 ja 21 artiklan mukaisesti;

22) *konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 6, 7, 10, 12, 13, 20 ja 21 artiklassa tarkoitetuilla rahoitusvälineillä *tehtäviä* kauppooja koskevien ilmoitusten keräämiseksi tässä laissa tarkoitettua säännellyltä markkinalta, monenkeskiseltä kaupankäyntijärjestelmältä, organisoidulta kaupankäyntijärjestelmältä ja *hyväksytyin julkistamisjärjestelyn tarjoajalta* sekä tietojen yhdistämiseksi sähköisesti ylläpidetyksi tietovirraksi, josta saa ajantasaisia hinta- ja määrätietoja rahoitusvälineestä;

23) *hyväksytyin ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla* edellä 20 kohdassa tarkoitettua yhtiötä, jolla on oikeus tarjota palvelua liiketoimia koskevien ilmoitusten antamiseksi Finanssivalvonnalle, muulle ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle tai Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle *sijoituspalvelun tarjoajan* puolesta;

24) *ulkomaisella ETA-raportointipalvelun tarjoajalla* ulkomaista yritystä, jolla on muun ETA-valtion kuin Suomen *toimivaltaisen viranomaisen* myöntämä 8 luvun mukaista toimilupaa vastaava lupa raportointipalvelun tarjoamiseen;

25) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

26) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

27) *ulkomaisella ETA-sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua ulkomaista ETA-sijoituspalveluyritystä;

28) *ulkomaisella ETA-luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkomaista ETA-luottolaitosta, jolla on toimilupa tarjota

Voimassa oleva laki

sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja;

29) *kolmannen maan yrityksellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua kolmannen maan yritystä;

30) *Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettua Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista;

31) *johdolla sijoituspalveluyrityksen*, sijoituspalvelun tarjoajan, pörssin tai raportointipalvelun tarjoajan hallitusta ja, jos yrityksellä on hallintoneuvosto, hallintoneuvostoa, toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa;

32) *toimivalla johdolla* yrityksen toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa;

33) *rajahintatoimeksiannolla* rahoitusvälineen osto- tai myyntitoimeksiannosta, joka annetaan toteutettavaksi sille määrättyyn rajahintaan tai tätä parempaan hintaan sekä tietyn suuruisena;

34) *likvideillä markkinoilla* rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin markkinoita, joilla on jatkuvasti valmiita ja halukkaita ostajia ja myyjiä ja joita arvioidaan seuraavin perustein ottaen huomioon kyseisen rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin erityiset markkinarakenteet:

a) liiketoimien keskimääräinen toteutustiheys ja keskikoko eri markkinaehtojen vallitessa ja ottaen huomioon rahoitusvälinelajiin kuuluvien tuotteiden luonne ja elinkaari;

b) markkinaosapuolten lukumäärä ja tyyppi, mukaan lukien markkinaosapuolten lukumäärä suhteessa kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden lukumäärään tietyn tuotteen markkinoilla;

c) osto- ja myyntihintojen keskimääräinen

Ehdotus

sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluja;

29) *kolmannen maan yrityksellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua kolmannen maan yritystä;

30) *Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettua Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista;

31) *johdolla* sijoituspalvelun tarjoajan, pörssin tai raportointipalvelun tarjoajan hallitusta ja, jos yrityksellä on hallintoneuvosto, hallintoneuvostoa, toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa;

32) *toimivalla johdolla* yrityksen toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa;

33) *rajahintatoimeksiannolla* rahoitusvälineen osto- tai myyntitoimeksiannosta, joka annetaan toteutettavaksi sille määrättyyn rajahintaan tai tätä parempaan hintaan sekä tietyn suuruisena;

34) *likvideillä markkinoilla* rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin markkinoita, joilla on jatkuvasti valmiita ja halukkaita ostajia ja myyjiä ja joita arvioidaan seuraavin perustein ottaen huomioon kyseisen rahoitusvälineen tai rahoitusvälinelajin erityiset markkinarakenteet:

a) liiketoimien keskimääräinen toteutustiheys ja keskikoko eri markkinaehtojen vallitessa ja ottaen huomioon rahoitusvälinelajiin kuuluvien tuotteiden luonne ja elinkaari;

b) markkinaosapuolten lukumäärä ja tyyppi, mukaan lukien markkinaosapuolten lukumäärä suhteessa kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden lukumäärään tietyn tuotteen markkinoilla;

c) osto- ja myyntihintojen keskimääräinen

Voimassa oleva laki

erotus, jos se on saatavilla.

Edellä 1 momentin 16 kohdassa tarkoitetun kauppohen sisäisen toteuttajan kaupankäynnin säännöllisyyttä ja järjestelmällisyyttä mitataan niiden OTC-kauppojen lukumäärällä, jotka sijoituspalvelun tarjoaja tekee rahoitusvälineessä omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja. Kaupankäynnin merkittävää määrää mitataan joko vertaamalla sijoituspalvelun tarjoajan OTC-kaupan suuruutta suhteessa sijoituspalveluyrityksen tietyn rahoitusvälineen kokonaiskauppaan taikka vertaamalla sijoituspalvelun tarjoajan OTC-kaupan suuruutta suhteessa tietyn rahoitusvälineen kokonaiskauppaan unionissa. Kauppojen sisäisen toteuttajan määritelmää sovelletaan ainoastaan, jos sekä kaupankäynnin säännöllisyyttä ja järjestelmällisyyttä että sen merkittävää määrää koskevat edellytykset täyttyvät tai jos sijoituspalvelun tarjoaja päättää osallistua kauppohen sisäisen toteuttajan järjestelmään.

Ehdotus

erotus, jos se on saatavilla.

Edellä 1 momentin 16 kohdassa tarkoitetun kauppohen sisäisen toteuttajan kaupankäynnin säännöllisyyttä ja järjestelmällisyyttä mitataan niiden OTC-kauppojen lukumäärällä, jotka sijoituspalvelun tarjoaja tekee rahoitusvälineessä omaan lukuunsa toteuttaessaan asiakastoimeksiantoja. Kaupankäynnin merkittävää määrää mitataan joko vertaamalla sijoituspalvelun tarjoajan OTC-kaupan suuruutta suhteessa *sijoituspalvelun tarjoajan* tietyn rahoitusvälineen kokonaiskauppaan taikka vertaamalla sijoituspalvelun tarjoajan OTC-kaupan suuruutta suhteessa tietyn rahoitusvälineen kokonaiskauppaan unionissa. Kauppojen sisäisen toteuttajan määritelmää sovelletaan ainoastaan, jos sekä kaupankäynnin säännöllisyyttä ja järjestelmällisyyttä että sen merkittävää määrää koskevat edellytykset täyttyvät tai jos sijoituspalvelun tarjoaja päättää osallistua kauppohen sisäisen toteuttajan järjestelmään.

II OSA

RAHOITUSVÄLINEIDEN MARKKINAPAIKAT

2 luku

Säännellyn markkinan ylläpitäminen

1 §

Säännellyn markkinan ylläpitämisen luvanvaraisuus ja muu sallittu toiminta

Pörssi saa säännöllisen markkinan ylläpitämisen lisäksi ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää, tarjota raportointipalveluja ja rahoitusvälineiden vaihdantaan ja säilytykseen liittyviä tietojenkäsittely- ja muita palveluja sekä arvopaperi-, johdannais- ja rahoitusmarkkinoiden kehittämiseen liittyviä koulutus- ja tiedotuspalveluja sekä harjoittaa muuta edellä tässä momentissa

II OSA

RAHOITUSVÄLINEIDEN KAUPPA-PAIKAT

2 luku

Säännellyn markkinan ylläpitäminen

1 §

Säännellyn markkinan ylläpitämisen luvanvaraisuus ja muu sallittu toiminta

Pörssi saa *säännellyn* markkinan ylläpitämisen lisäksi ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää, *ylläpitää* raportointipalveluja ja *tarjota* rahoitusvälineiden vaihdantaan ja säilytykseen liittyviä tietojenkäsittely- ja muita palveluja sekä arvopaperi-, johdannais- ja rahoitusmarkkinoiden kehittämiseen liittyviä koulutus- ja tiedotuspalveluja sekä harjoittaa muuta edellä tässä mo-

Voimassa oleva laki

tarkoitettuun toimintaan läheisesti liittyvää toimintaa.

7 §

Toimilupapäätös ja pörssin toiminnan aloittaminen

Mitä sijoituspalvelulain 3 luvun 1 §:n 4 momentissa säädetään toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen yhtiön toimilupahakemuksesta, sovelletaan myös markkinoiden ylläpitäjään.

17 §

Pörssin johdon ajankäyttö

Ehdotus

mentissa tarkoitettuun toimintaan läheisesti liittyvää toimintaa.

7 §

Toimilupapäätös ja pörssin toiminnan aloittaminen

Mitä sijoituspalvelulain 3 luvun 1 §:n 4 momentissa säädetään *sijoituspalveluyrityksen toimilupaa hakevasta yhteisöstä*, sovelletaan myös *pörssin toimilupaa hakevaan osakeyhtiöön*.

17 §

Pörssin johdon ajankäyttö

Pörssin hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja saa pitää samanaikaisesti enintään yhden seuraavista johtotehtävien yhdistelmistä: 1) yhden päätoimisen, toimi- ja palvelussuhteeseen perustuvan hallitusjäsenyyden tai toimitusjohtajuuden ja kahden, muunlaisen hallitusjäsenyyden yhdistelmä; 2) neljä hallituksen jäsenyyttä, joista mikään ei ole päätoimisen toimi- tai palvelussuhteeseen perustuva. Yhdeksi johtotehtäväksi katsotaan hallituksen jäsenyydet tai toimitusjohtajuudet: 1) samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä; ja 2) yrityksissä, joista pörssillä on huomattava omistusosuus.

Finanssivalvonta voi antaa luvan hallituksen jäsenelle ja toimitusjohtajalle vastaanottaa yhden lisjäsenyyden 2 momentissa säädettyjen enimmäismäärien lisäksi, jos se ei vaaranna 1 ja 2 momentissa säädettyjen periaatteiden noudattamista, Finanssivalvonnan on ilmoitettava antamastaan poikkeusluvasta Euroopan arvopaperimarkkinaviiranomaiselle.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei sovelleta, henkilöön, joka on valittu pörssin johtoon valtoin edustajan, hallituksen jäsenyyteen tai toimitusjohtajuuteen asunto-osakeyhtiössä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettussa

Voimassa oleva laki

Ehdotus

keskinäisessä kiinteistöosakeyhtiössä, aatteellisessa tai taloudellisessa yhdistyksessä tai muussa sellaisessa yrityksessä, jonka pääasiallinen tarkoitus on muu kuin voiton tuottaminen osakkeen- tai osuudenomistajille, jos tehtävä ei vaaranna 1 ja 2 momentissa säädettyjen periaatteiden noudattamista.

19 §

19 §

Tilintarkastus ja velvollisuus toimittaa jäsenjennöksiä eräistä asiakirjoista

Tilintarkastus ja velvollisuus toimittaa jäsenjennöksiä eräistä asiakirjoista

Mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:ssä säädetään toimilupavalvottavan ilmoitusvelvollisuudesta, sovelletaan myös pörssin tilintarkastajiin.

(kumotaan 3 mom.)

3 luku

3 luku

Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

1 §

1 §

Säännellyn markkinan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

Säännellyn markkinan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

Pörssin toiminta on järjestettävä sen liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Pörssin on varmistettava toimintaansa liittyvien riskien hallinta ja toimintansa jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

Pörssin toiminta on järjestettävä sen liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Pörssin on varmistettava toimintaansa liittyvien riskien hallinta ja toimintansa jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

Pörssillä on oltava toimintaperiaatteet pörssin toimintaan liittyvien eturistiriitojen tunnistamiseksi, niiden ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi. Toimintaperiaatteissa on otettava erityisesti huomioon eturistiriitilanteet, jotka voivat vaikuttaa pörssin toimintaan tai pörssille 2 §:ssä säädetyn valvontatehtävän luotettavaan hoitamiseen. Tehtävänkuvat on eriytettävä eturistiriitojen ehkäisemiseksi. Pörssillä on lisäksi oltava avoimet ja syrjimättömät säännöt ja menettelyt asianmukaisen ja hyvän kauppatavan mukaisen kaupankäynnin mahdollistamiseksi sekä puolueettomat perusteet toimeksiantojen tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Pörssillä on oltava toimintaperiaatteet pörssin toimintaan liittyvien eturistiriitojen tunnistamiseksi, niiden ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi. Toimintaperiaatteissa on otettava erityisesti huomioon eturistiriitilanteet, jotka voivat vaikuttaa pörssin toimintaan tai pörssille 2 §:ssä säädetyn valvontatehtävän luotettavaan hoitamiseen, mukaan lukien tehtävänkuvien eriyttäminen eturistiriitojen ehkäisemiseksi. Pörssillä on oltava avoimet ja syrjimättömät säännöt ja menettelyt asianmukaisen ja *tasapuolisen* kaupankäynnin *turvaamiseksi* sekä puolueettomat perusteet toimeksiantojen tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Pörssin on varmistettava, että sen käyttä-

Voimassa oleva laki

mät järjestelmät ja menettelytavat turvaavat kaupankäyntijärjestelmän toiminnan luotettavuuden ja jatkuvuuden myös häiriötilanteissa. Pörssin tulee voida varmistaa, että sillä on riittävä kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky, riittävä kapasiteetti toimeksiantojen ja viestien ruuhkahuippujen käsittelyyn ja varmistaa asianmukainen kaupankäynti markkinoiden vakavissa stressiolosuhteissa. Pörssin on testattava säännöllisesti kuormituskokein kaupankäyntijärjestelmän toimintaa edellä kuvattujen vaatimusten täyttämiseksi.

Pörssin hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä sen toimintaan ei sovelleta hallintolakia, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), kielilakia (423/2003) eikä saamen kielilakia (1086/2003). Pörssin hallintoelimen jäsenen tai pörssin palveluksessa olevaan ei tällöin myöskään sovelleta rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään pörssistä, sovelletaan vastaavasti pörssin omistusyhteisöön.

Säännellyn markkinan ylläpitäjä ei saa toteuttaa asiakastoimeksiantoja omaa pääomaa vastaan tai harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä millään ylläpitämällään säännellyllä markkinalla.

2 §

Pörssin valvontatehtävä

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot muille Finanssivalvontaa vastaaville ETA-valtioiden viranomaisille ja Euroopan arvopaperimarkkina-
viranomaiselle. Edellä 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetusta menettelystä ilmoitus on kuitenkin tehtävä vain, jos Finanssivalvonta on vakuuttunut siitä, että kyse on menettelystä, joka on EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen säännösten vastainen.

6 §

Ehdotus

Pörssin on varmistettava, että sen käyttämät järjestelmät ja menettelytavat turvaavat kaupankäyntijärjestelmän toiminnan luotettavuuden ja jatkuvuuden myös häiriötilanteissa. Pörssin on varmistettava, että sillä on riittävä kaupankäyntijärjestelmien häiriönsietokyky, riittävä kapasiteetti toimeksiantojen ja viestien ruuhkahuippujen käsittelyyn ja varmistettava asianmukainen kaupankäynti markkinoiden vakavissa stressiolosuhteissa. Pörssin on testattava säännöllisesti kuormituskokein kaupankäyntijärjestelmän toimintaa edellä kuvattujen vaatimusten täyttämiseksi.

Pörssin hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä sen toimintaan ei sovelleta hallintolakia, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), kielilakia (423/2003) eikä saamen kielilakia (1086/2003). Pörssin johtoon kuuluvaan tai pörssin palveluksessa olevaan ei tällöin myöskään sovelleta rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään pörssistä, sovelletaan vastaavasti pörssin omistusyhteisöön.

Pörssi ei saa toteuttaa asiakastoimeksiantoja omaa pääomaa vastaan tai harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä ylläpitämällään säännellyllä markkinalla.

2 §

Pörssin valvontatehtävä

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot muille Finanssivalvontaa vastaaville ETA-valtioiden viranomaisille ja Euroopan arvopaperimarkkina-
viranomaiselle. Edellä 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetusta menettelystä ilmoitus on kuitenkin tehtävä vain, jos Finanssivalvonta on vakuuttunut siitä, että *menettely on* EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen säännösten vastainen.

6 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Säännellyn markkinan sääntöjen vähimmäissisältö

Pörssin sääntöjen vähimmäissisältö

Pörssin on laadittava ja pidettävä yleisön saatavilla säänneltyä markkinaa koskevat säännöt, jotka sisältävät määräykset vähintään seuraavista asioista:

- 1) miten kaupankäynti tapahtuu;
- 2) miten ja millä perusteilla rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi sekä miten ja millä perusteilla kaupankäynti rahoitusvälineellä voidaan keskeyttää tai lopettaa;
- 3) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille sekä niiden hallinnolle ja hallinto- ja ohjausjärjestelmille tähän lakiin, arvopaperimarkkinalakiin ja niiden nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;

4) miten ja millä perusteilla kaupankäyntiosapuolen oikeudet myönnetään ja peruutetaan;

5) velvoitteet, jotka johtuvat markkinalla toimivien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten henkilökunnalle asetettavista ammatillisista vaatimuksista;

6) millä ehdoilla kaupankäyntiosapuoleksi voidaan hyväksyä muita jäseniä kuin sijoituspalveluyrityksiä ja luottolaitoksia;

7) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia kaupankäyntiosapuolille tähän lakiin ja sen nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;

8) millaisia seuraamuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille ja kaupankäyntiosapuolille voidaan pörssin sääntöjen rikkomisesta määrätä ja miten ne määrätään;

9) jos kaupankäynnin kohteena on johdannaisopimus, sen ehdot;

10) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia kauppojen määrittämiseen ja toteuttamiseen liittyy.

Säännellyt markkinat voivat hyväksyä kaupankäyntiosapuoliksi sijoituspalveluyrityksiä, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoi-

Pörssin on laadittava ja pidettävä yleisön saatavilla säänneltyä markkinaa koskevat säännöt, jotka sisältävät määräykset vähintään seuraavista asioista:

- 1) miten kaupankäynti tapahtuu;
- 2) miten ja millä perusteilla rahoitusväline otetaan kaupankäynnin kohteeksi sekä miten ja millä perusteilla kaupankäynti rahoitusvälineellä voidaan keskeyttää tai lopettaa;
- 3) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille sekä niiden hallinnolle ja hallinto- ja ohjausjärjestelmille tähän lakiin, arvopaperimarkkinalakiin ja niiden nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin, *EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetukseen* sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;

4) miten ja millä perusteilla kaupankäyntiosapuolen oikeudet myönnetään ja peruutetaan;

5) velvoitteet, jotka johtuvat *säännellyllä* markkinalla toimivien *sijoituspalvelun tarjoajien* henkilökunnalle asetettavista ammatillisista vaatimuksista;

6) millä ehdoilla kaupankäyntiosapuoleksi voidaan hyväksyä muita *henkilöitä* kuin sijoituspalveluyrityksiä ja luottolaitoksia;

7) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia kaupankäyntiosapuolille tähän lakiin ja sen nojalla annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sekä pörssin sääntöihin perustuvien velvollisuuksien täyttämiseksi tai muutoin asetetaan;

8) millaisia seuraamuksia arvopaperien liikkeeseenlaskijoille ja kaupankäyntiosapuolille voidaan pörssin sääntöjen rikkomisesta määrätä ja miten ne määrätään;

9) jos kaupankäynnin kohteena on johdannaisopimus, sen ehdot;

10) millaisia vaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia kauppojen määrittämiseen ja toteuttamiseen liittyy.

Säännellyt markkinat voivat hyväksyä kaupankäyntiosapuoliksi *sijoituspalvelulais- sa tarkoitettuja sijoituspalveluyrityksiä ja*

Voimassa oleva laki

mintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU mukaisesti toimiluvan saaneita luottolaitoksia ja muita henkilöitä:

- 1) jotka ovat riittävän hyvämaineisia;
- 2) joilla on riittävät kaupankäyntivalmiudet ja -taidot ja riittävä kokemus;
- 3) joilla on tarvittaessa riittävät organisaatiojärjestelyt; ja
- 4) joilla on hoitamaansa tehtävään nähden riittävät resurssit ottaen huomioon eri rahoitusjärjestelyt, joita säännelty markkina on saattanut ottaa käyttöön liiketoimien asianmukaisen toimituksen takaamiseksi.

13 §

Finanssivalvonnan tehtävät ja ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

 Jos kyse on 11 §:n 4 momentissa tarkoitetusta päätöksestä, Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestä tarvittaessa myös Energiavirastolle.

15 §

Kaupankäyntiosapuolen oikeudet

 Muulle henkilölle, jolla on kotipaikka ETA-valtiossa, on myönnettävä kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos henkilö täyttää pörssin säännöissä asetetut vaatimukset ja henkilön luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta sekä toiminnan järjestämisestä saadun selvityksen perusteella tai muutoin on todennäköistä, ettei henkilön osallistuminen kaupankäyntiin vaaranna kaupankäynnin luotettavuutta. Henkilöllä on lisäksi oltava riittävät taloudelliset ja muut edellytykset täyttää rahoitusvälineiden kaupoista johtuvat

Ehdotus

ulkomaisia ETA-sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuja luottolaitoksia ja ulkomaisia ETA-luottolaitoksia, jotka tarjoavat sijoituspalvelua ja muita henkilöitä:

- 1) jotka ovat riittävän hyvämaineisia;
- 2) joilla on riittävät kaupankäyntivalmiudet ja -taidot ja riittävä kokemus;
- 3) joilla on tarvittaessa riittävät organisaatiojärjestelyt; ja
- 4) joilla on hoitamaansa tehtävään nähden riittävät resurssit ottaen huomioon eri rahoitusjärjestelyt, joita säännelty markkina on saattanut ottaa käyttöön liiketoimien asianmukaisen toimituksen takaamiseksi.

13 §

Finanssivalvonnan tehtävät ja ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

 Jos kyse on 11 §:n 4 momentin *toisessa virkkeessä* tarkoitetusta päätöksestä, Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestä tarvittaessa myös Energiavirastolle.

15 §

Kaupankäyntiosapuolen oikeudet

 Muulle henkilölle, jolla on kotipaikka ETA-valtiossa, *voidaan myöntää* kaupankäyntiosapuolen oikeudet, jos henkilö täyttää pörssin säännöissä asetetut vaatimukset ja henkilön luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta sekä toiminnan järjestämisestä saadun selvityksen perusteella tai muutoin on todennäköistä, ettei henkilön osallistuminen kaupankäyntiin vaaranna kaupankäynnin luotettavuutta. Henkilöllä on lisäksi oltava riittävät taloudelliset ja muut edellytykset täyttää rahoitusvälineiden kaupoista johtuvat

Voimassa oleva laki

Ehdotus

velvollisuutensa.

velvollisuutensa.

17 §

17 §

*Sopimus markkinatakauksesta**Sopimus markkinatakauksesta*

Pörssin on laadittava kirjallinen sopimus markkinatakauksesta markkinatakausstrategiaa säännellyllä markkinalla toteuttavan kaupankäyntiosapuolen kanssa. Pörssin on huolehdittava, että riittävän monet kaupankäyntiosapuolet voivat tulla sopimuksen osapuoleksi, jos tämä on perusteltua kaupankäynnin luonne ja laajuus huomioon ottaen.

Pörssin on laadittava kirjallinen sopimus markkinatakauksesta, *johon kunkin* markkinatakausstrategiaa säännellyllä markkinalla toteuttavan *sijoituspalvelun tarjoajan tulee sitoutua*. Pörssin on huolehdittava, että *sillä on markkinatakausjärjestelmä, johon osallistuu riittävä määrä sijoituspalvelun tarjoajia ottaen huomioon kaupankäynnin luonne ja laajuus*.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa on sovittava ainakin:

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa on sovittava ainakin:

1) sitovista hintatarjouksista;

1) *velvoitteesta antaa sitovia hintatarjouksia kilpailukykyisin hinnoin;*

2) likviditeetin tarjoamisesta ja muista pörssin järjestelmään osallistumiseen liittyvistä velvoitteista;

2) likviditeetin tarjoamisesta ja muista pörssin järjestelmään osallistumiseen liittyvistä velvoitteista;

3) mahdollisista hinnanalennuksesta tai muista kannustimista likviditeetin tarjoamiseksi sekä muista pörssin järjestelmään osallistumiseen liittyvistä oikeuksista.

3) mahdollisista hinnanalennuksesta tai muista kannustimista likviditeetin tarjoamiseksi sekä muista *markkinatakaukseen osallistumiseen liittyvistä oikeuksista*.

Pörssin on valvottava, että sijoituspalveluyritys noudattaa tässä pykälässä tarkoitettua sopimusta.

Pörssin on valvottava, että *kaupankäyntiosapuoli* noudattaa tässä pykälässä tarkoitettua sopimusta.

Pörssin on toimitettava tieto sopimuksen sisällöstä ja tarvittavat muut tiedot Finanssivalvonnalle ilman aiheetonta viivytystä.

Pörssin on toimitettava *Finanssivalvonnalle* tieto sopimuksen sisällöstä ja muut sen *pyytämät tiedot* ilman aiheetonta viivytystä.

18 §

18 §

*Algoritminen kaupankäynti**Algoritminen kaupankäynti*

Pörssillä on oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja *sisäiset* menettelytavat, joilla:

Pörssillä on oltava käytössään tehokkaat järjestelmät ja *menettelytavat, sen varmistamiseksi, että algoritminen kaupankäynti ei aiheuta tai ole omiaan aiheuttamaan tavanomaisesta poikkeavia kaupankäyntiolosuhteita ja että pörssi voi käsitellä kaikkia algoritmista kaupankäynnistä aiheutuneita tavanomaisesta poikkeavia kaupankäyntiolosuhteita*. Pörssin järjestelmien ja menettelytapojen tulee sisältää:

1) varmistetaan, että pörssin kaupankäyn-

1) *velvoite kaupankäyntiosapuolille testata*

Voimassa oleva laki

tiosapuolet testaavat algoritmista kaupankäyntiä;

2) ehkäistään ja hallinnoidaan algoritmisten kaupankäyntijärjestelmien aiheuttamaa tavanomaisesta poikkeavaa kaupankäyntiä.

Pörssin on varmistettava, että säännöt sen konosalipalveluista ovat avoimia, tasapuolisia ja syrjimättömiä.

Pörssin on huolehdittava siitä, että se pystyy tunnistamaan kaupankäyntiosapuolten algoritmisella kaupankäynnillä tuotetut toimeksiannot, niiden luomiseen käytetyt algoritmit ja toimeksiannoista *asianmukaisesti* vastaavat henkilöt. Pörssin on annettava tiedot Finanssivalvonnalle pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä.

19 §

Suora sähköinen pääsy markkinapaikalle

Pörssi voi sallia, että kaupankäyntiosapuolena oleva sijoituspalveluyritys tai luottolaitos tarjoaa suoran sähköisen pääsyn asiakkaalle. Suoralla sähköisellä markkinoillepääsällä tarkoitetaan järjestelyä, jossa kaupankäyntiosapuoli antaa asiakkaalle luvan käyttää sen kaupankäyntikoodia siten, että asiakas voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan.

Pörssin on huolehdittava siitä, että asiakasiin, joilla on suora sähköinen pääsy sen järjestelmiin, sovelletaan asianmukaisia vaatimuksia.

Pörssin kaupankäyntiosapuoli vastaa suoraa sähköistä pääsyä käyttäneen asiakkaansa toimeksiannosta ja kaupasta.

Pörssillä on oltava järjestelmä ja sisäiset menettelytavat, joilla se pystyy erottamaan ja tarvittaessa lopettamaan suoraa sähköistä pääsyä käyttävän henkilön toimeksiannot tai

Ehdotus

algoritmejaan pörssin tarjoamassa testausympäristössä;

2) *järjestelmä, jolla pörssi voi rajoittaa kaupankäyntiosapuolen järjestelmään kirjaamien toteutumattomien tarjousten suhteellista osuutta;*

3) *järjestelmä, jolla pörssi voi hallinnoida pienintä mahdollista hinnanmuutosväliä.*

Pörssin on varmistettava, että *sen toimintaperiaatteet* konosalipalveluista ovat avoimia, tasapuolisia ja syrjimättömiä.

Pörssin on huolehdittava siitä, että se pystyy tunnistamaan kaupankäyntiosapuolten algoritmisella kaupankäynnillä tuotetut toimeksiannot, niiden luomiseen käytetyt algoritmit ja toimeksiannoista vastaavat henkilöt. Pörssin on annettava tiedot Finanssivalvonnalle pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä.

19 §

Suora sähköinen markkinoillepääsy

Pörssi voi sallia, että kaupankäyntiosapuolena oleva *sijoituspalvelun tarjoaja* tarjoaa suoran sähköisen *markkinoillepääsyn asiakkaalleen*. Suoralla sähköisellä markkinoillepääsällä tarkoitetaan järjestelyä, jossa kaupankäyntiosapuoli antaa asiakkaalle luvan käyttää sen *kaupankäyntitunnusta* siten, että asiakas voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan.

Pörssin on huolehdittava siitä, että *kaupankäyntiosapuoli arvioi asiakkaidensa sopivuutta 1 momentissa tarkoitettun järjestelyn käyttämiseen.*

Kaupankäyntiosapuoli vastaa suoraa sähköistä *markkinoillepääsyä* käyttäneen asiakkaansa *toimeksiannoista ja kaupoista.*

Pörssin on asetettava asianmukaiset vaatimukset sähköisellä markkinoillepääsällä toteutettavan kaupankäynnin riskinhallintamenetelmille ja raja-arvoille. Pörssillä on oltava *järjestelmät ja menettelytavat*, joilla se pystyy erottamaan ja tarvittaessa lopettamaan suoraa sähköistä *markkinoillepääsyä* käyttävän henkilön toimeksiannot tai kaupankäynnin ja joilla se *voi keskeyttää tai lo-*

Voimassa oleva laki

kaupankäynnin ja joilla se keskeyttää tai lopettaa kaupankäyntiosapuolen tarjoaman suoran sähköisen pääsyn, jos kaupankäyntiosapuoli tai sen asiakas ei noudata, mitä tässä pykälässä säädetään.

21 §

Liiketoimintakellojen yhdenmukaistaminen

Kaikkien kauppapaikkojen ja niiden kaupankäyntiosapuolten on tahdistettava yhdenmukaiseksi liiketoimintakellot, joita käyttämällä tallennetaan raportoitavien tapahtumien päiväys ja kellonaika.

22 §

Kaupankäynnin lyhytaikainen keskeyttäminen

Pörssillä on oltava järjestelmä ja sisäiset menettelytavat kaupankäynnin merkittävien toimintahäiriöiden välttämiseksi, jotka ovat riittävät:

1) kaupankäynnin pysäyttämiseen tai rajoittamiseen väliaikaisesti, jos rahoitusvälineen hinta muuttuu merkittävästi lyhyessä ajassa säännellyllä markkinalla tai siihen liittyvällä markkinalla;

2) kaupankäynnin tai muun liiketoimen peruuttamiseen, muuttamiseen tai korjaamiseen.

Pörssin on varmistettava, että kaupankäynnin pysäyttämisen tekijät luokitellaan tavalla, jossa otetaan huomioon:

- 1) omaisuuserien likviditeetti;
- 2) markkinamallin luonne;
- 3) markkinamallin käyttäjien laji.

Pörssin on ilmoitettava pysäyttämisen tekijät ja niiden olennaiset muutokset Finanssivalvonnalle ilman aiheetonta viivytystä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava tiedot edelleen Euroopan arvopaperimarkkinavi-

Ehdotus

pettaa kaupankäyntiosapuolen tarjoaman suoran sähköisen *markkinoillepääsyn*, jos kaupankäyntiosapuoli tai sen asiakas ei noudata, mitä tässä pykälässä säädetään.

21 §

Liiketoimintakellojen yhdenmukaistaminen

Pörssin ja sen kaupankäyntiosapuolten on tahdistettava yhdenmukaiseksi liiketoimintakellot, joita käyttämällä tallennetaan raportoitavien tapahtumien päiväys ja kellonaika.

Mitä tässä säädetään pörssin ja sen kaupankäyntiosapuolten liiketoimintakellojen yhdenmukaistamisesta, sovelletaan myös 5 ja 6 luvussa tarkoitettuihin kauppapaikkoihin.

22 §

Rahoitusvälineen kaupankäynnin lyhytaikainen keskeyttäminen

Pörssillä on oltava järjestelmä ja sisäiset menettelytavat kaupankäynnin merkittävien toimintahäiriöiden välttämiseksi, jotka ovat riittävät:

1) kaupankäynnin *keskeyttämiseen* tai rajoittamiseen *lyhytaikaisesti*, jos rahoitusvälineen hinta muuttuu merkittävästi lyhyessä ajassa säännellyllä markkinalla tai siihen liittyvällä markkinalla;

2) kaupankäynnin tai muun liiketoimen peruuttamiseen, muuttamiseen tai korjaamiseen.

Pörssin on varmistettava, että kaupankäynnin *lyhytaikaisen keskeyttämisen raja-arvot määritellään* tavalla, jossa otetaan huomioon:

- 1) *rahoitusvälineen* likviditeetti;
- 2) markkinamallin luonne;
- 3) markkinamallin käyttäjien laji.

Pörssin on ilmoitettava *lyhytaikaisen keskeyttämisen raja-arvot* ja niiden olennaiset muutokset Finanssivalvonnalle ilman aiheetonta viivytystä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava tiedot edelleen Euroopan arvopa-

Voimassa oleva laki

ranomaiselle.

Pörssin on ilmoitettava kaupankäynnin keskeytyksestä Finanssivalvonnalle, jos pörssi on likviditeetillä mitattuna olennainen säännelty markkina kyseiselle rahoitusvälineelle. Finanssivalvonnan tulee ilmoittaa keskeytyksestä toimivaltaisille viranomaisille.

23 §

Tarjousten hylkääminen

Pörssillä on oltava järjestelmät ja menettelytavat hylätä tarjous, joka ylittää ennalta määritellyt kauppojen määrät ja hintojen raja-arvot tai on selvästi virheellinen.

26 §

Positiolimiitit ja hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonta

Pörssillä on oltava asianmukaiset järjestelmät ja järjestelyt, jotka mahdollistavat hyödykejohdannaisilla sekä päästöoikeuksilla ja niiden johdannaisilla tapahtuvan kaupankäynnin rajoittamisen ja tällaista kaupankäyntiä koskevien tietojen saannin kaupankäyntiosapuolilta sekä kaupankäynnin hoidon valvonnan avoimilla ja syrjimättömillä perusteilla.

Pörssi voi vaatia kaupankäyntiosapuolta vähentämään positiota kaupankäynnin kohteena olevassa rahoitusvälineessä tilapäisesti tai pysyvästi sekä sulkemaan positiota rahoitusvälineissä taikka myymään rahoitusvälineitä etukäteen sovitulla hinnalla ja etukäteen sovitun määrän likviditeetin lisäämiseksi markkinalle.

Jos kaupankäyntiosapuoli ei noudata edellä 2 momentissa tarkoitettua pörssin vaatimusta, voi pörssi toteuttaa momentissa tarkoitettua välttämättömät toimenpiteet kaupankäyntiosapuolen lukuun.

Ehdotus

perimarkkinaviranomaiselle.

Pörssin on ilmoitettava kaupankäynnin keskeytyksestä Finanssivalvonnalle, jos pörssi on likviditeetillä mitattuna olennainen säännelty markkina kyseiselle rahoitusvälineelle. Finanssivalvonnan tulee ilmoittaa keskeytyksestä *tarvittaessa muille* toimivaltaisille viranomaisille.

23 §

Tarjousten hylkääminen

Pörssillä on oltava järjestelmät ja menettelytavat *tarjousten hylkäämiseksi, jos tarjous ylittää ennalta määritellyt määriä ja hintoja* koskevat raja-arvot tai on selvästi virheellinen.

26 §

Hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonta

Pörssillä on *oltava avoimet ja syrjimättömät* järjestelmät ja *menettelyt, joilla se valvoo* hyödykejohdannaisilla sekä päästöoikeuksilla ja niiden johdannaisilla *kauppaa käyvien positiota*. Pörssin on *otettava valvonnassaan huomioon kauppaa käyvien henkilöiden ja markkinaosapuolten luonne ja se, miten ne käyttävät kaupankäynnin kohteeksi otettuja sopimuksia*. Pörssillä on *oikeus saada johdannaisposition haltijalta kaikki valvonnassa tarvitsemansa tiedot*.

Pörssi voi vaatia *johdannaisposition haltijaa pienentämään positiotaan* tilapäisesti tai pysyvästi sekä *tarvittaessa sulkemaan position*.

Jos kaupankäyntiosapuoli ei noudata edellä 2 momentissa tarkoitettua pörssin vaatimusta, voi pörssi toteuttaa välttämättömät toimenpiteet johdannaisposition haltijan lukuun.

Pörssi voi tarvittaessa suuren tai määräävän position vaikutuksen lieventämiseksi

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Pörssin on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä ja järjestelyjä koskevat riittävät tiedot.

velvoittaa johdannaisposition haltijaa tarjoamaan väliaikaisesti etukäteen sovitulla hinnalla ja etukäteen sovitun määrän likvideettiä sen lisäämiseksi markkinalla.

Pörssin on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä ja menettelytapoja koskevat riittävät tiedot.

31 §

31 §

*Pörssin sisäpiirirekisteri**Pörssin sisäpiirirekisteri*

Pörssin on pidettävä 30 §:ssä tarkoitetuista sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*pörssin sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 29 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun vajaa-valtaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa momentissa tarkoitettut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

Pörssin on pidettävä 30 §:ssä tarkoitetuista sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*pörssin sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 30 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun vajaa-valtaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa momentissa tarkoitettut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

33 §

33 §

*Ilmoitukset muille ETA-valtioille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle**Ilmoitukset muille ETA-valtioille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle*

Finanssivalvonnan on vähintään kerran vuodessa toimitettava rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin mukaisesti säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia osakkeita koskevat laskelmat ja tiedot Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

(kumotaan 2 mom.)

4 luku

4 luku

Ulkomaisen pörssin toiminta Suomessa**Ulkomaisen pörssin toiminta Suomessa**

6 §

(kumotaan 6 §)

Kaupankäynnin järjestäjä, joka ylläpitää monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää vastaavaa kaupankäyntiä kolmannessa maassa

Mitä 2—5 §:ssä säädetään kolmannen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

maan pörssistä, kolmannen maan pörssin lupahakemuksesta, luvan myöntämisestä kolmannen maan pörssille sekä luvan peruuttamisesta ja toiminnan keskeyttämisestä, sovelletaan vastaavasti kaupankäynnin järjestäjään, joka ylläpitää monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää vastaavaa kaupankäyntiä kolmannessa maassa.

5 luku

Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset

1 §

Oikeus ylläpitää monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää voivat ylläpitää tämän luvun mukaisesti vain pörssi, sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys ja *kolmannen maan yrityksen sivuliike sekä* luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitos ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike, joka ylläpitää Suomessa monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää.

Mitä 3 luvun 12—14, 16, 22, 26 ja 27 §:ssä säädetään pörssistä tai säännelystä markkinasta, koskee myös monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää sekä niiden ylläpitäjiä.

Mitä 2 luvun 15—18 §:ssä säädetään pörssistä sekä sen hallintoelimen jäsenestä ja palveluksessa olevasta, koskee vastaavasti monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää sekä sen hallintoelimen jäsentä ja palveluksessa olevaa monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän hoitaessa sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä.

Mitä 3 luvun 3 §:ssä säädetään rikkomuksista ilmoittamisesta, koskee myös monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.

Sen lisäksi, mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2—5 momentissa, 5 §:n 1 momen-

5 luku

Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset

1 §

Oikeus ylläpitää monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää voivat ylläpitää tämän luvun mukaisesti vain pörssi, sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottolaitos ja kolmannen maan yrityksen sivuliike.

Mitä 3 luvun 11—13, 16, 21, 22, 26 ja 27 §:ssä säädetään pörssistä tai säännelystä markkinasta, koskee myös monenkeskistä ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää sekä *monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.*

Mitä 2 luvun 15—18 §:ssä säädetään pörssistä sekä sen johtoon kuuluvasta, koskee vastaavasti monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää sekä *sen johtoon kuuluvaa.*

Mitä 3 luvun 3 §:ssä säädetään rikkomuksista ilmoittamisesta, koskee myös monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.

Mitä sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2—5 momentissa, 5 §:n 1 momentissa, 7 §:n 1,

Voimassa oleva laki

tissa, 7 §:n 1, 3 ja 4 momenteissa, 10 §:n 3 momentissa, 7 a luvussa, 9 luvun 1 ja 4 §:ssä ja 4 a §:n 3 momentissa sekä 10 luvun 11 ja 12 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestämisestä, koskee myös monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän toiminnassa ja monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä toimittaessa ei saa menetellä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 2 §:ssä säädetyn hyvän arvopaperimarkkinatavan vastaisesti.

10 §

Positiolimiitit ja hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonta

Mitä 3 luvun 26 §:ssä säädetään *positioli-miiteistä* ja hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonnasta, sovelletaan myös monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjään.

11 §

Kaupankäynnin keskeyttäminen, lopettaminen ja kieltäminen

Monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen ja markkinoiden ylläpitäjän on noudatettava viipymättä Finanssivalvonnan tämän lain 3 luvun 13 §:n mukaisesti antamia ohjeita rahoitusvälineen kaupankäynnin keskeyttämisestä tai lopettamisesta.

15 §

Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle antamansa toimilupa monenkeskisen tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiseen ja Euroopan arvopaperimarkkina-

Ehdotus

3 ja 4 momenteissa, 9 §:n 3 momentissa, 7 a luvussa, 9 luvun 1 ja 4 §:ssä ja 4 a §:n 3 momentissa sekä 10 luvun 11 ja 12 §:ssä säädetään sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestämisestä, koskee myös monenkeskisen ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjää.

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän toiminnassa ja monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä toimittaessa ei saa menetellä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 2 §:ssä säädetyn hyvän arvopaperimarkkinatavan vastaisesti.

10 §

Hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonta

Mitä 3 luvun 26 §:ssä säädetään hyödykejohdannaispositioiden hoidon valvonnasta, sovelletaan myös monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjään.

11 §

Kaupankäynnin keskeyttäminen, lopettaminen ja kieltäminen

(kumotaan 2 mom.)

15 §

Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle antamansa toimilupa monenkeskisen tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiseen ja Euroopan arvopaperimarkkina-

Voimassa oleva laki

viranomaisen pyynnöstä 3 luvun 3 §:n perusteella valvonnassaan saamansa tiedot.

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 3 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettulle henkilölle. Mää

19 §

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen

Monenkeskistä kaupankäyntiä järjestävän sijoituspalveluyrityksen ja markkinoiden ylläpitäjän on sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2—5 momentissa, 5 §:n 1 momentissa, 7 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 10 §:n 3 momentissa, 7 a luvun ja 9 luvun 1 ja 4 §:ssä ja 4 a §:n 3 momentissa sekä 10 luvun 11 ja 12 §:ssä säädetyn ja tässä laissa säädettyjen vaatimusten täyttämisen lisäksi otettava käyttöön ja pantava täytäntöön syrjimättömät säännöt järjestelmässä tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista varten.

20 §

Toiminnan luotettavuus

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävällä sijoituspalveluyrityksen ja markkinoiden ylläpitäjän tulee varmistua siitä, että sillä on:

1) riittävät valmiudet hallita siihen kohdistuvia riskejä, panna täytäntöön asianmukaiset järjestelyt ja järjestelmät kaikkien sen yl-

Ehdotus

viranomaisen pyynnöstä 14 §:n perusteella valvonnassaan saamansa tiedot.

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 3 luvun 15 §:n 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaita.

19 §

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän on sijoituspalvelulain 7 luvun 2 §:n 2—5 momentissa, 5 §:n 1 momentissa, 7 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 9 §:n 3 momentissa, 7 a luvun ja 9 luvun 1 ja 4 §:ssä ja 4 a §:n 3 momentissa sekä 10 luvun 11 ja 12 §:ssä säädetyn ja tässä laissa säädettyjen vaatimusten täyttämisen lisäksi otettava käyttöön ja pantava täytäntöön syrjimättömät säännöt järjestelmässä tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista varten.

20 §

Toiminnan luotettavuus

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee varmistua siitä, että sillä on:

1) riittävät valmiudet hallita siihen kohdistuvia riskejä, panna täytäntöön asianmukaiset järjestelyt ja järjestelmät kaikkien sen yl-

Voimassa oleva laki

läpitoon kohdistuvien merkittävien riskien havaitsemiseksi ja toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä tällaisten riskien lieventämiseksi;

2) toimivat järjestelyt, joilla helpotetaan sen järjestelmien välityksellä toteutettujen liiketoimien tehokasta ja oikea-aikaista loppuunsaattamista; ja

3) käytettävissään toimilupaa myönnettäessä ja sen jälkeen jatkuvasti riittävät taloudelliset resurssit, joilla helpotetaan sen asianmukaista toimintaa, ottaen huomioon markkinoilla toteutettujen liiketoimien luonne ja suuruus sekä siihen kohdistuvien riskien lajit ja suuruus.

21 §

Asiakastoimeksiannot

Monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä ei saa toteuttaa asiakastoimeksiantoja omaa pääomaa vastaan tai harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä.

22 §

Kielto toteuttaa kauppvoja omaan tai samaan konserniin kuuluvan yhteisön lukuun

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske kuitenkaan kauppaa omaan lukuun, päämiesten toimeksiantoja vastaan täsmäytettyinä kauppana, jos siihen on päämiehen suostumus eikä kaupan kohteena ole johdannainen, jota koskee OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 5 artiklassa tarkoitettu selvitysvelvollisuus.

23 §

Päämiesten toimeksiantoja vastaan täsmäytettyjen kauppvojen sallimista koskeva

Ehdotus

läpitoon kohdistuvien merkittävien riskien havaitsemiseksi ja toteuttaa tehokkaita toimenpiteitä tällaisten riskien lieventämiseksi;

2) toimivat järjestelyt, joilla helpotetaan sen järjestelmien välityksellä toteutettujen liiketoimien tehokasta ja oikea-aikaista loppuunsaattamista; ja

3) käytettävissään toimilupaa myönnettäessä ja sen jälkeen jatkuvasti riittävät taloudelliset resurssit, joilla helpotetaan sen asianmukaista toimintaa, ottaen huomioon markkinoilla toteutettujen liiketoimien luonne ja suuruus sekä siihen kohdistuvien riskien lajit ja suuruus.

21 §

Asiakastoimeksiannot

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä ei saa toteuttaa asiakastoimeksiantoja omaa pääomaa vastaan tai harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä.

22 §

Kielto toteuttaa kauppvoja omaan tai samaan konserniin kuuluvan yhteisön lukuun

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske kuitenkaan kauppaa omaan lukuun, päämiesten toimeksiantoja vastaan täsmäytettyinä kauppana, jos siihen on päämiehen suostumus eikä kaupan kohteena ole johdannainen, jota koskee OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 5 artiklassa tarkoitettu *määritysvelvollisuus*.

23 §

Päämiesten toimeksiantoja vastaan täsmäytettyjen kauppvojen sallimista koskeva

*Voimassa oleva laki**Ehdotus**rajoitus**rajoitus*

Organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä saa toteuttaa kaupan täsmäytettynä kauppana päämiesten toimeksiantoja vastaan vain rahoitusvälineillä, jotka voivat tämän lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdan määritelmän mukaan olla kaupankäynnin kohteena organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä ja ainoastaan toimeksiannon antaneen päämiehen suostumuksella.

Organisoidun kaupankäynnin järjestäjä saa toteuttaa kaupan täsmäytettynä kauppana päämiesten toimeksiantoja vastaan vain rahoitusvälineillä, jotka voivat tämän lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdan määritelmän mukaan olla kaupankäynnin kohteena organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä ja ainoastaan toimeksiannon antaneen päämiehen suostumuksella.

24 §

24 §

*Organisoidun kaupankäynnin ja kaupan sisäisen toteuttamisen erillisuus**Organisoidun kaupankäynnin ja kaupan sisäisen toteuttamisen erillisuus*

Sama oikeushenkilö ei saa toimia sekä organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjänä että kauppojen sisäisenä toteuttajana. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla kauppojen sisäiseen toteuttajaan yhteyttä, joka mahdollistaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän toimeksiantojen ja kauppojen sisäisen toteuttajan toimeksiantojen tai hintatarjousten vuorovaikutuksen. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla toiseen organisoituun kaupankäyntijärjestelmään yhteyttä, joka mahdollistaa eri organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien toimeksiantojen vuorovaikutuksen.

Sama oikeushenkilö ei saa toimia sekä organisoidun kaupankäynnin järjestäjänä että kauppojen sisäisenä toteuttajana. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla kauppojen sisäiseen toteuttajaan yhteyttä, joka mahdollistaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän toimeksiantojen ja kauppojen sisäisen toteuttajan toimeksiantojen tai hintatarjousten vuorovaikutuksen. Organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä ei saa olla toiseen organisoituun kaupankäyntijärjestelmään yhteyttä, joka mahdollistaa eri organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien toimeksiantojen vuorovaikutuksen.

26 §

26 §

*Toimeksiantojen toteuttamisen harkinnanvairaus**Toimeksiantojen toteuttamisen harkinnanvairaus*

Organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä voi asiakastoimeksiantoja täsmäyttävän järjestelmän osalta päättää, haluaako se täsmäyttää järjestelmässä vähintään kaksi toimeksiantoa ja milloin ja kuinka suuren määrän se täsmäyttää niitä. Edellä olevien 22—25 §:n mukaisesti organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävä sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä voi muilla kuin oman pääoman ehtoisilla rahoitusvälineillä liiketoimia järjestävän jär-

Organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi asiakastoimeksiantoja täsmäyttävän järjestelmän osalta päättää, haluaako se täsmäyttää järjestelmässä vähintään kaksi toimeksiantoa ja milloin ja kuinka suuren määrän se täsmäyttää niitä. Edellä olevien 22—25 §:n mukaisesti organisoitua kaupankäynnin järjestäjä voi muilla kuin oman pääoman ehtoisilla rahoitusvälineillä liiketoimia järjestävän järjestelmän osalta helpottaa asiakkaiden välisiä neuvotteluja saat- taakseen yhteen vähintään kaksi mahdolli-

Voimassa oleva laki

jestelmän osalta helpottaa asiakkaiden välistä neuvotteluja saattaakseen yhteen vähintään kaksi mahdollisesti yhteensopivaa liiketoimeen kohdistuvaa kaupankäynti-intressiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 22 §:n 3 momentin soveltamista.

27 §

Ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle

Toimivaltainen viranomainen voi edellyttää, että joko silloin, kun sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä hakee toimilupaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiseen, tai tapauskohtaisesti annetaan yksityiskohtainen selvitys siitä, miksi järjestelmä ei vastaa säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai kauppojen sisäistä toteuttajaa eikä voi toimia sellaisena, sekä yksityiskohtainen kuvaus siitä, miten harkintavaltaa käytetään erityisesti silloin, kun organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä annettu toimeksianto voidaan peruuttaa, ja milloin ja miten organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä täsmäytetään vähintään kaksi asiakastoi-
meksiänto. Lisäksi organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävän sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot, joissa selvitetään sen päämiehen lukuun täsmäytetyn kaupankäynnin käyttö. Toimivaltaisen viranomaisen on valvottava, miten sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä, varmistaakseen, että se täyttää edelleen tällaisen kaupankäynnin määritelmän ja että sen harjoittama päämiehen lukuun täsmäytetty kaupankäynti ei aiheuta eturistiriitoja sijoituspalveluyrityksen tai markkinoiden ylläpitäjän ja sen asiakkaiden välillä

6 luku

Pk-yritysten kasvumarkkina

1 §

Ehdotus

sesti yhteensopivaa liiketoimeen kohdistuvaa kaupankäynti-intressiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 22 §:n 3 momentin soveltamista.

27 §

Ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle

Toimivaltainen viranomainen voi edellyttää, että joko silloin, kun *sijoituspalvelun tarjoaja* tai markkinoiden ylläpitäjä hakee toimilupaa organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitämiseen, tai tapauskohtaisesti annetaan yksityiskohtainen selvitys siitä, miksi järjestelmä ei vastaa säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää tai kauppojen sisäistä toteuttajaa eikä voi toimia sellaisena, sekä yksityiskohtainen kuvaus siitä, miten harkintavaltaa käytetään erityisesti silloin, kun organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä annettu toimeksianto voidaan peruuttaa, ja milloin ja miten organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä täsmäytetään vähintään kaksi asiakastoi-
meksiänto. Lisäksi *organisoidun kaupankäynnin järjestäjän* on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot, joissa selvitetään sen päämiehen lukuun täsmäytetyn kaupankäynnin käyttö. Toimivaltaisen viranomaisen on valvottava, miten *organisoidun kaupankäynnin järjestäjä* harjoittaa päämiehen lukuun täsmäytettyä kaupankäyntiä, varmistaakseen, että se täyttää edelleen tällaisen kaupankäynnin määritelmän ja että sen harjoittama päämiehen lukuun täsmäytetty kaupankäynti ei aiheuta eturistiriitoja *organisoidun kaupankäynnin järjestäjän* ja sen asiakkaiden välillä.

6 luku

Pk-yritysten kasvumarkkina

1 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Pk-yritysten kasvumarkkinan rekisteröinti**Pk-yritysten kasvumarkkinan rekisteröinti*

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi pyytää Finanssivalvonnalta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän rekisteröimistä pk-yritysten kasvumarkkinaksi.

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi pyytää Finanssivalvonnalta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän *tai sen osan* rekisteröimistä pk-yritysten kasvumarkkinaksi.

7 luku

7 luku

Rahoitusvälineiden kaupankäynnin läpinäkyvyysvaatimukset**Rahoitusvälineiden kaupankäynnin läpinäkyvyysvaatimukset**

1 §

1 §

*EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus**EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus*

Tämän luvun säännösten ohella rahoitusvälineiden läpinäkyvyysvaatimuksista säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen II—IV osastoissa.

Tämän luvun säännösten ohella rahoitusvälineiden läpinäkyvyysvaatimuksista säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen II—III osastoissa.

3 §

3 §

*Kauppojen sisäisen toteuttamisen keskeyttäminen ja kieltäminen**Kauppojen sisäisen toteuttamisen keskeyttäminen ja kieltäminen*

Jos Finanssivalvonta on vahvistanut 3 luvun 11 §:n 6 momentin mukaisesti pörssin tekemän rahoitusvälinettä koskevan kaupankäynnin keskeytyspäätöksen tai määrännyt 2 luvun 31 §:n 6 momentin mukaisesti pörssin keskeyttämään kaupankäynnin rahoitusvälineellä ja rahoitusväline on sisäisen toteuttamisen kohteena, sisäisen toteuttajan on keskeytettävä sisäinen toteuttaminen kyseisellä rahoitusvälineellä.

Jos Finanssivalvonta on vahvistanut 3 luvun 11 §:n 6 momentin mukaisesti pörssin tekemän rahoitusvälinettä koskevan kaupankäynnin keskeytyspäätöksen tai määrännyt 3 luvun 11 §:n 5 momentin mukaisesti pörssin keskeyttämään kaupankäynnin rahoitusvälineellä ja rahoitusväline on sisäisen toteuttamisen kohteena, sisäisen toteuttajan on keskeytettävä *kaupankäynti* kyseisellä rahoitusvälineellä.

5 §

5 §

*Kauppapaikan toimeksiannon toteutus**Kauppapaikan toimeksiannon toteutus*

Sen jälkeen, kun toimeksianto on toteutettu asiakkaan lukuun, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle, missä toi-

Sen jälkeen, kun toimeksianto on toteutettu asiakkaan lukuun, *sijoituspalvelun tarjoajan* on ilmoitettava asiakkaalle, missä toi-

Voimassa oleva laki

meksianto toteutettiin. Säännönmukaisesti annettaviin tietoihin on sisällyttävä yksityiskohtaiset tiedot toteuttamisen hinnasta, kustannuksista, nopeudesta ja todennäköisyydestä yksittäisten rahoitusvälineiden osalta.

6 §

Hyödykejohdannaisia ja päästöoikeuksia koskevat tiedot

Pörssin, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on 7 §:ssä säädetyn luokittelun mukaisesti julkistettava yleisölle viikoittain tiedot ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten tai päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten kokonaispositioista. Tässä momentissa tarkoitetut tiedot on lisäksi toimitettava Finanssivallvonnalle ja Euroopan arvopaperimarkkina-*viranomaiselle*.

Edellä 1 momentissa luetellut tiedot on julkistettava ja annettava viranomaisille tiedoksi ainoastaan, jos sekä henkilöiden määrä että heidän avoimet positionsa ylittävät komission delegoidussa asetuksessa säädetty vähimmäiskynnyksarvot.

Pörssin, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on toimitettava Finanssivallvonnalle päivittäin täydellinen erittely ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten, päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten positioista, joita kullakin jäsenellä, kaupankäyntiosapuolella, asiakkaalla ja näiden asiakkaalla on kyseisessä kauppapaikassa.

Säänneltyjen markkinoiden ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien *jäsenten tai kaupankäyntiosapuolten ja organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien* asiakkaiden tulee ilmoittaa kauppapaikkaa ylläpitävälle sijoituspalveluyritykselle tai markkinoiden

Ehdotus

meksianto toteutettiin. Säännönmukaisesti annettaviin tietoihin on sisällyttävä yksityiskohtaiset tiedot toteuttamisen hinnasta, kustannuksista, nopeudesta ja todennäköisyydestä yksittäisten rahoitusvälineiden osalta.

6 §

Hyödykejohdannaisia ja päästöoikeuksia koskevat tiedot

Pörssin, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on 7 §:ssä säädetyn luokittelun mukaisesti julkistettava yleisölle viikoittain tiedot ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten ja päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten kokonaispositioista. Tässä momentissa tarkoitetut tiedot on lisäksi toimitettava Finanssivallvonnalle ja Euroopan arvopaperimarkkina-*viranomaiselle*.

Edellä 1 momentissa luetellut tiedot on julkistettava ja annettava viranomaisille tiedoksi ainoastaan, jos sekä henkilöiden määrä että heidän avoimet positionsa ylittävät *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta annettun komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/565 83 artiklassa* säädetty vähimmäiskynnyksarvot.

Pörssin, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on toimitettava Finanssivallvonnalle päivittäin täydellinen erittely ylläpitämänsä kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten, päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten positioista, joita kullakin jäsenellä, kaupankäyntiosapuolella, asiakkaalla ja näiden asiakkaalla on kyseisessä kauppapaikassa.

Säänneltyjen markkinoiden ja monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien *kaupankäyntiosapuolten ja organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien* asiakkaiden tulee ilmoittaa kauppapaikkaa ylläpitävälle *sijoituspal-*

Voimassa oleva laki

ylläpitäjälle vähintään päivittäin yksityiskohtaiset tiedot positioista, jotka ovat niiden hallussa kyseisessä kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevien sopimusten kautta, sekä positioista, joita pitävät hallussaan niiden asiakkaat ja näiden asiakkaiden asiakkaat aina loppuasiakkaaseen saakka.

Sijoituspalveluyrityksen, joka käy kaupaa hyödykejohtannaisilla, päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla kauppapaikan ulkopuolella, on toimitettava kauppapaikan toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle keskusviranomaiselle päivittäin täydellinen erittely omista hyödykejohtannaispositioistaan, päästöoikeuspositioistaan sekä niiden johdannaisiin ja niitä taloudelliselta kannalta vastaaviin OTC-sopimuksiin liittyvistä positioistaan, kuten myös positioista, joita pitävät hallussaan niiden asiakkaat ja näiden asiakkaiden asiakkaat aina loppuasiakkaaseen saakka.

9 luku

Raportointipalvelun tarjoajan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

4 §

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan toiminnan järjestäminen

Edellä 1 momentissa tarkoitetun konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan on julkaistava vähintään:

8) soveltuvin osin maininta siitä, että sijoituspalveluyrityksessä sijoituspäätöksestä ja liiketoimen toteuttamisesta toteutti tietokonealgoritmi;

5 §

Järjestelyt eturistiriitojen välttämiseksi konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoami-

Ehdotus

velun tarjoajalle tai pörssille vähintään päivittäin yksityiskohtaiset tiedot positioista, jotka ovat niiden hallussa kyseisessä kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevien sopimusten kautta, sekä positioista, joita pitävät hallussaan niiden asiakkaat ja näiden asiakkaiden asiakkaat aina loppuasiakkaaseen saakka.

Sijoituspalvelun tarjoajan, joka käy kaupaa hyödykejohtannaisilla, päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla kauppapaikan ulkopuolella, on toimitettava *sen* kauppapaikan, *jossa hyödykejohtannaisilla, päästöoikeuksilla tai niiden johdannaisilla käydään kauppaa*, toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaiselle keskusviranomaiselle päivittäin täydellinen erittely omista hyödykejohtannaispositioistaan, päästöoikeuspositioistaan sekä niiden johdannaisiin ja niitä taloudelliselta kannalta vastaaviin OTC-sopimuksiin liittyvistä positioistaan, kuten myös positioista, joita pitävät hallussaan niiden asiakkaat ja näiden asiakkaiden asiakkaat aina loppuasiakkaaseen saakka.

9 luku

Raportointipalvelun tarjoajan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

4 §

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan toiminnan järjestäminen

Edellä 1 momentissa tarkoitetun konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan on julkaistava vähintään:

8) soveltuvin osin maininta siitä, että *sijoituspalvelun tarjoajassa* sijoituspäätöksestä ja liiketoimen toteuttamisesta toteutti tietokonealgoritmi;

5 §

Järjestelyt eturistiriitojen välttämiseksi konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoami-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sessa

sessa

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla on oltava hallintojärjestelyt, joiden avulla se voi välttää eturistiriitatilanteiden syntymisen. Jos markkinoiden ylläpitäjä tai hyväksytyin julkistamisjärjestelyjen tarjoaja tarjoaa myös konsolidoituja kaupankäyntitietoja, sen on käsiteltävä kaikkia keräämiään tietoja syrjimättömästi sekä pidettävä liiketoiminnot erillään toisistaan.

Konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajalla on oltava hallintojärjestelyt, joiden avulla se voi välttää eturistiriitatilanteiden syntymisen. Jos *pörssi* tai hyväksytyin julkistamisjärjestelyjen tarjoaja tarjoaa myös konsolidoituja kaupankäyntitietoja, sen on käsiteltävä kaikkia keräämiään tietoja syrjimättömästi sekä pidettävä liiketoiminnot erillään toisistaan.

7 §

7 §

Hyväksytyin ilmoitusjärjestelmän tarjoajan toiminnan järjestäminen

Hyväksytyin ilmoitusjärjestelmän tarjoajan toiminnan järjestäminen

Hyväksytyin ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla on oltava käytössään järjestelmät, joiden avulla se voi tehokkaasti tarkistaa liiketoimia koskevien ilmoitusten täydellisyyden, todeta sijoituspalveluyrityksen aiheuttamat puutteet tai ilmeiset virheet, ilmoittaa virheen tai puutteen ilmetessä sitä koskevat yksityiskohtaiset tiedot sijoituspalveluyritykselle sekä pyytää uudelleen lähettämistä virheellisten ilmoitusten tapauksessa.

Hyväksytyin ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla on oltava käytössään järjestelmät, joiden avulla se voi tehokkaasti tarkistaa liiketoimia koskevien ilmoitusten täydellisyyden, todeta *sijoituspalvelun tarjoajan* aiheuttamat puutteet tai ilmeiset virheet, ilmoittaa virheen tai puutteen ilmetessä sitä koskevat yksityiskohtaiset tiedot *sijoituspalvelun tarjoajalle* sekä pyytää uudelleen lähettämistä virheellisten ilmoitusten tapauksessa.

8 §

8 §

Järjestelyt eturistiriitujen välttämiseksi hyväksytyin ilmoitusjärjestelmän tarjoamisessa

Järjestelyt eturistiriitujen välttämiseksi hyväksytyin ilmoitusjärjestelmän tarjoamisessa

Hyväksytyin ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla on oltava hallintojärjestelyt, joiden avulla se voi välttää eturistiriitatilanteiden syntymisen asiakkaidensa kanssa. Jos hyväksytyin ilmoitusjärjestelyn tarjoaja on sijoituspalveluyritys tai markkinoiden ylläpitäjä, sen on käsiteltävä kaikkia keräämiään kauppatietoja syrjimättömästi sekä pidettävä liiketoiminnot erillään toisistaan.

Hyväksytyin ilmoitusjärjestelmän tarjoajalla on oltava hallintojärjestelyt, joiden avulla se voi välttää eturistiriitatilanteiden syntymisen asiakkaidensa kanssa. Jos hyväksytyin ilmoitusjärjestelyn tarjoaja on sijoituspalveluyritys tai *pörssi*, sen on käsiteltävä kaikkia keräämiään *tietoja* syrjimättömästi sekä pidettävä liiketoiminnot erillään toisistaan.

10 luku

10 luku

Valvonta, salassapitovelvollisuus ja erityiset toimivaltuudet

Valvonta, salassapitovelvollisuus ja erityiset toimivaltuudet

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Hyödykejohtannaisia koskevat erityiset toimivaltuudet

Hyödykejohtannaisia koskevat erityiset toimivaltuudet

Finanssivalvonta asettaa positiolimiitit (*raja-arvot*) hyödykejohtannaisille, jotka ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä tai tällaisia hyödykejohtannaisia taloudelliselta kannalta vastaaville johdannaisille ja voi vaatia Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa, 5 §:ssä tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa ja muuta henkilöä noudattamaan positiolimiittiä, vähentämään omistustaan tai positiotaan tässä pykälässä tarkoitetuissa rahoitusvälineissä sekä kieltämään näiden hankkimisen.

Finanssivalvonta asettaa positiolimiitit (*raja-arvot*) hyödykejohtannaisille, jotka ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä *sekä* tällaisia hyödykejohtannaisia taloudelliselta kannalta vastaaville johdannaisille. *Finanssivalvonta* voi vaatia Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa, 5 §:ssä tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa ja muuta henkilöä noudattamaan positiolimiittiä, vähentämään omistustaan tai positiotaan tässä pykälässä tarkoitetuissa rahoitusvälineissä sekä kieltämään näiden hankkimisen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu positiolimiitti asetetaan *jokaiselle* hyödykejohtannaispositiolle suurimpana sallittuna nettomääräisenä arvona Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä positiolimiittien hyödykejohtannaisiin soveltamista koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/591 määritettyä laskentamenetelmää noudattaen. Finanssivalvonnan on säännöllisesti arvioitava positiolimiittejä sekä tarvittaessa asetettava uusi markkinakehityksen huomioon otettava positiolimiitti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu positiolimiitti asetetaan hyödykejohtannaispositiolle suurimpana sallittuna nettomääräisenä arvona Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä positiolimiittien hyödykejohtannaisiin soveltamista koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/591 määritettyä laskentamenetelmää noudattaen. Finanssivalvonnan on säännöllisesti arvioitava positiolimiittejä sekä tarvittaessa asetettava uusi markkinakehityksen huomioon otettava positiolimiitti.

Mitä tässä pykälässä säädetään positiolimiiteistä, ei sovelleta edellä 2 momentissa mainitussa asetuksessa määritellyn finanssialan ulkopuolisen yhteisön positiioihin tai tällaisen yhteisön lukuun pidettyihin positiioihin, jotka vähentävät kyseisen yhteisön kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä.

Mitä tässä pykälässä säädetään positiolimiiteistä, ei sovelleta *sellaisiin* edellä 2 momentissa mainitussa asetuksessa määritellyn finanssialan ulkopuolisen yhteisön positiioihin tai tällaisen yhteisön lukuun pidettyihin positiioihin, jotka vähentävät kyseisen yhteisön kaupalliseen toimintaan välittömästi liittyviä riskejä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille tämän pykälän nojalla asetettavia positiolimiittejä ja niiden muutoksia sekä 1 momentin nojalla annettavia määräyksiä ja kieltoja koskevat riittävät tiedot. Jos Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen positiolimiitin aset-

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja muille toimivaltaisille viranomaisille tämän pykälän nojalla asetettavia positiolimiittejä ja niiden muutoksia sekä 1 momentin nojalla annettavia määräyksiä ja kieltoja koskevat riittävät tiedot. Jos Euroopan arvopaperi-

Voimassa oleva laki

tamisesta tiedon saatuaan edellyttää positiolimiittiä muutettavaksi, Finanssivalvonnan on noudatettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ohjetta, ellei Finanssivalvonta pidä sitä perusteettomana.

Jos 1 momentissa tarkoitettulla rahoitusvälineellä käydään kauppaa useammassa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja kaupankäynnin määrä Suomessa on suurin, on Finanssivalvonnan määrättävä yhteinen positiolimiitti kyseisen rahoitusvälineen kaupankäynnille. Ennen tässä momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä Finanssivalvonnan on kuultava ja toimittava yhteistyössä niiden valtioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa, joiden toimivaltaan kuuluvilla markkinapaikoilla momentissa tarkoitettulla rahoitusvälineellä käydään kauppaa.

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ratkaisee 5 momentissa tarkoitettua yhteisen positiolimiitin asettamisesta johtuvan erimielisyyden toimivaltaisten viranomaisten välillä Euroopan valvontaviranomaisesta (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan mukaisten valtuuksiensa mukaisesti.

Ehdotus

markkinaviranomainen positiolimiitin asettamisesta tiedon saatuaan edellyttää positiolimiittiä muutettavaksi, Finanssivalvonnan on noudatettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ohjetta, ellei Finanssivalvonta pidä sitä perusteettomana.

Jos 1 momentissa tarkoitettulla rahoitusvälineellä käydään kauppaa useammassa *ETA-valtiossa* ja kaupankäynnin määrä Suomessa on suurin, on Finanssivalvonnan määrättävä yhteinen positiolimiitti kyseisen rahoitusvälineen kaupankäynnille. Ennen tässä momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä Finanssivalvonnan on kuultava ja toimittava yhteistyössä niiden valtioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa, joiden toimivaltaan kuuluvilla *kauppapaikoilla* momentissa tarkoitettulla rahoitusvälineellä käydään kauppaa.

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ratkaisee 5 momentissa tarkoitettua yhteisen positiolimiitin asettamisesta johtuvan erimielisyyden toimivaltaisten viranomaisten välillä Euroopan valvontaviranomaisesta (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan mukaisten valtuuksiensa mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 1 momentti ja 2 momentin 5 kohta, 6 §:n 14 kohta, 28 §:n 5 momentti, 28 b §, 32 c §:n 1 momentti, 40 §:n 5 momentti ja 74 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 1 momentti ja 2 momentin 5 kohta laissa 752/2012, 6 §:n

HE 277/2018 vp

14 kohta laissa 170/2014, 28 §:n 5 momentti, 28 b § ja 40 §:n 5 momentti laissa 1071/2017 sekä 32 c §:n 1 momentti laeissa 1442/2016, 352/2017 ja 1071/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Valvottavat

Valvottavat

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa 2—4 momentissa tarkoitettua yhteisöä ja laitosta.

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa 2—4 momentissa tarkoitettua yhteisöä, laitosta ja elinkeinonharjoittajaa.

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

5) sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan *sijoituspalveluyrityksen* sivuliikettä;

5) sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja kolmannen maan yrityksen sivuliikettä;

6 §

6 §

Muut määritelmät

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

14) *sivuliikkeellä* luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön, vaihtoehtorahastojen hoitajan, maksulaitoksen ja vakuutusyhtiön sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa olevaa sivuliikettä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevaa sivuliikettä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön Suomessa olevaa sivuliikettä, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa olevaa sivuliikettä sekä ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetussa laissa (298/2010) tarkoitettua ulkomaisen maksulaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä;

14) *sivuliikkeellä* luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön, vaihtoehtorahastojen hoitajan, maksulaitoksen ja vakuutusyhtiön sivuliikettä sekä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettua ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa olevaa sivuliikettä, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevaa sivuliikettä ja kolmannen maan yrityksen sivuliikettä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön Suomessa olevaa sivuliikettä, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa olevaa sivuliikettä sekä ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa annetussa laissa (298/2010) tarkoitettua ulkomaisen maksulaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä;

28 §

28 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Johdon toiminnan rajoittaminen**Johdon toiminnan rajoittaminen*

Finanssivalvonta voi pysyvästi kieltää henkilöä toimimasta sijoituspalveluita tarjoavassa toimilupavalvottavassa 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos tämä on toistuvasti rikkonut markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 14 tai 15 artiklan säännöksiä tai toistuvasti ja vakavasti rikkonut sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa mainittuja säännöksiä.

Finanssivalvonta voi pysyvästi kieltää henkilöä toimimasta sijoituspalveluita tarjoavassa tai sijoitustoimintaa harjoittavassa toimilupavalvottavassa 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos tämä on toistuvasti rikkonut markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 14 tai 15 artiklan säännöksiä tai toistuvasti ja vakavasti rikkonut sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa mainittuja säännöksiä.

28 b §

28 b §

*Määräaikainen kieltäminen toimia kaupankäyntiosapuolena tai asiakkaana**Määräaikainen kieltäminen toimia kaupankäyntiosapuolena tai asiakkaana*

Finanssivalvonta voi määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää sijoituspalveluita tarjoavaa toimilupavalvottavaa tai sivuliikettä toimimasta kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettuna kaupankäyntiosapuolena tai 1 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettuna organisoitun kaupankäyntijärjestelmän asiakkaana, jos tämä on rikkonut sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa mainittuja säännöksiä.

Finanssivalvonta voi määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää sijoituspalveluita tarjoavaa tai sijoitustoimintaa harjoittavaa toimilupavalvottavaa tai ulkomaista sivuliikettä toimimasta kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettuna kaupankäyntiosapuolena tai 1 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettuna organisoitun kaupankäyntijärjestelmän asiakkaana, jos tämä on rikkonut sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa mainittuja säännöksiä.

32 c §

32 c §

*Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen**Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen*

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivalan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytisyhteisössä, erityisessä säilytisyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivalan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytisyhteisössä, erityisessä säilytisyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, *raportointipalvelun tar-*

Voimassa oleva laki

arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai osuudet on hankittu Finanssivalvonnan 32 a §:ssä tarkoitettusta kiellosta huolimatta; tai

3) 1 kohdassa mainituissa lainkohdissa säädetyn omistusrajan saavuttanut tai ylittänyt omistus vaarantaa 32 a §:ssä tarkoitettulla tavalla kohdeyrityksen tai kohdeyhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka rikkoo tai laiminlyö tämän lain 18 §:n 1 momentin, 19 §:n 1 momentin taikka 23 tai 24 §:n säännöksiä Finanssivalvonnan tietojensaanti- tai tarkastusoikeudesta edellä 2 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen säännösten valvonta- tai tarkastustehtävän hoitamisen yhteydessä. Seuraamusmaksua ei kuitenkaan saa määrätä luonnolliselle henkilölle kyseisten tämän lain säännösten rikkomisesta, kun henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta ja tiedot liittyvät rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

74 §

Ehdotus

joajassa, raportointipalvelun tarjoajan omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai osuudet on hankittu Finanssivalvonnan 32 a §:ssä tarkoitettusta kiellosta huolimatta; tai

3) 1 kohdassa mainituissa lainkohdissa säädetyn omistusrajan saavuttanut tai ylittänyt omistus vaarantaa 32 a §:ssä tarkoitettulla tavalla kohdeyrityksen tai kohdeyhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka rikkoo tai laiminlyö tämän lain 18 §:n 1 momentin, 19 §:n 1 *tai 3 momentin* taikka 23 tai 24 §:n säännöksiä Finanssivalvonnan tietojensaanti- tai tarkastusoikeudesta edellä 2 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen säännösten valvonta- tai tarkastustehtävän hoitamisen yhteydessä. Seuraamusmaksua ei kuitenkaan saa määrätä luonnolliselle henkilölle kyseisten tämän lain säännösten rikkomisesta, kun henkilöä on aihetta epäillä rikoksesta ja tiedot liittyvät rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

74 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Maksujen täytäntöönpano**Maksujen täytäntöönpano*

Tämän lain perusteella maksettavaksi tuomittu uhkasakko ja tämän lain nojalla määrätty rikemaksu, seuraamusmaksu ja toimenpidemaksu korkoineen saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Rikemaksu ja seuraamusmaksu saadaan kuitenkin panna täytäntöön vain lainvoimaisen päätöksen perusteella.

Tämän lain perusteella maksettavaksi tuomittu uhkasakko ja tämän lain nojalla määrätty toimenpidemaksu korkoineen saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki**arvopaperimarkkinalain 11 luvun 31 §:n ja 17 luvun 1 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään arvopaperimarkkinalain (746/2012) 11 luvun 31 §:ään uusi 2 momentti ja 17 luvun 1 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1278/2015, uusi 2 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 luku

11 luku

Julkinen ostotarjous ja tarjousvelvollisuus**Julkinen ostotarjous ja tarjousvelvollisuus**

31 §

31 §

*Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus**Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus*

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 23 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 24 §:n 3 momentissa tarkoitetuista erityisistä syistä sekä perusteista, joilla tarjousvastikkeen vähimmäismäärä määritetään näissä tilanteissa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

17 luku

17 luku

Valvontavaltuudet

Valvontavaltuudet

1 a §

1 a §

Äänioikeuden käytön kieltäminen

Äänioikeuden käytön kieltäminen

Finanssivalvonta voi painavasta syystä kieltää sitä, joka rikkoo 11 luvun 19, 22, 23 ja 25 §:ssä tarkoitettuja pakolliseen ostotarjoukseen liittyviä velvollisuuksia, käyttämättä äänioikeutta kohdeyhtiön osakkeilla ja olemasta edustettuna kohdeyhtiön yhtiökokouksessa. Finanssivalvonta voi painavasta syystä ulottaa kiellon koskemaan myös osakkeenomistajia, joiden osakkeet luetaan 11 luvun 20 §:n nojalla edellä tarkoitetun henkilön ääniosuuteen. Kielto on voimassa kunnes sanottu velvollisuus on täytetty, jollei Finanssivalvonta erityisen painavasta syystä pidennä kielloa määräajaksi, kuitenkin enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräämistään kiellosta ja sen lakkaamisesta Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, ilmoitettava viipymättä kohdeyhtiölle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 17 luvun 1 a §:n 2 momenttia sovelletaan pakollisiin ostotarjouksiin, joissa tarjousvelvollisuusraja on ylitetty lain voimaantulon jälkeen.

5.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 3 §:n ja 7 luvun 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 3 luvun 3 §:n 2 kohta ja 7 luvun 11 §:n 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 luvun 3 §:n 2 kohta laissa 1078/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 luku

3 luku

Vaihtoehtorahastojen hoitajana toimiminen

Vaihtoehtorahastojen hoitajana toimiminen

3 §

3 §

Liitännäispalvelut

Liitännäispalvelut

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja saa, myönnetyn toimiluvan mukaisesti, lisäksi tarjota liitännäispalveluna:

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun luvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja saa, myönnetyn toimiluvan mukaisesti, lisäksi tarjota liitännäispalveluna:

2) sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen osuuksien osalta;

2) sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen osuuksien osalta;

7 luku

7 luku

Toiminnan järjestäminen

Toiminnan järjestäminen

11 §

11 §

Salassapitovelvollisuus

Salassapitovelvollisuus

Vaihtoehtorahastojen hoitaja, vaihtoehtorahasto taikka tämän lain mukainen säilytisyhteisö tai erityinen säilytisyhteisö on oikeutettu lisäksi antamaan 1 momentissa tarkoitettuja tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle, samoin kuin ETA-valtiossa toimivalle pörssiin ja monenkeskiseen kaupankäynnin järjestäjään rinnastettavalle yhteisölle, jos tiedot ovat välttämättömiä niille säädetyn valvontatehtävän turvaamiseksi.

Vaihtoehtorahastojen hoitaja, vaihtoehtorahasto taikka tämän lain mukainen säilytisyhteisö tai erityinen säilytisyhteisö on oikeutettu lisäksi antamaan 1 momentissa tarkoitettuja tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle ja organisoidun kaupankäynnin toimivalle pörssiin, monenkeskiseen kaupankäynnin järjestäjään ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjään rinnastettavalle yhteisölle, jos tiedot ovat välttämättömiä niille säädetyn valvontatehtävän turvaamiseksi.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*

7.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnan annetun lain (610/2014) 5 luvun 1 §:n 3 momentti, sellai-
sena kuin se on laissa 1073/2017, sekä
lisätään 17 lukuun uusi 1 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 luku

5 luku

**Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytyk-
set**

**Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytyk-
set**

1 §

1 §

Talletuspankille sallittu liiketoiminta

Talletuspankille sallittu liiketoiminta

Talletuspankin yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako tai harjoittaako talletuspankki sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja sijoituspalveluja tai sijoitustoimintaa. Talletuspankin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle hallituksen päätös sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitetun sijoituspalvelun tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen aloittamisesta sekä sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:ssä tarkoitetun oheispalvelun tarjoamisen aloittamisesta sekä selvitys siitä, miten kyseisiin palveluihin tai sijoitustoimintaan liittyvistä sijoituspalvelulain toiminnan järjestämis- ja menettelytapavaatimuksista sekä asiakkaansuojasta huolehditaan. Talletuspankin on myös ilmoitettava Finanssivalvonnalle päätöksestään luopua ilmoitetun sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisesta tai harjoittamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tarpeelliset

Talletuspankin yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako tai harjoittaako talletuspankki sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja sijoituspalveluja tai sijoitustoimintaa. Talletuspankin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle hallituksen päätös sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitetun sijoituspalvelun tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen aloittamisesta sekä sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:ssä tarkoitetun oheispalvelun tarjoamisen aloittamisesta sekä selvitys siitä, miten kyseisiin palveluihin tai sijoitustoimintaan liittyvistä sijoituspalvelulain toiminnan järjestämis- ja menettelytapavaatimuksista sekä asiakkaansuojasta huolehditaan. Talletuspankin on myös ilmoitettava Finanssivalvonnalle päätöksestään luopua ilmoitetun sijoitus- tai oheispalvelun *tai sijoitustoiminnan* tarjoamisesta tai harjoittamisesta. Ilmoituksen tu-

Voimassa oleva laki

selvitykset siitä, miten asiakkaansuojasta huolehditaan palveluntarjonnan tai sijoitustoiminnan harjoittamisen lopettamisen yhteydessä.

17 luku

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

Ehdotus

lee sisältää tarpeelliset selvitykset siitä, miten asiakkaansuojasta huolehditaan palveluntarjonnan tai sijoitustoiminnan harjoittamisen lopettamisen yhteydessä.

17 luku

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

1 a §

Poikkeus sivuliikkeen toimilupavaatimuksesta

Kolmannen maan luottolaitos voi sijoituspalvelulain 5 luvun 7 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyin edellytyksin tarjota Suomessa sivuliikettä perustamatta sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjota oheispalveluita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §:n 1 momentin 11 kohta, sellaisena kuin se on laissa 470/2017, sekä

lisätään 1 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 224/2008, 462/2011, 348/2013, 257/2014, 671/2015, 451/2016, 470/2017 ja 1107/2017, uusi 12 kohta, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädettyssä järjestyksessä pan-

Ehdotus

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädettyssä järjestyksessä pan-

HE 277/2018 vp

Voimassa oleva laki

naan täytäntöön seuraavat seuraamukset:

11) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 8 luvun 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu.

Ehdotus

naan täytäntöön seuraavat seuraamukset:

11) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 8 luvun 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

12) *Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 luvun 38 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 40 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .